KALENDARZ

PODRĘCZNY

DOMOWY I GOSPODARSKI,

NA ROK PRZESTĘPNY

PO NARODZENIU CHRYSTUSA PANA

1856,

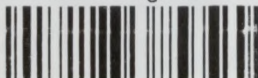
ZAWIERAJĄCY W SOBIE 366 DNI,

NA POŁUDNIK KRAKOWSKI

obliczony.

ROK SIÓDMY.

…się w księgarni W. Pisza w Bochni.

…a w monecie konwencyjnéj.)

…skie z obrazkami, ułożył G. J. (39 str. i 2
…tabl.) w 8ce Rzeszów. 21 k
…kolor. opraw. 48 k

…ks. K. — Wianek krzyżowy. Zeszyt I. 31 stronic w 8
…1849. (Nakład autora.) 15 k

…wicz ks. K. — Czytania świąteczne dla ludu naszego. Oddzia
…i z Portretem autora (257 str.) w małéj 8ce, Kraków 18
…kład Wielogłowskiego 45 k

…Ezopa zastósowane dla młodzieży i nauką moralną wiersz
objaśnione. Po polsku i po francuzku przez J. A. K. 137 stronic
8ce. Lwów 1849 1 z
Te same po niemiecku i po polsku (135 str) w 8ce Tamże 1849 1 z

Gosdodarz. przez Ignacego Łyskowskiego, drugie poprawne wydan
w 8ce (str. XIV, i 212) Brodnica 1853 1 z

Hofmanowa Klemen. z Tańskich. — Pismo święte wybrane z ksi
starego i nowego zakonu objaśnione uwagami pobożnych uczonych
ofiarowane matkom i dzieciom polskim. Część I. Stary Testamen
a Część II. Nowy Testament. 1846, Lwów 4 złr 30

Kremer Dr. J. — Wykład systematyczny filozofii, obejmujący wszys
kie jéj części w zarysie Tom I. Fenomenologia. Logika. XIV i 4
stronic w dużéj 8ce Kraków 1849 3 z

Książka do nabożeństwa dla wszystkich katolików szczególniéj z
dla wygody katolików archidyecezyi Gnieźnieńskiéj i Poznańskiéj
polecenia Najprzew. śp. Arcybiskupa Dunin ułożona. Nowe wydan
w 8ce, Leszno 1854 1 z
Na papierze welinowym 1 złr 30

Kucharz wyborny i tani, czyli sztuka przyrządzenia zup i t. d. tudzi
nauka przysposobienia zapasów spiżarni 2 tomy w jednym IV i 1
104 stronic w 8ce Przemyśl 1849 45

Książka do nabożeństwa dla Polek, przez autorkę „Pamiątki
dobréj matce.“ Kraków (stronic VIII i 420) 3 złr 45

Książeczka do nabożeństwa św. Jadwigi 176 str. w 16ce Kraków 18
(Łukasiewicz) 1 złr 15

Kuchnia Polska, czyli dokładna i długą praktyką wypróbowana n
ka sporządzania potraw miesnych i postnych, jako też przysposob
nia rozmaitych zapasów spiżarni, pojedynczo, najtaniéj i najzdrow
przez Józ. Schmidta w 8ce str. 283 wydana w Przemyślu 1855 2

Lalka. Podarunek młodym panienką z 8 obrazkami. Rozmowy,
wiastki, bajeczki dla dzieci. Wydanie drugie (77 stronic) 1
— z kolorowanemi obrazkami 1 złr 30

Łukaszewski X. F. A. E. — Nauka pisania listów czyli praktyc
wskazówka do sporządzania wszelkich piśmiennych czynności
prywatnych i kupieckich, jakotéż urzędowych i sądowych, tudz
zbiór wzorów wszelkiego rodzaju listów, podań i t. d. (IV i 260
w 8ce 36

Mikiewicz ks. Andrz. — Kazania o męce, śmierci, zmartwychwsta
i wniebowstąpieniu Jezusa Zbawiciela naszego. (122 str.) w
Lwów 45

Morisoniana ozyli dokładny poradnik na wszystkie prawie choroby,
dany przez radę lekarską angielską, wraz z wykazaniem sposol
używania tego tak zadziwiająco-skutecznego lekarstwa. Wydanie
te polskie według ostatniego angielskiego (VIII i 112 stronic) w
Kraków 1849. 45

KALENDARZ

PODRĘCZNY

DOMOWY I GOSPODARSKI

NA ROK PRZESTĘPNY

PO NARODZENIU CHRYSTUSA PANA

1856,

zawierający w sobie 366 dni,

NA POŁUDNIK

KRAKOWSKI

OBLICZONY.

ROK SIÓDMY.

NAKŁADEM I DRUKIEM WAWRZYŃCA PISZA.

W BOCHNI.

Rok 1856,

pod względem historycznym liczy:

lat od stworzenia świata według podania ś. Euzebiusz
5 i 5617 „ „ „ rachuby Żydów.
49 od potopu świata według rachuby kościoła rzymskieg
272 i 1273 według rachuby Turków.
1466 od założenia stolicy miasta Wiédnia.
1156 — założenia Krakowa podług Naruszewicza.
647 — otwarcia salin Wielickich przez S. Kunegundę.
597 — założenia miasta Lwowa.
492 — założenia Akademii Krakowskiéj przez Kazimierz
Wielkiego Jagellończyka.
491 — założenia Akademii Wiedeńskiéj.
420 — czasu wynalezienia sztuki drukarskiéj.
364 — odkrycia Ameryki.
8 — wstąpienia na tron Cesarsko-Austryjacki Najja
śniéjszego Cesarza i Króla Franciszka Józefa I
2 — zaślubienia Jch C. K. Mości.

Cztéry pory roku.

Wiosna rozpoczyna się dnia 21. Marca, podczas gdy słońce o god. 5, min 26 rano w znamię Byka zstępuje.

Lato poczyna się 22. Czerwca o god. 2 m. 8 rano, gdy słońce znak Raka otrzymuje.

Jesień poczyna się d. 23. Września o god. 4 min. 1[illegible] po południu, gdy słońce w znak Wagi wchodzi.

Zima bierze swój początek d. 22. Grudnia o g. 10. m 8 rano, gdy słońce w znak Koziorożca zstępuje.

W stosunkach z układem Kalendarza Świątecznego Rok 1856 ma:

Literę Niedzielną **A G.** Epakte **XXIII.**
Liczbę okręgu słonecznego **28.** Poczet Rzymski **14.**
Liczbę Złotą **11.**

Święta Ruchome.

Obrzędu Rzymskiego.		*Obrzędu Ruskiego*	
Niedziela Staroz. .	20 stycz.	Nedela Miasop. .	19 lutego.
Popielec	6 lutego	Post Wełyki . . .	27 lutego.
Wielkanoc	23 marca.	Woskres. Hospod.	15 kwiet.
Wniebowstąp. P. .	1 maja.	Wozneszen. Hosp.	24 maja.
Zielone Swiątki .	11 maja.	Soszes. S. Ducha .	3 czerw.
Niedz. S. Trójcy .	18 maja.	Tyło Chryst.. . .	14 czerw.
Boże Ciało	22 maja.	Piotruwki Nedel 2 dni 4.	
Nied. 1 Adwentu .	30 listop.	Nedela 1. Adwentu	2 grudn.

Suchedni.

1) Lut. 13. 15. i 16.	3) 17. 19 i 20. Września.
2) Maja 14. 16. i 17.	4) 17. 19 i 20. Grudnia.

Mięsopustu rachując od nowego roku do Popielca będzie tygodni 5, dzień 1. Ruskiego Mięsopustu zaś Niedziel 8, dzień 1. Wielkanoc ruska w 5 Niedziel po rzymskiéj przypada.

Dni normalne powszechne,

to jest te, w które widowiska i zabawy publiczne są zakazane.

1) W Środę popielcową. 2) w Uroczystość N. M. P. Zwiastowania. 3) przez cały W. tydzień i piérwsze święto Wielkanocne. 4) w piérwsze święto Zielonych Swiątek. 5) w uroczystość Bożego Ciała. 6) w uroczystość narodzenia N. M. P. 7) w uroczystość wszystkich Swiętych. 8) w ostatnie dni 3 Adwentu. 9) w uroczystość Bożego Narodzenia.

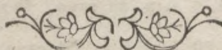
Feryje Sądowe.

1) We wszystkie Niedziele i święta. 2) od Bożego Narodzenia aż do 3 Króli. 3) od Niedzieli Kwietniéj do poniedziałku Wielkanocnego. 4) w dni Krzyżowe. 5) od Uroczystości Bożego Ciała do Czwartku następującego.

W sądach górniczych następują feryje tylko w Niedziele i Swięta; a w sprawach żydowskich, w ich główne uroczystości.

Zaćmienia w tem roku przypadające.

W roku 1856 przypadają dwa zaćmienia słońca i dwa księżyca, z których tylko drugie zaćmienie księżyca w całym przebiegu swoim u nas będzie widziane. Zaćmienie to przypada dnia 13. Października wieczór. Początek jego o g. 10. m. 41 wieczór. Środek o g. 12. m. 14. Koniec o g. 1 m. 47. po północy. Drugie zaćmienie księżyca przypada rano, lecz u nas całkowicie widzianem być niemoże, ponieważ natrafi w innych częściach kraju.

Styczeń ma dni 31 *Januarius.*

Dni tygod.	KALENDARZ Rzymski		Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Zach. g.	m.
1 W	**NOWY ROK.** Alm.	20	Ihnatya b.	8	1	4	7
2 S.	Makarego opata	21	Juľyanny m.	8	0	4	8
3 C.	Genowefy p.	22	Anastazyi m.	8	0	4	9
4 P.	Tytusa biskupa	23	10 Muczen.	7	59	4	10
5 S.	Telesfora męcz.	24	Jewhenyi † *Wigil.*	7	59	4	12

Ewang. u Mat. ś. w rozd. 2. O mędrcach ze wschodu.

6 N.	**2 po B. N. 3 KRÓLI**	25	**ROZD. CHRYST.**	7	59	4	13
7 P.	Łucyana m.	26	**SOBOR. BOHOR.**	7	58	4	14
8 W	Seweryna m. ●	27	**STEFANA MUCZ.**	7	58	4	15
9 S.	Juliana m.	28	2000 muczen.	7	58	4	16
10 C.	Marcyana wyzn.	29	S. młod. 14000.	7	58	4	18
11 P.	Higina męcz.	30	Anysyi muczen.	7	57	4	19
12 S.	Arkadyusza m.	31	Meľanyi rym.	7	56	4	20

Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 2. O Chrystusie w 12 latach.

13 N.	**1 po 3 Kr.** Hilaryus.	1	**HENWAR. OB. H.**	7	56	4	22
14 P.	Eufrozyny p. ☽	2	Sylwestra papy r.	7	55	4	23
15 W	Pawła I. pust.	3	Małachia pr.	7	55	4	25
16 S.	Marcella pap.	4	Sobor 70 apost.	7	54	4	26
17 C.	Antoniego pust.	5	Fteopomla. † *Wigil.*	7	53	4	28
18 P.	Pryski panny	6	**BOHOJAWŁ. H.**	7	52	4	30
19 S.	Henryka b. i m.	7	Sobor S. Joanna	7	51	4	31

Ewang. u Mat. ś. w rozd. 20. O robotnikach w winnicy.

20 N.	**2 Staroz.** Fab. i Seb.	8	**2 po Boh.** Heorchia	7	50	4	32
21 P.	Agniészki panny m.	9	Poľyewka mucz.	7	49	4	34
22 W	Wincentego m. ◯	10	Hryhorya nys.	7	48	4	36
23 S.	Jana jałmużnika	11	Fteodosya prep.	7	46	4	38
24 C.	Tymoteusza b.	12	Joľyany m.	7	45	4	39
25 P.	Nawrócenie ś. Pawła	13	Jermyľa m.	7	44	4	41
26 S.	Polikarpa b. i m.	14	SS. Otec w Synai	7	43	4	43

Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 8. O nasieniu i wielorakiéj roli.

27 N.	**3 Mięsop.** Jana zł.	15	**3 po Boh.** Pawła F.	7	42	4	44
28 P.	Ildefonsa wyz.	16	Petra weryhy	7	41	4	45
29 W	Franciszka Sal.	17	Antonia weľ.	7	39	4	47
30 S.	Martyny panny ☾	18	Aftanasia i Kyr.	7	38	4	48
31 C.	Piotra wyzn.	19	Makarya mucz.	7	36	4	50

● Nów dnia 8. o god. 12 min. 36 w nocy. Mróz coraz większy natężać się będzie.

☽ Piérwsza kwadra dnia 14 o g. 5. m. 2 wieczór. We dnie mróz nieco zelżeje, lecz nocy mroźne.

◯ Pełnia dnia 22 o god. 4 min. 48 rano. Przez wiatry mróz ostry powstanie.

☾ Ostatnia kwadra dnia 30 o g. 9 m. 54 rano. Odmiennie.

Kalendarz stoletni przepowiada: Na początku Stycznia mierne zimno, 16. mróz chwyci na parę dni, od 20. śnieg aż do 27, wiatr z dészczem, śnieg do końca.

Luty ma dni 29 *Februarius.*

Dni tygod.	KALENDARZ Rzymski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Zach. g.	m.
1 P.	Ignacego b. i m.	20	Euthymia w.	7	34	4	52
2 S.	**N. M. P. GROMN.**	21	Maxyma prep.	7	34	4	54

Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 18. Jezus przepowiada swą mękę.

3 N.	**4 Zapust.** Błażeja b.	22	**3 po Boh.** Timoftaja	7	33	4	55
4 P.	Weroniki panny	23	Kłymenta jepis.	7	32	4	57
5 W	Agaty panny	24	Xenyi prep.	7	30	4	59
6 S.	**Popielec.** Doroty 🌑	25	Hryhorhia Bohosław	7	29	5	1
7 C.	Romualda opata	26	Xenofonta.	7	27	5	2
8 P.	Jana z *Malty*	27	Joanna zlatoust.	7	24	5	4
9 S.	Apolonii panny	28	Jefrema prep.	7	22	5	6

Ewang. u Mat. ś. w rozd. 4. O czarcie kuszącym Jezusa.

10 N.	**1 Wstęp.** Scholast.	29	**4 po Boh.** Sub. zad.	7	20	5	8
11 P.	Lucyusza bisk.	30	**TRECH SWIAT.**	7	18	5	10
12 W	Gaudentego m.	31	Kyra i Joanna	7	17	5	11
13 S.	*Such.* Maryusza † ☽	1	**FEWRAL.** Tryfona	7	15	5	13
14 C.	Walentego m	2	**STRYT. HOSP.**	7	14	5	14
15 P.	Faustyna m. †	3	Symeona B.	7	12	5	16
16 S.	Julianny panny †	4	Izydora.	7	11	5	17

Ewang. u Mat. ś. w rozd. 17. O Przemienieniu Pańskim.

17 N.	**2. Sucha.** Sabina	5	**5 po Boh.** Ahafita	7	9	5	19
18 P.	Konstancyi p.	6	Wukoła prepod.	7	7	5	21
19 W	Konrada wyzn.	7	Partenya prep.	7	5	5	23
20 S.	Nicefora m. 🌕	8	Fteodora	7	3	5	25
21 C.	Eleonory panny	9	Nikifora m.	7	1	5	27
22 P.	Katedry ś. Piotra	10	Charłampia m.	6	59	5	28
23 S.	Fulgentego w.	11	Władia Sw.	6	58	5	29

Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 11. O wyrzuceniu czarta.

24 N.	**3 Głucha.** Eberhar.	12	**6 po Boh.** Mełetia	6	56	5	31
25 P.	Macieja apostoła	13	Martyniana prep.	6	54	5	32
26 W	Zygfryda bisk.	14	Aurentia prep.	6	52	5	34
27 S.	Alexandra bisk.	15	Onysima apost.	6	50	5	36
28 C.	Anastazyi panny	16	Panfyła mucz.	6	48	5	38
29 P.	Romana wyzn. ☾	17	Fteodora mucz.	6	46	5	39

🌑 Nów dnia 6 o g. 11 m. 55 w nocy. Snieg i zawierucha z deszczem stronami.

☽ Pierwsza kwadra dnia 13 o god. 3 min. 31 w nocy. Sniég i zadymki sprowadza.

🌕 Pełnia dnia 20 o g. 10 m. 59 w nocy. Mierne zimno a ku końcu odmienny czas nastąpi.

☾ Ostatnia kwadra dnia 29 o g. 3 m. 4 w nocy. Wiatr południowy czas ociepli i odwilż nastąpi.

Kalendarz stoletni przepowiada: Luty poczyna się dżdżysto, 9, do 12. piękny i przyjemny czas, późniéj nastąpi śnieg i bardzo zimno; znów mróz, 11 dészcz, późniéj śnieg, potem bardzo zimno, aż do 18 dészcz.

Marzec ma dni 31 *Martius.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. g. m.		Słońca Zach. g. m.	
1 S.	Albina biskupa	18	Lwa p. r.	6	44	5	41
	Ewang. u Jana ś. w rozd. 6. O nakarmieniu 5000 ludzi.						
2 N.	**4 Środop.** Heleny †	19	**Miasop.** Archyppa	6	42	5	43
3 P.	Kunegundy cesar. †	20	Leona ep.	6	40	5	44
4 W.	Kazimierza kr.	21	Tymofteja w S.	6	39	5	45
5 S.	Fryderyka opata	22	SS. MM. w Efez.	6	37	5	47
6 C.	Koiety panny ◉	23	Połykarpa ep.	6	35	5	48
7 P.	Tomasza z Akw.	24	Obrit. hła. S. Joan.	6	33	5	49
8 S.	Jana Bożego	25	Tarasia arch.	6	31	5	51
	Ew. u Jana ś. w rozd. 8. O żydach, którzy chcieli ukamienować Jezusa.						
9 N.	**5 Biał.** Franciszki.	26	**Syrop.** Porfyria ar.	6	29	5	53
10 P.	40 Męczenników	27	Prokopiai	6	26	5	55
11 W.	Konstantego Cyr.	28	Wasyłya Js.	6	24	5	56
12 S.	Grzegorza pr.	29	Kassyana Serg.	6	22	5	58
13 C.	Nicefora bisk. ☽	1	**MART.** Eudokii	6	20	6	0
14 P.	Zacharyasza	2	Theodota Ep.	6	18	6	1
15 S.	Longina męcz.	3	Eutropia.	6	16	6	2
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 21. O wjeździe Jezusa do Jerozolimy.						
16 N.	**6 Kwietn.** Cyrylla	4	**1 Wstupna** Heras.	6	14	6	4
17 P.	Giertrudy wdowy	5	Konona mucze.	6	12	6	6
18 W.	Edwarda	6	SS. 42 muczennik.	6	9	6	7
19 S.	Józefa obl. N. M. P. †	7	Wasyłya m.	6	7	6	9
20 C.	Patrycyusza b.	8	Fteofyłaka ep.	6	5	6	11
21 P.	Benedykta opata ◉ †	9	SS. 40 mucz.	6	3	6	12
22 S.	Katarzyny kr. †	10	Kodrata m.	6	0	6	14
	Ewang. u Mar. ś. w rozd. 16. O zmartwychwstaniu Jezusa.						
23 N.	**WIELKANOC**	11	**2 Postu.** Sofron pr.	5	58	6	16
24 P.	**PON. WIEL.**	12	Fteofana prepod.	5	56	6	18
25 W.	**ZWIAST. N. M. P.**	13	Nikyfora Patryar.	5	53	6	19
26 S.	Jana pustelnika	14	Wenedykta	5	51	6	21
27 C.	Ruperta bisk.	15	Ahapia m.	5	49	6	23
28 P.	Syxtusa pap.	16	Sawyna p.	5	46	6	24
29 S.	Eustazego ☾	17	Alexia	5	45	6	25
	Ewang. u Jana ś. w rozd. 20. O ukazaniu się Jezusa uczniom.						
30 N.	**1 Przewod.** Balb.	18	**3 Postu.** Kyryłła	5	43	6	27
31 P.	Kwiryna	19	Chrysantha	5	40	6	28

◉ Nów dnia 6 o godz. 9, min. 57. wieczór. Wiatr chmury sprowadzać będzie.
☽ Pierwsza kwadra d. 13 o god. 3 m. 57 po południu. Czas ciepły nastąpi.
◉ Pełnia d. 21 o god. 5 m. 23 po południu. Czas zmienny nastąpi.
☾ Ostatnia kwadra dnia 29 o g. 3 min. 51. po południu słota pogodę podéjść zdoła.

Kalendarz stoletni przepowiada: Marzec poczyna się przy ostrym wietrze i potrwa tak aż do 20., dnia 22. do 23. mocne zimno; od 25. do końca, w nocy mrozy, a w dzień odwilż.

Kwiecień ma dni 30 *Aprillis.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski	Ruski		Słońca Wsch. g.	m	Zach. g.	m.
1 W.	Teodory męcz.	20	Prepod Otec.	5	38	6	30
2 S.	Franciszka z P.	21	Jakowa Is.	5	37	6	31
3 C.	Rycharda bisk.	22	Wasyłya	5	35	6	33
4 P.	Izydora b.	23	Nikona m.	5	32	6	34
5 S.	Winecentego fer. 🌑	24	Zacharyi.	5	30	6	36
	Ewang. u Jana ś. w rozdziale 10. O Chrystusie dobrym pastérzu.						
6 N.	**2 Grobu.** Celestyn.	25	**4 Postu.** Blachow.	5	28	6	37
7 P.	Wilhelma wyz.	26	Sobor Hawryiła	5	26	6	38
8 W	Dyonizego bis.	27	Matrony męcz.	5	24	6	40
9 S.	Maryi Egipc.	28	Hariona pred.	5	22	6	42
10 C.	Ezechiela pror.	29	Marka prepod.	5	19	6	43
11 P.	Leona pap.	30	Joanna list.	5	17	6	45
12 S.	Juliusza pap. ☽	31	Ignatya Jepisk.	5	15	6	47
	Ewang. u Jana ś. w rozd. 19. O odejściu Jezusa do Ojca.						
13 N.	**3 Opiek.** Hermen.	1	**APRIL. 5 Post.**	5	13	6	49
14 P.	Tyburcego Waler.	2	Tyta	5	10	6	50
15 W	Krescentego	3	Nikyły prep.	5	9	6	51
16 S.	Lamberta m.	4	Josyfa i Heorhia	5	7	6	53
17 C.	Rudolfa bisk.	5	Fteodora	5	5	6	55
18 P.	Apolloniusza m.	6	Eutychia	5	2	6	56
19 S.	Hermogenesa m.	7	Heorhia pr.	5	1	6	58
	Ewang. u Jana ś. w rozd. 16. O przyczynie odejścia Jezusa.						
20 N.	**4 po W.** Agniés. 🌕	8	**6 Postu.** Irodyona	4	59	6	59
21 P.	Anzelma bisk.	9	Eupsychia jep.	4	57	7	1
22 W	Sotera i Kajet.	10	Terentia	4	56	7	2
23 S.	Wojciecha b.	11	Antypy jepis.	4	54	7	3
24 C.	Jérzego m.	12	Wasyłya prep.	4	51	7	5
25 P.	Marka Ewang.	13	Artemya m.	4	49	7	7
26 S.	Kleta i Marcel. m.	14	Martyna p.	4	48	7	9
	Ewang. u Jana ś. w rozd. 16. O skutku prośby w Imię Jezusa.						
27 N.	**5 Krzyż.** Teofila.	15	**WOSKRESR. HO.**	4	46	7	10
28 P.	Witalisa m. } Dni krzyż. ☾	16	**PONED. WOSKR.**	4	44	7	11
29 W.	Piotra m.	17	**WTOREK. WOS.**	4	42	7	13
30 S.	Katarzyny S.	18	Joanna prep.	4	40	7	14

🌑 Nów dnia 5 o godz. 7 m. 12 rano. Chmury gromadami przechodzić się będą.

☽ Pierwsza kwadra d. 12 o godz. 6 m. 11 rano. Pogoda służy, lecz wiatry przeszkadzające nastąpią.

🌕 Pełnia d. 20 o godz. 10 m. 33 rano. Czas piękny, lecz chłodny.

☾ Ostatnia kwadra dnia 28 o godz. 12 min. 45 po północy. Czas zmienny nastąpi.

Kalendarz stoletni przepowiada: Kwiecień jest z początku zimny, 4. pięknie i ciepło, 8. dżdżysto, 9. do 11. czas przyjemny, 18 ulewy i burze, 19. pięknie, potem Grzmoty do 23., znów powietrze się odmieni, 25. bardzo zimno i pochmurno aż do końca.

Maj ma dni 31 *Majus.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	*Słońca* Wsch g.	m.	Zach. g.	m
1 C.	**WNIEBOWS. P.**	19	Joanna prep.	4	38	7	1[illegible]
2 P.	Atanazego	20	Fteodora kry.	4	36	7	1[illegible]
3 S.	Znalezienie ś. krzyża	21	Januaria mucz.	4	35	7	2[illegible]
Ew. u Jana ś. w rozd. 15 i 16. O przyjściu pocieszyciela Ducha ś.							
4 N.	**6 po W.** Floryana ●	22	**1 po W.** Fteodora	4	33	7	21
5 P.	Moniki wdowy	23	Heorchia m.	4	31	7	2[illegible]
6 W.	Jana w oleju	24	Sawy mucz.	4	30	7	2[illegible]
7 S.	Domicelli pan.	25	Marka ewang.	4	28	7	2[illegible]
8 C.	Stanisława b. kr.	26	Wasyłya m.	4	26	7	2[illegible]
9 P.	Grzegorza Naz.	27	Simeona prepod.	4	24	7	2[illegible]
10 S.	Izydora oracza †	28	Jasona i Sot.	4	23	7	2[illegible]
Ewang. u Jana ś. w rozd. 14. O zesłaniu Ducha św.							
11 N.	**ZIEL. ŚWIĘ.** ☽	29	**2 po W.** Dewiat.	4	22	7	3[illegible]
12 P.	**PON. ŚW.** Pankr.	30	Jakowa apost.	4	20	7	3[illegible]
13 W.	Serwacego b.	1	**MAJ** Jermii	4	19	7	3[illegible]
14 S.	Bonifacego m. †	2	Aftanazyi.	4	17	7	3[illegible]
15 C.	Zofii i 3 córki	3	Timoftea m.	4	16	7	3[illegible]
16 P.	Jana Nepom. †	4	Pełahyi mucz.	4	15	7	3[illegible]
17 S.	Antonina b. †	5	Iryny mucz.	4	13	7	3[illegible]
Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 6. O potrzebie ludzkości i litości.							
18 N.	**1 SS. TROJCY.**	6	**3 po W.** Jowa pr.	4	12	7	40
19 P.	Bernardyna Se.	7	Wospom. Kresta	4	10	7	42
20 W.	Wenancyusza ○	8	Joanna B.	4	9	7	43
21 S.	Heleny król.	9	Pren m. Nykot.	4	8	7	44
22 C.	**BOŻE CIAŁO.**	10	Simona apost.	4	6	7	46
23 P.	Dezyderyusza bis.	11	Mokkija s. m.	4	5	7	47
24 S.	Joanny wdowy	12	Jepifania.	4	4	7	49
Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 14. O wezwaniu na wieczerzę.							
25 N.	**2 po Św.** Urbana.	13	**4 po W.** Hyłkeryi	4	3	7	50
26 P.	Filipa Neryusza †	14	Isydora m.	4	2	7	51
27 W.	Jana pap. ☾	15	Pachamyia W.	4	2	7	52
28 S.	Magdaleny P.	16	Fteodora prep.	4	1	7	53
29 C.	Teodozyi panny	17	Andronika apost.	4	0	7	54
30 P.	Felixa p. †	18	Fteodora prep.	3	59	7	55
31 S.	Petronelli panny	19	Patrykia jep.	3	58	7	57

● Nów dnia 4 o godz. 4 min. 2 po południu. Czas się zmienia i wszystko ożywiać się zacznie.

☽ Piérwsza kwadra d. 11 o godz. 10 min. 5 wieczór. Zpoczątku Dészcz, późniéj pogodne dnie nastąpią.

○ Pełnia dnia 20 o godz. 1 m. 16 w nocy. Niestałe powietrze.

☾ Ostatnia kwadra d. 27 o godz. 6 m. 53 rano. Dészcze spaść pragną, lecz wiatry przeszkadzać będą.

Kalendarz stoletni przepowiada: 1. i 2. pochmurno, wiatr i zimno; 4. do 15. pięknie, czas ciepły zprowadzi grzmoty z deszczem; 24 mroźno, 27. pięknie 28. 29. zimno i dészcz, 30, mroźno i dészcz.

Czerwiec ma dni 30 *Junius.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Słońca Zach. g.	m.
	Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 15. O zgubionéj owcy i o groszu.						
1 N.	**3 po Św.** Nikodema	20	5 po **Wos.** Ftałahej.	3	58	7	58
2 P.	Marcellego i Erazma	21	Konstanty i Jełeny	3	57	7	59
3 W	Klotyldy kr. ●	22	Wasyliska mucz.	3	56	8	0
4 S.	Opata biskupa	23	Michaiła J.	3	56	8	0
5 C.	Bonifacego b.	24	**WOZNES. HOSP.**	3	55	8	1
6 P.	Norberta opata	25	Tretye Obriten.	3	54	8	2
7 S.	Roberta bisk.	26	Karpa apostoła	3	53	8	3
	Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 5. O obfitym Piotra połowie ryb.						
8 N.	**4 po Św.** Medarda b.	27	6 po **Wos.** Fterapo.	3	53	8	4
9 P.	Prymusa i Felicyana	28	Nikity prépod.	3	53	8	5
10 W	Małgorzaty kr. ☽	29	Fteodosyi mucz.	3	52	8	6
11 S.	Barnaby apostoła	30	Isaakija ap.	3	52	8	6
12 C.	Onufrego wyzn.	31	Jermija ap.	3	52	8	7
13 P.	Antoniego z Padwy	1	**JUNI.** Justyna m.	3	52	8	8
14 S.	Bazylego bisk.	2	Nikifora patr.	3	52	8	8
	Ewang. u Mateusza ś. w rozd. 22. O sprawiedliwości.						
15 N.	**5 po Św.** Wita i Mo.	3	**SOSZ. S. DUCHA**	3	51	8	9
16 P.	Benona bisk.	4	**SS. TROJCY**	3	51	8	9
17 W	Adolfa bisk.	5	Doroftea mucz.	3	50	8	10
18 S.	Marka i Marcel. ○	6	Wyssaryona	3	50	8	10
19 C.	Gerwazego i Protaz.	7	Fteodora jepis.	3	51	8	11
20 P.	Julianny p.	8	Fteodora strat.	3	51	8	11
21 S.	Alojzego Gonzagi	9	Kyryła archiep.	3	51	8	11
	Ewang. u Marka ś. w rozd. 8. O nakarmieniu 4000 ludzi.						
22 N.	**6 po Św.** Paulina b.	10	**1 po Sos.** Timofteja	3	52	8	11
23 P.	Agrypiny panny	11	Warftołomea	3	53	8	11
24 W	Narodzenie św. Jana	12	Onufrya prepod.	3	53	8	11
25 S.	Prospera bisk. ☾	13	Akiłłyny m.	3	53	8	11
26 C.	Jana i Pawła męcz.	14	**TYŁO CHRYST.**	3	54	8	11
27 P.	Władysława kr. w.	15	Amosa pror.	3	54	8	11
28 S.	Leona papiéża †	16	Tichona prepod.	3	55	8	11
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 7. O fałszywych Prorokach.						
29 N.	**7 po S. PIOTR. i P.**	17	**2 po S.** *Post do P.* †	3	55	8	11
30 P.	Emilii i Łucyny	18	Leontya mucz.	3	56	8	10

● Nów dnia 3 o god. 12 m. 59 po północy. Piękna pogoda przez wiatry utrzyma się.

☽ Pierwsza kwadra dnia 10 o g. 3 m. 9 po południu. Pochmurno i słotno aż do 16.

○ Pełnia dnia 18 o g. 1 m. 10 po południu. Pogoda niestała.

☾ Ostatnia kwadra dnia 25 o g. 11 m. 36 przed południem. Wiatry i burze sprowadza, lecz potém pięknie.

Kalendarz stoletni przepowiada: W czerwcu 2. pięknie, 3. wielkie dészcze i uléwy, od 4, mglisto i czas niestały nastąpi.

Lipiec ma dni 31 *Julius.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Zach. g.	m.
1 W	Juliusza męcz.	19	Judy apost.	3	56	8	10
2 S.	Nawiédz. N. P. M. 🌑	20	Meftodya jep.	3	57	8	10
3 C.	Heliodora b.	21	Juľyana m.	3	58	8	10
4 P.	Józefa Kalassantego	22	Euzewia jep.	3	58	8	10
5 S.	Karoliny panny	23	Ahrypyny m.	3	59	8	9
Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 16. O szafarzu niesprawiedliwym.							
6 N.	**8 po Św.** Izajasza p.	24	**3 po S. ROŻ. JOA.**	4	59	8	9
7 P.	Klaudiusza męcz.	25	Fewronyi m.	4	0	8	8
8 W	Elżbiety kr. wdowy	26	Dawida stoľp.	4	1	8	8
9 S.	Zenona męcz.	27	Sampsona str.	4	2	8	8
10 C.	Siedm braci m. ☽	28	Kyra i Joanna	4	3	8	7
11 P.	Piusa pap. i m.	29	**PETRA i PAWŁA**	4	4	8	6
12 S.	Jana Gwalberta	30	Sobor 12 apostoľ.	4	5	8	5
E. u Łukasza ś. w rozd. 19. Gdy się Jezus do Jerozolimy zbliżał.							
13 N.	**9 po S.** Jana z Dukli	1	**JUŁ. 4 po S.** Ko. i D.	4	6	8	4
14 P.	Bonawentury D.	2	Położ. riz. P. Boh.	4	7	8	3
15 W	Rozesłanie SS. Apost.	3	Jakinfta mucz.	4	8	8	3
16 S.	Szkaplerz. N. Maryi	4	Andreja archiep.	4	9	8	2
17 C.	Alexego wyzn. 🌕	5	Aftanazyi m.	4	11	8	1
18 P.	Szymona z Lipnicy	6	Syssona weľ.	4	12	8	0
19 S.	Wincentego z Pauli	7	Ftomy prep.	4	13	7	59
Ewang. u Łukasza ś. w rozd. 18. O faryzeuszu i celniku.							
20 N.	**10 po Św** Czesława	8	**5 po Sos.** Prokopya	4	14	7	58
21 P.	Praxedy p.	9	Pankratya jepis.	4	15	7	57
22 W	Maryi Magdaleny	10	40 Muczennikow	4	16	7	56
23 S.	Apolinarego b.	11	Jeufymyi m.	4	17	7	55
24 C.	Krystyny p. ☾	12	Prokła m.	4	18	7	54
25 P.	Jakóba apostoła	13	Sobor s. Hawryiła	4	20	7	53
26 S.	Anny, Matki P. Maryi	14	Akiły apost.	4	21	7	51
Ewang. u Marka ś. w rozd. 7. O głuchym i niemym.							
27 N.	**11 po Św.** Kunegun.	15	**6 po Sos.** Kyryłła	4	23	7	49
28 P	Botwida m.	16	Aftynohena jepis.	4	24	7	48
29 W	Marty p.	17	Maryny mucz.	4	25	7	47
30 S.	Heleny wdowy	18	Jakinfta m.	4	27	7	45
31 C.	Ignacego Loj. w. 🌑	19	Makryny prepod.	4	28	7	44

🌑 Nów dnia 2 o g. 10 m. 49 rano. Dészcze stronami przechodzą.

☽ Pierwsza kwadra dnia 10 o g. 8 m. 40 rano. Jeżeli wiatr nie będzie, pogody dłużéj spodziéwać się można.

🌕 Pełnia dnia 17 o g. 10 m. 50 wieczór. Niestałe powietrze.

☾ Ostatnia kwadra dnia 24 o g. 4 m. 20 po południu. Parno, lecz wiatry czas schłodzą.

🌑 Nów dnia 31 o g. 10 m. 27 wieczór. Piękna pogoda nastąpi.

Kalendarz stoletni przepowiada: 1., 2., 3. Lipca zimno, i mglisto; 4. ciepło, 6. zimno, od 16. do 18. ciepło; od 19. do 21. dészcz, od 23. do końca pięknie i parno.

Sierpień ma dni 31 *Augustus.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Zach. g.	m.
1 P.	Piotra w okowach	20	Iłyi pror.	4	30	7	42
2 W	P. Maryi Anielskiéj	21	Symeona prep.	4	32	7	40

E. u Łuk. ś. w rozd. 10 O zranio. i miłosiern. wzrusz. Samaryt.

3 N.	**12 po Św.** Zn. ś. Szc.	22	**7 po S.** Mahdalyny	4	33	7	39
4 P.	Dominika wyzn.	23	Trofima m.	4	35	7	37
5 W	N. M. P. śnieżnéj	24	Chrystyny mucz.	4	37	7	35
6 S.	Przemienienie Pańsk.	25	Uspen. s. Anny	4	38	7	34
7 C.	Kajetana wyzn.	26	Jermołya m.	4	39	7	32
8 P.	Cyryaka męcz.	27	Pantełymona	4	41	7	30
9 S.	Romana m. ☽	28	Prochora apost.	4	42	7	28

Ewang. u Łuk. ś. w rozd. 17. O uzdrowieniu 10 trędowatych.

10 N.	**13 po S.** Wawrzyńca	29	**8 po Sos.** Kałynika	4	43	7	27
11 P.	Zuzanny p. i m.	30	Syły apost.	4	45	7	25
12 W	Klary panny	31	Zapust do Uspenye	4	47	7	23
13 S.	Hippolita m.	1	**AWHUST.** Zn. ś. †	4	48	7	22
14 C.	Euzebiusza męcz. †	2	Pr. m. s. Stefana	4	50	7	20
15 P.	**WNIEBOW. NMP.**	3	Izaakia i Dat.	4	51	7	18
16 S.	Rocha wyzn. ○	4	7 Owtroków	4	53	7	16

Ewang. u Mat. ś. w rozd. 6. Nikt nie może dwom panom służyć.

17 N.	**14 po Św.** Jacka w.	5	**9 po S.** Ewsyhnia m.	4	54	7	14
18 P.	Heleny kr. Szwed.	6	**PREOBR. HOSP.**	4	56	7	12
19 W	Benigny i Sebalda	7	Demetrya prepot.	4	57	7	10
20 S.	Bernarda opata	8	Jemyłyana	4	58	7	8
21 C.	Joanny Franciszki w.	9	Maftcja apost.	5	0	7	6
22 P.	Symforyana m. ☾	10	Lawrentia m.	5	2	7	4
23 S.	Zacheusza b.	11	Jewpła m.	5	4	7	2

Ew. u Łuk. ś. w rozd. 7. W ów czas gdy Jez. szedł do miasta Naim.

24 N.	**15 po S.** Bartłomieja	12	**10 po Sos.** Fotia m.	5	5	7	0
25 P.	Ludwika kr. w.	13	Maxyma prepod. †	5	6	6	58
26 W	Zefiryna m.	14	Michea pror.	5	8	6	56
27 S.	Cezarego bisk.	15	**USPEN. BOHO.**	5	9	6	54
28 C.	Augustyna b.	16	Dyomida mucz.	5	10	6	52
29 P.	Ściecie ś. Jana	17	Myrona mucz.	5	12	6	50
30 S.	Róży panny ●	18	Flowra i Lawra	5	14	6	48

Ewang. u Łuk. ś. w rozd. 14. O uzdrowieniu opuchłego.

31 N.	**16 po S.** Rajmunda	19	**11 po Sos.** Andreja	5	15	6	46

☽ Pierwsza kwadra dnia 9 o g. 1 m. 41 w nocy. Gorąco i parno, miejscami grad spadnie.

○ Pełnia dnia 16 o g. 7 m. 17 rano. Pochmurno.

☾ Ostatnia kwadra dnia 22 o g. 10 m. 26 wieczór. Przez wiatry odmieni się powietrze.

● Nów dnia 30 o g. 12 m. 32 w południe. Grzmoty chmury rozpędzą.

Kalendarz stoletni przepowiada: Na początku Sierpnia pięknie, od 8 grzmoty i zawieruchy, potém pochmurno lecz od 23 do końca dżdżysto.

Wrzesień ma dni 30 *September.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. m. g.		Zach. g. m.	
1 P.	Idziego opata	20	Samuiła pr.	5	17	6	44
2 W	Stefana k. i Poc. MP.	21	Aftadeja mucz.	5	18	6	42
3 S.	Joachima Ojca P. M.	22	Ahaftonika mucz.	5	19	6	40
4 C.	Rozalii panny	23	Łuppa m.	5	20	6	38
5 P.	Urbana pap.	24	Tewkidya	5	22	6	36
6 S.	Zacharyasza p.	25	Warftołomea ap.	5	23	6	33
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 22. O miłości Boga i bliźniego.						
7 N.	**17 po S.** Reg. † ☽	26	**12 po Sos.** Adryana	5	25	6	31
8 P.	**NAROD. N. M. P.**	27	Semena prep.	5	27	6	29
9 W	Gorgoniusza m.	28	Mojseja	5	28	6	26
10 S.	Mikołaja z *Tol.*	29	Usiknow. hł. Joanna	5	30	6	24
11 C.	Prota i Jacka m.	30	Alexandra	5	31	6	22
12 P.	Gwidona w.	31	Poł. czes. p. Boh.	5	32	6	20
13 S.	Aureliusza b.	1	**SENTIABR.** Sime.	5	34	6	18
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 9. O uzdrowieniu paralityka.						
14 N.	**18 po S. Im. MP.** ☺	2	**13 po Sos.** Mamanta	5	36	6	16
15 P.	Nikodema m. (ś. †	3	Anftyna m.	5	37	6	13
16 W	Kornelego wyzn.	4	Wawyły swiaszcze	5	39	6	11
17 S.	*Such.* Pię. ś. Franc. †	5	Zacharyi pr.	5	40	6	10
18 C.	Tomasza z Wil.	6	Cudo ś. Michaiła	5	41	6	7
19 P.	Januarego m. †	7	Sozonta m.	5	43	6	5
20 S.	Eustachiusza m. †	8	**ROZDEST. BOH.**	5	45	6	3
	Ewang. u Mateusza ś. w rozd. 22. O wezwanych na gody.						
21 N.	**19 po S.** Mateus. ☾	9	**14 po S.** Joakima	5	46	6	0
22 P.	Maurycego b.	10	Minodory	5	48	5	58
23 W	Tekli p. i m.	11	Fteodory prepod.	5	49	5	56
24 S.	Gerarda b. i m.	12	Antonoma	5	50	5	54
25 C.	Kleofasa i Jon.	13	Kornyłya	5	52	5	52
26 P.	Józefata b. i m.	14	**WOZD. CZ. KR.**	5	53	5	50
27 S.	Przen. ś. Stanisława	15	Nikity m.	5	54	5	48
	Ew. u Jana ś. w rozd. 4. O chorym synie króla w Kafarnaum.						
28 N.	**20 po S.** Wacława	16	**15 po Sos.** Eufemyi	5	56	5	46
29 P.	**MICHAŁA AR.** ●	17	Sofii m.	5	57	5	43
30 W	Hieronima dokt.	18	Eumenia prepod.	5	59	5	41

☽ Pierwsza kwadra dnia 7 o g. 5 m. 16 wieczór. Dnie przyjemne.

☺ Pełnia dnia 14 o g. 3 m. 27 po południu. Pochmurno i wietrzno, lecz późniéj słotą grozi.

☾ Ostatnia kwadra dnia 21 o g. 7 m. 7 rano. Odmiana zupełna w temperaturze powietrza

● Nów dnia 29 o g. 5 m. 7 rano. Pogoda utrzyma się, jeżeli wiatry od wschodu wiać będą.

Kalendarz stoletni przepowiada: 1. do 4. Września czas ciepły; 4. w nocy grzmot i dészcz; 5. do 9. jasno, i trochę dészczu; od 18. do 25. powietze niestałe; 27. pięknie i ciepło, 29. dészcz.

Październik ma dni 31 *October.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Żach. g.	m.
1 S.	Remigiusza	19	Trofima mucz.	6	1	5	39
2 C.	Aniołów stróżów	20	Eustachia	6	3	5	37
3 P.	Kandyda i Lukr.	21	Kodrata ap.	6	4	5	34
4 S.	Franciszka Serafina	22	Foki m.	6	6	5	32
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 18. O słudze dłużnym i złośliwym.						
5 N.	**21. po Św.** Placydy	23	**16 po S.** Zaczat.	6	8	5	30
6 P.	Brunona wyz.	24	Tekły m.	6	9	5	27
7 W	Justyny ☽	25	Eufrozyny	6	11	5	25
8 S.	Brygidy wdowy	26	**JOANNA BOH.**	6	12	5	23
9 C.	Dyonizego areop.	27	Kałystrata	6	13	5	21
10 P.	Franciszka Bor.	28	Charitona m.	6	15	5	19
11 S.	Placydy i Filomelli	29	Kyriaka	6	17	5	17
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 2. O monecie czynszowéj.						
12 N.	**22 po S.** Maxymili B.	30	**17 po S.** Hrehorhia	6	19	5	15
13 P.	Edwarda króla ⊕	1	**OKTIA.** Pokrow.	6	20	5	13
14 W	Kalixta p.	2	Kipryana	6	21	5	11
15 S.	Jadwigi i Teresy	3	Dionisya	6	23	5	9
16 C.	Gawła opata	4	Jerofteja m.	6	25	5	7
17 P.	Florentego b.	5	Charytyny m.	6	27	5	5
18 S.	Łukasza Ewan.	6	Ftomy ap.	6	28	5	3
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 9. O wskrzeszeniu córki książęcia.						
19 N.	**23 po S.** Jana Kant.	7	**18 po S.** Serhia	6	30	5	1
20 P.	Felicyana b. m. ☾	8	Pełahyi prep.	6	32	4	59
21 W	Urszuli p.	9	Jakowa Apost.	6	33	4	57
22 S.	Korduli panny	10	Eulampia	6	35	4	55
23 C.	Jana Kapistr.	11	Filipa D.	6	37	4	53
24 P.	Rafała Arch.	12	Prowa pror.	6	38	4	50
25 S.	Kryspina m	13	Karpa m.	6	40	4	48
	Ewang. u Mat. ś. w rozd. 8. O oczyszczeniu trędowatego.						
26 N.	**24 po S.** Ewar. p.	14	**19. po S.** Paraskowei	6	42	4	46
27 P.	Iwona wyz.	15	Euftymia prep.	6	44	4	44
28 W	Szymona i Judy ●	16	Łonhina S.	6	46	4	42
29 S.	Narcyza b.	17	Ossyi pror.	6	47	4	41
30 C.	Edmunda bis.	18	Łuki m.	6	49	4	39
31 P.	Wolfganga †	19	Joiła pror.	6	50	4	38

☽ Piérwsza kwadra dnia 7 o g. 6. m. 57 rano. Niezawsze się to spełnia, ale w tym roku, czas się nagle ma ochłodzić.

⊕ Pełnia dnia 13 o god. 12 min. 18 w nocy. Jeżeli śniegi w górach niespadną, to czas bardzo ładny wróży.

☾ Ostatnia kwadra dnia 20 o g. 7 m. 25 wieczór, powietrze chłodne rankami, lecz wśród dnia nawet gorąco bywa.

● Nów dnia 28. o god. 11 min. 14 w nocy. W niczem się czas nie zmienia do końca.

Kalendarz stoletni przepowiada: Październik poczyna się pięknie 2 i 3 rano przymrózki i jasno, 4 i 5 pięknie i ciepło od 7 do końca powietrze nie stałe.

Listopad ma dni 30 *November.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski		KALENDARZ Ruski	Słońca Wsch. g.	m.	Słońca Zach. g.	m.
1 S.	**WSZYST. SS.**	20	Artemia m	6	51	4	37
Ewang. u Mat. ś. w rozd 13. O nasieniu dobrém i kąkolu.							
2 N.	**25 po Św.** Pegazii	21	**20 po S.** Iłariona	6	53	4	35
3 P.	Dzień Zaduszny Hub.	22	Awerkia	6	54	4	34
4 W	Karola Borom.	23	Jakowa apost.	6	56	4	32
5 S.	Emeryka kr. ☽	24	Arefty m.	6	58	4	30
6 C.	Leonarda wyz.	25	Markiana m.	6	59	4	29
7 P.	Engelberta m.	26	Dymytra mucz.	7	1	4	27
8 S.	4 Koronatów m.	27	Nestora m.	7	2	4	26
Ewang. u Mat. ś. w rozd. 8. O wzruszeniu wilkiem na morzu.							
9 N.	**26 po Św.** Opie M. P.	28	**21 po S.** Terentia	7	4	4	24
10 P.	Jędrzeja z Awel.	29	Anastazyi	7	6	4	22
11 W	Marcina bisk.	30	Zynowia	7	7	4	21
12 S.	Marcina pap. 🌕	31	Stachia m.	7	9	4	19
13 C.	Dydaka wyzn.	1	**NOJAB.** Kos. i Dam.	7	11	4	18
14 P.	Serapiona wyz.	2	**JOSAFATA A.**	7	13	4	17
15 S.	Leopolda wyzn.	3	Akepsimy m.	7	14	4	16
Ewang. u Mat. ś. w rozd. 13. O ziarnku gorczycznym.							
16 N.	**27 po Św.** Stanisł.	4	**22 po S.** Joannikia	7	16	4	14
17 P.	Salomei panny	5	Hałaktiona	7	17	4	13
18 W	Pośw. kościoła	6	Pawła ar.	7	19	4	11
19 S.	Elżbiety kr. ☾	7	Jerona m.	7	20	4	10
20 C.	Felixa *de Val.*	8	**MICHJŁA A.**	7	22	4	9
21 P.	Ofiarowanie P. Maryi.	9	Onysyfora m.	7	24	4	8
22 S.	Cecylii panny	10	Jerasta m.	7	25	4	7
Ewang. u Mat. ś. w rozd. 24. O brzydkości spustoszenia.							
23 N.	**28 po Św.** Klemensa	11	**23 po S.** Myny.	7	27	4	6
24 P.	Chryzogona m.	12	Joanna miłost.	7	29	4	5
25 W.	Katarzyny pan.	13	Joanna mił.	7	30	4	4
26 S.	Piotra Aleks.	14	Fiłyppa apost.	7	31	4	3
27 C.	Waleryana b. 🌑	15	Huria M.	7	33	4	2
28 P.	Rufina m.	16	Mafteja ewang.	7	35	4	1
29 S.	Saturnina b.	17	Hryhoria	7	36	4	1
Ewang. u Łuk. ś. w rozd. 21. O znakach na niebie i ziemi.							
30 N.	**1 Adw.** Andrzeja a.	18	**24 po S.** Płatona R.	7	37	4	1

☽ Pierwsza kwadra dnia 5 o god. 6 min. 42 wieczór. Wiatry północne czasem sprowadzają.

🌕 Pełnia dnia 12 o god. 10 m. 15 rano. Powietrze mroźne przy wiatrach zachodnich.

☾ Ostatnia kwadra dnia 19 o g. 11 m. 53 w południe. Słotne dni z śniegiem i mrozem sprowadzą.

🌑 Nów dnia 27 o g. 5 m. 14 w wieczór. Czas niestały przepowiada.

Kalendarz stoletni przepowiada: Od 1 do 14 dészcz i zimno, 16 w nocy śnieg, 17 do 20 dészcz; 21 do 26 pięknie i ciepło tak jak w lecie trwać będzie aż do końca.

Grudzień ma dni 31 *December.*

Dni tygod.	KALENDARZ Polski	Ruski		Słońca Wsch. g.	m.	Zach. g.	m.
1 P.	Eligiusza bisk.	19	Awdia pror.	7	38	4	0
2 W.	Bibianny panny	20	Hrehoria	7	39	4	0
3 S.	Franciszka Xaw. †	21	**WCHOD. BOH.**	7	41	3	59
4 C.	Barbary p.	22	Fiłymona	7	42	3	58
5 P.	Piotra Chryz. † ☽	23	Amfiłachia	7	44	3	58
6 S.	Mikołaja bisk.	24	Jekataryny	7	45	3	57

Ewang. u Mat. ś. w rozd. 11. O poselstwie Jana do Chrystusa.

7 N.	**2 Adw.** Ambrozego	25	**25 po S.** Kłymenta	7	46	3	57
8 P.	**NIEP.POCZ.P.M.**	26	Ałypia	7	47	3	57
9 W.	Leokadyi p.	27	Jakowa pror.	7	48	3	57
10 S.	Maryi Loretań. †	28	Stefana	7	49	3	57
11 C.	Damazego pap. ○	29	Paramona	7	50	3	56
12 P.	Senezyusza m. †	30	Andreja apost.	7	51	3	56
13 S.	Łucyi p.	1	**DEKAB.** Nauma p.	7	52	3	56

Ewang. u Jana ś. w rozd. 1. O poselstwie żydów do Chrystusa.

14 N.	**3 Adw.** Spirydyona	2	**1 Adw.** Awakuma	7	53	3	56
15 P.	Euzebiusza b.	3	Sofonia m.	7	54	3	56
16 W.	Adelajdy	4	Warwary	7	55	3	57
17 S.	Łazarza b. †	5	Sawwy p.	7	55	3	57
18 C.	Gracyana b.	6	**NYKOŁAJA EP.**	7	56	3	57
19 P.	*Such.* Nemez. † ☾	7	Ambrozya ep.	7	57	3	57
20 S.	Pelagii pokutnicy †	8	Patapia	7	58	3	58

Ewang. u Łuk. ś. w rozd. 3. O Janie opowidadającym chrzest pokuty.

21 N.	**4 Adw.** Tomasza ap.	9	**2 Ad. ZCZAT. BH.**	7	58	3	58
22 P.	Zenona m.	10	Miny m.	7	59	3	59
23 W	Wiktoryi panny	11	Danyiła apost.	7	59	3	59
24 S.	Adama i Ewy †	12	Spiridona	8	0	4	0
25 C.	**NARODZ. PANS.**	13	Ewstratia	8	0	4	1
26 P.	**SZCZEPANA M.**	14	Jełemftorja	8	0	4	2
27 S.	Jana Ewanielisty ●	15	Aftynta	8	0	4	3

Ewang. u Łuk. ś. w rozd. 2. Symeon przepowiada o Jezusie.

28 N.	**1 po B. N.** Młodzian.	16	**3 po Adw.** Ahheja	8	0	4	4
29 P.	Tomasza bisk.	17	Daneiła pr.	8	0	4	4
30 W	Dawida króla	18	Sewastana m.	8	0	4	5
31 S.	Sylwestra pap.	19	Wonifatia	8	0	4	5

☽ Pierwsza kwadra d. 5 o god. 4 m. 45 rano. Czas niezwyczajny.

○ Pełnia d. 11 o god. 9 m. 32 wieczór. Burzami całkiem zagraża.

☾ Ostatnia kwadra dnia 19 o g. 8 min. 3. rano. Wiatry wielkie przepowiada.

● Nów dnia 27 o godz. 10 min. 4. rano. Mrozy ciągłe przy wiatrach północnych, lecz przeciwnie przy południowych.

Kalendarz stoletni przepowiada: 1 i 2 Grudnia śnieg od 3 do 8 powietrze niestałe; 9 w nocy wielkie zimno i śnieg; 11 i 12 nadzwyczajne mocne zimno; 13 i 14 śnieg i zimno zelży; 16 jasno i bardzo zimno.

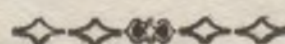
Kalendarz żydowski.

Rok 5616.

Styczeń.	Dnia	1.)	23. Tebeth.		1555 10 Grudnia,
	„	31)	24. Schebat.		10 Post, Obl. J. 31 Gru.
Luty.	„	1.)	25. Schebat.		
	„	7.)	1. Adar.		
Marzec.	„	20.)	13. „	Post Estery.	
	„	21.)	14. „	Purim.	
	„	22.)	15. „	Szuszan Purim.	
	„	31.)	24. Adar.		
Kwiecień.	„	6)	1. Nisan.		
	„	20.)	15. „	**Początek Paschy.**	
	„	21.)	16. „	**Drugie święto.**	
	„	26.)	21. „	**Siódme święto.**	
	„	27.)	22. „	**Koniec Paschy.**	
Maj.	„	6.)	1. Ijar.		
	„	23.)	18. Lag B'omer.		
Czerwiec.	„	4.)	1. Sivan.		
	„	9.)	6. „	**Tygodniowe święto.**	
	„	10.)	7. „	**Drugie święto.**	
Lipiec.	„	4.)	1. Thamez.		
	„	20.)	17. Post.	Zdobycie kościoła.	
Sierpień.	„	2.)	1. Ab.		
	„	10.)	9. Post.	Spalenie kościoła.	
Wrzesień	„	1.)	1. Elul.		

Rok 5617.

Wrzesień	„	30.)	1. Tischri.	**Nowy Rok.**
Paździer.	„	1.)	2. „	**Drugie święto.**
	„	2.)	3. „	Post Gedaljah.
	„	9.)	10. „	**Sądny dzień.**
	„	14.)	15. „	**Swięto Kuczek.**
	„	15.)	16. „	**Drugie święto.**
	„	20.)	21. „	Swięto palmowe.
	„	31.)	22. „	**Koniec Kuczek.**
	„	22.)	23. „	**Radość z praw.**
	„	30.)	1. Marszeszwan.	
Listopad.	„	28.)	1. Kislev.	
Grudzień.	„	22.)	25. „	Poświęcenic kościoła.
	„	28.)	1. Thebet.	

HOROSKOP METEREOLOGICZNY,

służący do przepowiadania odmian powietrza podług zmian księżyca,

ułożona przez sławnego Astronoma Herschla.

Wstąpienie księżyca w kwadrę każdą o godzinach następujących	ZAPOWIADA w miesiącach letnich	ZAPOWIADA w miesiącach zimowych
Między 12 a 2 z południa	wiele dészczu	śnieg lub dészcz
— 2 a 4 —	zmienne powietrze	pogodę i ciepło
— 4 a 6 —	pogodę	pogodę
— 6 a 8 —	pogodę przy wietrze północno-zachodnim, dészcz przy wietrze południowym i południowo zachodnim	śnieg lub dészcz przy wietrze południowo-zachodnim
Między 8 a 10 wieczorem	to samo	to samo
— 10 a 12 w nocy	pogodę	pogodę
— 12 a 2 po północy	pogodę	zimno, jeżeli niepowstanie wiatr z południa lub wschodu
Między 2 a 4 po północy	zimno i dészcz	śnieg i wicher
— 4 a 6 z rana	dészcz	to samo
— 6 a 8 —	wiatr i dészcz	wicher gwałtowny
— 8 a 10 —	zmienne powietrze (niestałe)	dészcz, jeżeli powstanie wiatr z południa i zachodu; śnieg, jeżeli powstanie ze wschodu
Między 10 a 12 z rana	wiele dészczu	zimno z wiatrem mroźnym.

☞ *Objaśnienie téj Tabelki.* Miany jest w tém wykazie za **lato** przeciąg czasu od 15. kwietnia do 15. października, a za **zimę** przeciąg czasu od 15. października do 15. kwietnia.

O zmianach powietrza.

Z uważania Słońca.

I. Znaki Pogody, Suszy, Zimna, Mrozu, Ciepła i Odwilży.

Jeżeli po dniu dżdżystym słońce zachodzi jasne i wesołe, można się z tego spodziewać pogody przynajmniéj na dzień następny, i równie jak wtenczas kiedy zachodzi wśród obłoków żółto-czerwonawych, a przytem otoczone jest wesołą jasnością. Słońce zapowiada pogodę, jeżeli wschodzi jasne, a niebo było pogodne pod czas nocy. Kiedy po zachodzie słońca przy wypogodzonym niebie, spostrzega się po nad poziomem w stronie wschodniéj słabo czerwony pas od spodu ciemniéjszy, wtedy następny dzień będzie pogodny. Słońce przybierające kolor krwisty i niejako niknące wcześnie przed zachodem w zadymionym powietrzu, jest znakiem długiéj suszy: czego dowiódł u nas rok 1811 i 1834.

II. Znaki Słoty, Dészczu i Sniegu.

Jasność biała ukazująca się na około słońca, księżyca i gwiazd, jest znakiem dészczu. Kiedy w porze zimowéj okazują się około słońca inne podobne do niego światła nazwane podwójnemi słońcami, jest to przepowiednią śniegu i mrozu. — Jeżeli słońce jest zasępione i jakby znurzone w wodzie; nadto jeżeli wschodzi czerwone z jaskrawemi promieniami, jeżeli się po nad niém znajduje gęsta chmura: należy się z tego wszystkiego spodziéwać dészczu. Nagłe dészcze nigdy długo nie trwają; lecz gdy niebo zachmurza się powoli, słońce zaś, księżyc lub gwiazdy zaciemniają się nieznacznie, dészcz padać będzie najmniéj przez sześć godzin. Kiedy słońce zachodzi blade, to znaczy pospolicie dészcz.

III. Znaki Wiatru, Burzy, Gradu, Nawałnicy, Grzmotów, Piorunów i Ciszy.

Ile razy słońce wschodzi blado, a potem się staje czerwone; ile razy wydaje się być bardzo wielkie i bez rażących promieni tak, że na nie patrzeć można swobodnie; ile razy wschodzi i zachodzi, a niebo i chmury są czerwone: tyle razy można się spodziéwać wiatru a nawet dészczu.

Z uważania Księżyca.

I. Znaki Pogody, Suszy, Zimna, Mrozu, Ciepła i Odwilży.

Ile razy księżyc ma żywy blask i okazuje po nowiu swe rogi ostro zakończone, tyle razy jest znakiem pięknéj i długiéj pogody w porach ciepłych a mrozu w porze zimowéj.

II. Znaki Słoty, Dészczu i Sniegu.

Obręcz kolorowa około Księżyca, albo przynajmniéj jasność posępna około jego tarczy, jest prawie niemylnym znakiem w krótce mającéj nastąpić słoty. Jeżeli rogi księżyca po nowiu są przyćmione, albo tarcza około pełni blada, to także oznajmia dészcz, który może potrwać przez kilka dni.

III. Znaki Wiatru, Burzy, Gradu, Nawałnicy, Grzmotów, Piorunów i Ciszy.

Gdy księżyc okazuje się bardzo wielkim i czerwonym; gdy rogi jego są ostre i czarniawe, gdy tarcza jego otoczona jest czerwonawą jasnością, to zapowiada wiatr. Tęcze i czupryny naokoło księżyca i słońca, zapowiadają wilgotne powietrze, a następnie wiatr i słotę.

SKALA I.
na weksle.

				zł.	kr.
		do	100 złr. .	— złr.	3 kr.
nad	100 złr.	„	200 „ . .	— „	6 „
„	200	„	350 „ . .	— „	10 „
„	350	„	500 „ . .	— „	15 „
„	500	„	1000 „ . .	— „	30 „
„	1000	„	1500 „ . .	— „	45 „
„	1500	„	2000 „ . .	1 „	— „
„	2000	„	4000 „ . .	2 „	— „
„	4000	„	6000 „ . .	3 „	— „
„	6000	„	8000 „ . .	4 „	— „
„	8000	„	10000 „ . .	5 „	— „
„	10000	„	12000 „ . .	6 „	— „
„	12000	„	16000 „ . .	8 „	— „
„	16000	„	20000 „ . .	10 „	— „
„	20000	„	24000 „ . .	12 „	— „
„	24000	„	28000 „ . .	14 „	— „
„	28000	„	32000 „ . .	16 „	— „
„	32000	„	36000 „ . .	18 „	— „
„	36000	„	40000 „ . .	20 „	— „

„ 40000 złr. od każdych 2000 złr. opłacać się ma należytość po 1 złr. więcéj, przyczem ilości niżéj 2000 złr. jako pełne uważają się.

SKALA II.
na inne dokumenta.

				zł.	kr.
		do	20 złr. . .	— złr.	3 kr.
nad	20 złr.	„	40 „ . .	— „	6 „
„	40	„	70 „ . .	— „	10 „
„	70	„	100 „ . .	— „	15 „
„	100	„	200 „ . .	— „	30 „
„	200	„	300 „ . .	— „	45 „
„	300	„	400 „ . .	1 „	— „
„	400	„	800 „ . .	2 „	— „
„	800	„	1200 „ . .	3 „	— „
„	1200	„	1600 „ . .	4 „	— „
„	1600	„	2000 „ . .	5 „	— „
„	2000	„	2400 „ . .	6 „	— „
„	2400	„	3200 „ . .	8 „	— „
„	3200	„	4000 „ . .	10 „	— „
„	4000	„	4800 „ . .	12 „	— „
„	4800	„	5600 „ . .	14 „	— „
„	5600	„	6400 „ . .	16 „	— „
„	6400	„	7200 „ . .	18 „	— „
„	7200	„	8000 „ . .	20 „	— „

nad 8000 złr. od każdych 400 złr. opłacić się ma należytość po 1 złr. więcéj, przyczem ilości niżéj 400 złr. jako pełne uważają się.

Uwagi.

Pod jednym stęplem można zazwyczaj tylko jeden dokument prawny, urzędowa expedycya, lub jedno zaswiadczenie być wydane.

Jeżeli przedmiotem dokomentu podpadającego stęplowi według ilości wartości pieniężnéj, jest kilka pojedynczych należytości, wtedy stósuje się należytość stęplowa do sumy wszystkich pojedynczych wartości pieniężnych.

Jeżeli w jednym i tym samym dokumencie prawnym zawarte są interesą prawne różnego rodzaju, które pomiędzy sobą wzajemnie nie stanowią części składających interes główny, wtedy za każdy pojedynczy interes, prawnie przypadająca należytość płacona być ma.

Przy dokumentach prawnych podlegających należytości stęplowéj według stopniowań wartości (skal), przepisany jest od każdego arkusza po piérwszym arkuszu następującego stępel 15 kr., wyjąwszy, gdyby dokument już względem swego piérwszego arkusza mniéjszemu podlegał stęplowi, w którym to razie przy każdym dalszym arkuszu ten sam stępel, jak przy piérwszym użyty być ma.

Jeżeli interes prawny obejmuje kilka powtarzających się należytości, i jeżeli takowe zawarowane są na czas pewny 10 lat nie sięgający, w tedy się wymierza należytość stęplowa według sumy wartości pieniężnéj obliczonéj na cały przeciąg czasu.

Jeżeli powtarzające się należytości trwać mają 10 albo dłużéj jak 10 lat, wtedy należytość stęplową według dziesięćkrotnéj ilości należytości rocznéj płacić należy. Jeżeli trwałość powtarzającéj się należytości ograniczoną jest naczas życia jednéj pewnéj osoby, wtedy podpada należytości stęplowéj według dziesięćkrotnéj, jeżeliby się zaś miała stósować do czasu życia dwóch lub więcéj osób, według pietnastokrotnéj ilości należytości rocznéj.

Jeżeli dokument opiéwa na należytości powtarzające się po wszystkie czasy, albo jeżeli trwałość tych należytości zależeć ma od istnienia korporacyi lub instytutów założonych na czas nieoznaczony, tedy podlega stęplowi według dwudziestokrotnéj ilości należytości rocznéj.

Jeżeli należytość na inny niepewny czas jest zawarowana, wtedy należytość stęplowa, według potrójnéj ilości rocznéj należytości płacona być ma.

Podania dwóch lub więcéj osób mogą tylko wtedy pod pojedynczym stęplem od podania być wniesione, jeżeli te osoby w czasie wniesienia podania w takim zostają wspólnym stósunku, iż co do przedmiotu podania za jednę osobę uważane być mogą, albo przynajmniéj podaną prośbę z jednego im wspólnego powodu prawnego wywodzą.

JENEALOGIA

DOMU PANUJĄCEGO CESARSTWA AUSTRYJACKIEGO.

Cesarz Austryi.

Franciszek Jozef I. Cesarz Austryi, Król Węgier, Czech, Lombardyi, Wenecyi, Galicyi, Lodomeryi i Illyryi, Arcyksiążę Austryi, i t. d. urodzony w Wiédniu dnia 18. Sierpnia 1830, objął rządy po abdykacyi swego stryja Cesarza Ferdynanda I. i zrzeczeniu się następstwa tronu swego ojca, Arcyksięcia Franciszka Karola, dnia 2go Grudnia 1848.

Małżonka.

Elżbieta, (Amalia, Eugenia), córka Jego król. Mości, Maxymiliana (Józefa,) księcia Bawaryi, urodzona 24. Grudnia 1837, zaślubiona w Wiédniu 24. Kwietnia 1854.

Bracia Cesarza.

Cesarzewicze i Arcyksiążęta Austryi.

Ferdynand Maxymilian, c. k. pułkownik i właściciel 3. pułku Chevauxlegerów, urodzony w Schönbrunie 6go Lipca 1832.

Karol Ludwik, właściciel 2. pułku Chevauxlegerów, urodzony w Schönbrunie 30. Lipca 1833.

Ludwik Józef, urodzony 15. Maja 1842.

Rodzice.

Franciszek, (*Karol*), Cesarzewicz i Arcyksiążę Austryi, kawaler orderu złotego runa i wielu innych orderów, c. k. Feldmarszałek Porucznik i właściciel 52. pułku węgierskiéj piechoty, urodzony 7. Grudnia 1802, zrzekł się następstwa tronu na rzecz swego syna, świetnym manifestem z dnia 2. Grudnia 1848. Małżonka: *Zofija*, córka ś. p. króla bawarskiego Maxymiliana, urodz. 27. Stycznia 1805, zaślubiona w Wiédniu 4. List. 1824.

Brat i Siostry Ojca.

Cesarz Ferdynand I. urodzony w Wiédniu 19. Kwietnia 1793, objął rządy po śmierci ojca swojego, Cesarza

Franciszka I. dnia 2. Marca 1835, udzielił ludom swoim konstytucją 25. Kwietnia 1848 i zrzekł się tronu na rzecz swego synowca, świetnym manifestem z dnia 2. Grudnia 1848. *Zaślubiony* 27. Lutego 1831 z *Maryą Anną*, córką ś. p. Wiktora Emanuela, Króla Sardinii, urodzoną 9go Września 1803.

Marya Klementyna, urodzona w Wiédniu 1. Marca 1798, zaślubiona w Schönbrunie 28. Lipca 1816, Leopoldowi Królewiczowi Sycylijskiemu, Xięciu Salerny, urodzony w Neapolu 2. Lipca 1790.

Pozostała wdowa po ś. p. Cesarzu Franciszku I.

Marya Karolina Augusta, córka ś. p. Króla bawarskiego Maxymiliana, urodzona 8. Lutego 1792, zaślubiona w Wiédniu 10. Listop. 1816, owdowiała 2. Marca 1835.

Rodzieństwo Cesarza Franciszka I.

Dziadowie stryjeczni panującego Cesarza i ich potomstwo.

Dzieci zmarłego 1824 r. Arcyksięcia Ferdynanda, Wielkiego-Xięcia Toskany.

Wielki książe: *Leopold II.* urodzony 3. Paźdz. 1797, objął rządy 18. Czerw. 1824, małżonka *Antonina*, księżniczka Sycylijska, urodzona 19. Grudnia 1814. Następca tronu *Ferdynand*, urodzony 10. Czerwca 1835.

Dzieci zmarłego 1847 r. Arcyksięcia Karola (Ludwika)

Marya Teresa, urodzona 31. Lipca 1816, zaślubiona 9. Stycznia 1837 Ferdynandowi II. Królowi obu Sycylii.

Albrecht, c. k. Feldmarszałek-Porucznik, właściciel 44. pułku piechoty, i szef c. rossyjskiego pułku ułanów, uro. w Wiédniu 3. Sierpnia 1817, zaślubiony w Monachii 1. Maja 1844 z Hildegardą, trzecią córką byłego króla bawarskiego Ludwika, urodz. 10. Czerwca 1825. Dziécię *Marya Teresa* (Anna), urodz. 15. Lipca 1845.

Karol Ferdynand, c. k. Feldmarszałek-Porucznik, właściciel 51. pułku piechoty i szef c. ros. pułku ułanów, urod. w Wiédniu 29. Lipca 1818.

Marya Karolina, ksieni c. k. szlacheckiego zakładu damskiego Maryi Teresy w Pradze, urodzona w Wiédniu 10. Września 1825.

Wilhelm, następca wielkiego mistrza orderu niemieckiego, c. k. Jenerał-Major i właściciel 12. pułku piechoty, urodz. w Wiédniu 21. Kwietnia 1827.

Dzieci zmarłego 1847 roku Arcyksięcia Józefa Wojewody królestwa Węgierskiego.

Szczepan, c. k. Feldmarszałek-Porucznik i właściciel 58. pułku piechoty, urodz. w Budzie 14. Września 1817.

Elżbiéta, urod. w Budzie 17. Stycznia 1831, zaślubiona w Schönbrunie 4. Paźdz. 1847 Ferdynandowi (Karolowi Wiktorowi) Arcyksięciu Austryjacko-Esteńskiemu.

Józef, c. k. pułkownik urod. w Preszburgu 2. Marca 1838,

Marya, (Henr. Anna), urod. 22. Sierpnia 1836.

Pozostała wdowa po Arcyksięciu, *Marya Dorota*, córka księcia Ludwika Fryderyka Wirtembergskiego, urodz. 1. Listopada 1797. Owdowiała 13. stycznia 1847.

Jan Chrzciciel, c. k. Jenerał Feldmarszałek, właściciel 1. pułku Dragonów, szef saperskiego batalionu grenadierów, w ces. ros. korpusie inżynierów, i właściciel król. pruskiego pułku piechoty, zarządca rzeszy niemieckiéj, urod. w Wiédniu 20. Stycznia 1782, zaślub r. 1823 z Anną Plochl córką c. k. Pocztmistrza w Aussee w Styryi, którą Cesarz Franciszek Baronową Brandhofen mianował. Syn, Franciszek Jan, Hrabia Meran, urodz. 11. Marca 1839.

Rajner, c. k. Jenerał Artyleryi i właściciel 11. pułku piechoty, Wice-król Królestwa Lombardzko-Weneckiego, urod. 30. Września 1783, zaślubiony w Pradze 28. Maja 1820 r. umarł 13. Stycznia 1853.

Pozostała wdowa po Arcyksięciu *Marya Elżbiéta*, księżniczka Sabaudzko-karygnańska urod. 13. Kwiet. 1800.

Dzieci.

Adelajda, urodz. 3. Czerwca 1822, zaślubiona 12. Kwietnia 1842 Wiktorowi Emanuelowi księciu Sabaudzkiemu, teraźniéjszemu królowi Sardynii.

Leopold, c. k Jenerał-Major i właściciel 35. pułku piechoty, urodzony w Medyolanie 6. Czerwca 1823.

Ernest, c. k. Jenerał-Major i właściciel 48. pułku piechoty, urodzony w Monsic 8. Sierpnia 1824.

Zygmunt, c. k. Jenerał-Major i właściciel 45. pułku piechoty, urodzony w Medyolanie 7. Stycznia 1826.

Rajner, c. k. Jenerał-Major, właściciel 59. pułku piechoty, urodz. 11. Stycznia 1827.

Henryk, c. k. pułkownik, urodzony w Medyolanie 9. Maja 1828.

Ludwik, c. k. Jenerał Artyleryi i właściciel 8. pułku piechoty, urodzony w Wiédniu 13. Grudnia 1784.

Dzieci i wnuki brata dziadowego.

Ferdynanda, Arcyksięcia Austryjacko-Esteńskiego, urodz. 1. Czerwca 1754, zmarłego 24. Grudnia 1806 i Arcyksiężnéj Maryi Beatryx Este, księżniczki Massy i Karary, urodzonéj 7. Kwiet. 1750, zaślubionéj 15. Paźdz. 1771, zmarłéj 14. Listop. 1829 r.

Królewicze i królowne Węgier i Czech:

Arcyksiężnicki Austryi Este etc. etc.

Dzieci zmarłego 1846. Księcia Modeny Franciszka IV.

Marya Teressa, (Beatryx) urodzona 14. Lipca 1817, zaślubiona 7. Listopada 1846, z Henrykiem z Bourbonów Hrabią Chambord, urodz. 29. Września 1820.

Franciszek, *V.* Książe Modeny, urodz. 1. Czerwca 1819, zaślubiony w Monachium 30. Marca 1842 z Adelgundą, córką byłego króla bawarskiego Ludwika, urodz. 19. Marca 1823.

Ferdynand, (Karol Wiktor) c. k. Jenerał-Major i właściciel 26. pułku piechoty, urodz. 19. Lipca 1821, zaślubiony 4. Października 1847 z Elżbiétą córką ś. p. Arcyksięcia Józefa, Wojewody Królestwa węgierskiego (obacz wyżéj).

Marya Beatryx, urodz. 13. Lutego 1824, zaślubiona w Modenie 6. Lutego 1848, z Don Juanem z Bourbonów Infantem Hiszpanii, urod. 15. Maja 1822.

Ferdynand, c. k. Jenerał-Feldmarszałek, właściciel 3. pułku huzarów, i ces. ros. pułku huzarów, urodzony 25. Kwietnia 1781.

Maxymilian, wielki mistrz zakonu niemieckiego w cesarstwie austryjackiem, c. k. Jenerał Artyleryi i właściciel 4. pułku piechoty, urod. w Wiédniu 14. Lipca 1782.

Odjazd poczt z Krakowa.

I. Mallpoczta do Lwowa.

Odchodzi codziennie o 12téj w południe, zabiéra dziewięciu podróżnych, wszystkie przesyłki pieniężne i frachtowe w tym kierunku, listów żadnych.

Cena miéjsc w wozie pocztowym z Krakowa do:

	mil	Złr.	kr.		mil	Złr.	kr.
Wieliczki	1 3/4		46	Przeworska	28	12	8
Gdowa	3 3/4	1	38	Jarosławia	30	13	—
Bochni	6 1/4	2	43	Radymna	32	13	52
Brzeska	8 1/4	3	35	Przemyśla	35	15	10
Wojnicza	10 1/4	4	27	Szechyń	37	16	2
Tarnowa	12 1/4	5	18	Mościsk	39	16	54
Pilzna	15 1/4	6	37	Wiszni Sąd.	41	17	16
Dembice	17	7	22	Gródka	44	19	4
Sendziszowa	20	8	30	Bartatowa	46	19	56
Rzeszowa	23	9	58	Lwowa	48	20	48
Łańcuta	25	10	50				

II. Kuryerka do Lwowa.

Odchodzi codziennie w godzinę po przyjściu kolei o szóstéj godzinie wieczorem — zabiéra trzech podróżnych i listy na całą wschodnią Galicyę i Bukowinę, północne węgry (w okolice Preszowa, Koszyc i Munkacza) do Multan i Wołoszczyzny, na Wołyń, Ukrainę, Bessarabię i całą południową Rossyję; także przesyłki pieniężne i małe kosztowniéjsze frachty do Bochni, Tarnowa, Rzeszowa, Jarosławia, Przemyśla i Lwowa.

Cena miéjsca w wozie kuryerskim z Krakowa do:

	mil	Złr.	kr.		mil	Złr.	kr.
Wieliczki	1 3/4	—	56	Przeworska	28	14	56
Gdowa	3 3/4	2	—	Jarosławia	30	16	—
Bochni	6 1/4	3	20	Radymna	32	17	4
Brzeska	8 1/4	4	24	Przemyśla	35	18	40
Wojnicza	10 1/4	5	28	Szehyń	37	19	44
Tarnowa	12 1/4	6	32	Mościsk	39	20	48
Pilzna	15 1/4	8	8	Wiszni Sąd.	41	21	52
Dembicy	17	9	4	Gródka	44	23	28
Sendziszowa	20	10	40	Bartatowa	46	24	32
Rzeszowa	23	12	16	Lwowa	48	25	36
Łańcuta	25	13	20				

III. Pakpoczta do Wiednia.

Odchodzi codziennie o 10téj rano przez Wadowice, Białą Cieszyn do Weisskirchen (Hranice) gdzie się łączy z pociągiem kolei żelaznéj Oderbergsko-Wiédeńskim. Zabiera jednego podróżnego, listy do miéjsc w tym kierunku, aż do Mistku i północnych Węgier w okolice pogranicza Szlązka i Morawy, także wszelkie przesyłki pieniężne i frachtowe w tym kierunku do wszystkich krajów koronnych Austryi z wyjątkiem wschodniéj Galicyi i Bukowiny — daléj do Włoch i reszty krajów zachodniéj Europy, wyjąwszy Prusy i Holsztyn.

Cena miéjsca w kabryolecie z Krakowa do:

	mil	Złr.	kr.		mil	Złr.	kr.
Mogilan	2	—	26	Cieszyna	16	3	28
Izdebnika	$3^1/_4$	—	49	Frydku	$19^1/_4$	4	11
Wadowic	$6^1/_2$	1	25	Freiburgu	$21^3/_4$	4	27
Kent	$9^1/_4$	2	1	N. Iczyna	$23^1/_4$	5	3
Bielska	$11^3/_4$	2	33	Weisskirchen	$26^1/_4$	5	42
Skoczowa	$14^1/_4$	3	6				

IV. Poczta konna do Cieszyna:

Odchodzi codziennie o 9téj wieczór tylko z listami aż do Cieszyna i miejsc obocznych, t. j. Oświęcima, Zatora, Suchéj, Żywca, Mszany dólnéj, Jordanowa, Nowego Targu i północnych Węgier od pogranicza Szlązkiego.

V. Mallpoczta do Michałowic.

Odchodzi co wtorek i sobotę o 3éj z południa, zabiéra trzech podróżnych, wszelkie przesyłki pieniężne i frachtowe do Królestwa Polskiego i północnéj Rossyi, także listy do Polski do miéjsc wzdłuż gościńca Krakowsko-Warszawskiego i miejsc obocznych. — Oprócz tego odchodzi codziennie poczta jednokonna do Michałowic z listami tylko do miejsc powyżéj wymienionych.

Cena miejsca w Mallwozie do Michałowic wynosi 52 kr. m. k.

Poczta koleją żelazną.

I. Pociąg ranny.

Odchodzi dziennie o godzinie 8méj, minut 45 rano z listami do średnich i południowych Węgier i Siedmiogrodu, Morawy, Szlązka i reszty krajów koronnych Austryi na zachód i południe położonych — do Prus i całéj Rzeszy Niemieckiéj, Włoch, Francyi, Belgii, Anglii, Danii, Szwecyi i Norwegii, do królestwa Polskiego wzdłuż kolei Krakowsko-Warszawskiéj, do Litwy, Petersburga, Moskwy i wszystkich krajów zamorskich.

Pieniądze i frachty do okręgu krakowskiego, Prus i Holsztynu.

II. Pociąg wieczorny.

Odchodzi dziennie o 4téj z południa z listami tylko do Prus i Rzeszy Niemieckiéj, Francyi, Belgii, Anglii, Szwecyi i Norwegii i krajów zamorskich.

Wszelkie listy mają być przynajmniéj pół godziną, pieniądze zaś i frachty przynajmniéj całą godzinę przed naznaczonem odejściem właściwéj poczty oddane, inaczéj bowiem nie mogłyby tego samego, lecz dopiéro następnego dnia odejść. — Frachty przeznaczone za granicę Austryi podlegające urzędowaniu celnemu, muszą być opatrzone deklaracją celną, i poprzednio w urzędzie cłowym okazane.

Przesyłki pieniężne do Bellgii i Francyi przyjmują się tylko w srébrze lub złocie i to opakowane w płótno, ceratę lub skórkę.

Taryfa portoryi listowéj.

Od listu i od wszelkich innych przedmiotów zdolnych do przesyłania w pakietach listowych.	Odległość					
	I.		II.		III.	
	Na oddalenie według mil w prostéj linii.					
	aż włącznie do 10		powyżéj 10 aż włącznie do 20		powyżéj 20	
	Należytość portoryi.					
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
aż włącznie do 1 łuta	—	3	—	6	—	9
nad 1 łut „ „ „ 2 łutów	—	6	—	12	—	18
„ 2 „ „ „ „ 3 „	—	9	—	18	—	27
„ 3 „ „ „ „ 4 „	—	12	—	24	—	36
„ 4 „ „ „ „ 5 „	—	15	—	30	—	45
„ 5 „ „ „ „ 6 „	—	18	—	36	—	54
„ 6 „ „ „ „ 7 „	—	21	—	42	1	3
„ 7 „ „ „ „ 8 „	—	24	—	48	1	12
„ 8 „ „ „ „ 9 „	—	27	—	54	1	21
„ 9 „ „ „ „ 10 „	—	30	1	—	1	30
„ 10 „ „ „ „ 11 „	—	33	1	6	1	39
„ 11 „ „ „ „ 12 „	—	36	1	12	1	48
„ 12 „ „ „ „ 13 „	—	39	1	18	1	57
„ 13 „ „ „ „ 14 „	—	42	1	24	2	6
„ 14 „ „ „ „ 15 „	—	45	1	30	2	15
„ 15 „ „ „ „ 16 „	—	48	1	36	2	24
i tak daléj.						

TABLICA

służąca do wyrachowania przychodów i wydatków, pensyj, zasług &c., od 1 do 10,000 zr., na rok 1, 3/4, 1/2, 1/4, na miesiąc, tydzień i dzień jeden.

Summa ogólna Na 1 rok	Na 3/4 roku		Na 1/2 roku		Na 1/3 roku		Na 1 miesiąc		Na tydzień albo 7 dni			Na 1 dzień		
zr.	zr.	kr	zr.	kr	zr.	kr	zr.	kr	zr.	kr	fe	zr.	kr	fe
10000	7500	—	5000	—	2500	—	833	20	194	26	3	27	46	3
9000	6750	—	4500	—	2250	—	750	—	175	—	—	23	—	—
8000	6000	—	4000	—	2000	—	666	40	155	33	1	22	13	1
7000	5250	—	3500	—	1750	—	583	20	136	6	3	19	26	3
6000	4500	—	3000	—	1500	—	500	—	116	40	—	16	40	—
5000	3750	—	2500	—	1250	—	416	40	97	13	1	13	53	1
4000	3000	—	2000	—	1000	—	333	20	77	46	3	11	6	3
3000	2250	—	1500	—	750	—	250	—	58	20	—	8	20	—
2000	1500	—	1000	—	500	—	166	40	38	53	1	5	33	1
1000	750	—	500	—	250	—	83	20	19	26	3	2	46	3
900	675	—	450	—	225	—	75	—	17	30	—	2	30	—
800	600	—	400	—	200	—	66	40	15	33	1	2	13	1
700	525	—	350	—	175	—	58	20	13	36	3	1	56	3
600	450	—	300	—	150	—	50	—	11	40	—	1	40	—
500	375	—	250	—	125	—	41	40	9	43	1	1	22	1
400	300	—	200	—	100	—	33	20	7	46	3	1	6	3
300	225	—	150	—	75	—	25	—	5	50	—	—	50	—
200	150	—	100	—	50	—	16	40	3	53	1	—	33	1
100	75	—	50	—	25	—	8	20	1	56	3	—	16	3
90	67	30	45	—	22	30	7	30	1	45	—	—	15	—
80	60	—	40	—	20	—	6	40	1	33	1	—	13	1
70	52	30	35	—	17	30	5	50	1	21	3	—	11	3
60	45	—	30	—	15	—	5	—	1	10	—	—	9	3
50	37	30	25	—	12	30	4	10	—	58	1	—	8	1
40	30	—	20	—	10	—	3	20	—	46	3	—	6	3
30	22	30	15	—	7	30	2	30	—	35	—	—	4	3
20	15	—	10	—	5	—	1	40	—	23	1	—	3	1
10	7	30	5	—	2	30	—	50	—	11	3	—	1	3
9	6	45	4	30	2	15	—	45	—	10	1	—	1	2
8	6	—	4	—	2	—	—	40	—	9	1	—	1	1
7	5	15	3	30	1	45	—	35	—	8	1	—	1	1
6	4	30	3	—	1	30	—	30	—	7	—	—	—	3
5	3	45	2	30	1	15	—	25	—	5	3	—	—	3
4	3	—	2	—	1	—	—	20	—	4	3	—	—	2
3	2	15	1	30	—	45	—	15	—	3	2	—	—	2
2	1	30	1	—	—	30	—	10	—	2	1	—	—	1
1	—	45	—	30	—	15	—	5	—	1	1	—	—	1

TABLICA

służąca do wyrachowania wagi Wiédeńskiéj na Polską.

wiéd. funt.	polski		wiéd. funt.	polski		wiéd. funt.	polski	
	funt.	łót.		funt.	łót.		funt.	łót.
1	1	12	34	46	24	67	92	4
2	2	24	35	48	4	68	93	16
3	4	4	36	49	16	69	94	28
4	5	16	37	50	28	70	96	8
5	6	28	38	52	8	71	97	20
6	8	8	39	53	20	72	99	—
7	9	20	40	55	—	73	100	12
8	11	—	41	56	12	74	101	24
9	12	12	42	57	24	75	103	4
10	13	24	43	59	4	76	104	16
11	15	4	44	60	16	77	105	28
12	16	16	45	61	28	78	107	8
13	17	28	46	63	8	79	108	20
14	19	8	47	64	20	80	110	—
15	20	20	48	66	—	81	111	12
16	22	—	49	67	12	82	112	24
17	23	12	50	68	24	83	114	4
18	24	24	51	70	4	84	115	16
19	26	4	52	71	16	85	116	28
20	27	16	53	72	28	86	118	8
21	28	28	54	74	8	87	119	20
22	30	8	55	75	20	88	121	—
23	31	20	56	77	—	89	122	12
24	33	—	57	78	12	90	123	24
25	34	12	58	79	24	91	125	4
26	35	24	59	81	4	92	126	16
27	37	4	60	82	16	93	127	28
28	38	16	61	83	28	94	129	8
29	39	28	62	85	8	95	130	20
30	41	8	63	86	20	96	132	—
31	42	20	64	88	—	97	133	12
32	44	—	65	89	12	98	134	24
33	45	12	66	90	24	99	136	4
						100	137	16

TABLICA

służąca do wyrachowania łokcia lwowskiego na wiedeńską miarę.

Łokieć lwowski na wiedeński wyrachowany				
łokieć lwowski	stopni	cali	linii	punkty
1	1	10	6	10
2	3	9	1	8
3	5	7	8	6
4	7	6	3	4
5	9	4	10	2
6	11	3	5	0
7	13	1	11	10
8	15	0	6	8
9	16	11	1	6
10	18	9	8	4
15	28	2	6	6
20	37	7	4	8
25	47	0	2	10
30	56		1	0
35	66	9	11	2
40	75	2	9	4
45	84	7	7	6
50	94	0	5	8
55	103	5	3	10
60	112	10	2	0
65	123	3	0	2
70	131	7	10	4
75	142	0	8	6
80	150	5	6	8
85	159	10	4	10
90	169	8	3	0
95	178	3	1	2
100	188	0	11	4

Zapobieżenie
PRZECIW CHOLERZE.

Przez Adama Jenera ze Zbaraża.

(Wyciąg z Czasu z Nr. 196.)

Zajścia, świetne czyny i wypadki drugiéj połowy XIX. wieku zajęły i zatrwożyły niemal każdego człowieka, który już z wrodzonéj namiętności nieustannie ubiega się za czemś innėm, pnie się wyżéj chcąc się wydobyć ze swego niezadowolnionego położenia, złorzeczy teraźniéjszości zapuszczając swe chęci w niedocieczony odmęt przyszłości, a pomimo tego kończy na powszedniem pytaniu: „Czy Sebastopol wzięty, gdzie i jak postępuje cholera?“

Jak straszne są skutki wojny dla kraju, narodu i społeczności, łatwo każdy pojmie, cierpiąc na tém bądź pośrednio, bądź bezpośrednio, nierównie złowrogie wypadki z cholery pochodzące stają się także bolesnemi, jednakowoż z wrodzonéj czy nabytéj ciekawości, nie oddając się ani błahym nadziejom, ani ulegając ciężarowi smutku, najlepiéj postąpi, zostawiając rozwiązanie piérwszego zadania Państwom Zachodnim, zaś drugie pytanie, niepotrzebujące gabinetowych rekwizycyj i konferencyj, podług usilności badać i rozwiązywać powinniśmy.

Od czasu zjawienia się cholery w naszym kraju w r. 1831 aż do teraźniejszych czasów, w ogólności biorąc, ani stan istoty wykryty, ani środki zaradcze wyłącznie działające przeciw téj chorobie po dziś dzień wynalezione nie zostały. Będąc na współuczestnika do ratunku w r. 1831 i 1848 powołanym, sprawdziłem to smutne przekonanie, że lepiéj téj strasznéj choroby napadu niedoświadczyć, jak ją przebyć i szczęśliwie zwyciężyć, dla tego nieomieszkuje z praktycznego doświadczenia środki zaradcze cierpiącéj ludzkości niniejszym podać, pamiętnym będąc co Dor. Med. Wichmann w wydaniu swém o dyagnostyce powiedział: „Nie pogardzaj środkiem, choćby go stara baba wynalazła, jeźli jest dobry i skuteczny.“

Główną zasadą zaradczą czyli preserwatywą jest podług doświadczenia mego tak w wyższéj jak niższéj klasie ludzi: regularny tryb codziennego życia, jako téż pomiędzy tylu zalecanemi lékarstwami codzienne trzykrotne zażywanie rano, przed obiadem i w wieczór przed spoczynkiem w likierze, w winie albo w kieliszku wódki, 30 do 40 poniższych kropel:

Rp. Tinct. aromatici,
„ cinamonii,
aa. uncias duas
Balsam vitae Hoffmani
unciam semis.
Naphtha accet.
drach. unam.
Ol. Calami aromaticae
guttas quindecem.

tak dalece, że tacy nawet w tych miejscach, gdzie ta straszna choroba gwałtownie grasowała, ocaleni zostali, i prawdę powiedziawszy pomiędzy niezliczonemi lékami powyższe krople okazały się najsilniéjszą tarczą przeciw téj chorobie.

W razie, gdy człowiek w czasie grasującéj cholery z przeładowania żołądka ciężkiemi lub innemi potrawami odbijanie się, ociężałość lub boleść doznaje, które zjawiska lub zwiastuny choleryczne być mogą i takowe lekce ważyć nie można, na ten czas w braku lékarza zażyć wypada proszek wymiotowy z jednego skrupulum Ipecacuanhe we dwóch razach, przezco gatunkowy wymiot w sztuczny przekształcony, chorobę wzmagającą usuwa, potém pij w łóżku ciepłą herbatę z rumianku, aż pierwiastkowy stan zdrowia powróci, a poczem powyższe krople zażywaj, aż wewnętrzna rewolucya zwyciężona i dalsze napady usunięte zostaną.

Trafi nieszczęście, iż człowiek hurkotanie i rznięcie w żołądku doznaje, od których napadów w miejscu panującéj choroby prawie żaden wolnym nie jest, a przytem wodniste i bezwonne rozwolnienie (seroesae diarhae) okazuje się, natenczas połóż się w łóżko, zażyj co godzinę jeden proszek z 3 gr. Rheum z pół grana Calomel, lub co godzina jeden proszek.

Rp. Pulis Doverae 1 gr.
Extractus uncis vom. spirit $^1/_{12}$ gr.
Sach. albi 10 gr.

Zwiększając się mocne boleści w żołądku to zażyj po 1 lub 2 gr. Calom, co godzina, znikną zaś boleści wewnętrzne, to zażyj Rheum z Magnesią Ustae (obojga po 4 gr. i dodać 10 gr. cukru białego) i popijaj herbatę z rumianku krwawniku (Mellifolium), albo pomarańczowego kwiatu, jednako pozostań tak długo w łóżku, aż rozwolnienie i wszelkie symtomata choleryczne ustąpią.

Bierze na wypadek choroba górę, aż człowiek kurcze, zimno wewnętrzne i zewnętrzne, nakoniec osłabienie sił żywotnych dozna, użyj prędko ciepłą kąpiel, takową gorącą wodą podléwaj, a w łóżku użyj enemę z zimnéj wody; jeśli pacyent mocnéj konstytucyi i krwisty, to puścić krwi od 8 do 10 uncyj i naciéraj członki kurczem tknięte octem winnym, gorczycą i kamforą namokłym, a gdy choroba stopniuje, to zażyj jeden proszek kamfory tłuczonéj 1 gr. z 10 gr. cukru zmieszanéj, albowiem takowa wszelkie kongestye we wnętrznych organach przez powrót cyrkulacyi krwi i naturalną exhalacyę uskutecznia.

Nie od rzeczy jest także wydalenie się z miejsca panującéj choroby.

W ogóle rzekłszy, wielki zapas porad i środków trzeba mieć na pogotowiu, żeby ataki lub samą chorobę zwyciężyć, a szczęśliwszy ten tylko, gdy lékarza przy boku lub na zawołanie mieć może.

Odezwa do Gospodarzy

względem uprawy ziemniaków jako międzypłodu.

Dr. Hlubek, znany z wielu poważnych dzieł tyczących się rolnictwa i innych gałęzi gospodarstwa wiéjskiego tak się odzywa:

W obec zgromadzenia c. k. Towarzystw rolnicz. Styryjskiego ogłosiłem rezultaty prób dowodzących, że ziemniaki jako międzypłód (z innemi roślinami) uprawiane, żadnemu psuciu się nie podległy. Uczy do tego doświadczenie w ogólności, że ziemniaki przypadkiem między zboże wrosłe, albo wcale się nie psują, albo tylko bardzo mało. Z tych powodów należałoby, aby rolnicy następujące robili próby, a to na roli suchéj i ciepłéj (to jest takiéj, która prędko obornik rozkłada): Przed siéwem jęczmienia lub jarego żyta, należy w każdéj 4—6 skibie kłaść ziemniaki średniéj wielkości, w odległości 1—1½ stopy jeden od drugiego. Po zasadzeniu ziemniaków należy obsiać zboże jak zwykle. Podczas żniwa baczyć na to, aby naci kartoflanéj nie podeptać. Po zbiorze obsiekać i ogarnąć kartofle zwykłym sposobem. *) Gdzieby uprawiono jare żyto, należałoby daléj próbować w ten sposób: Ziemniaki sadziłoby się aż w 12.—15. skiby, byłaby zatém między rzędami ziemniaków, po zbiorze zboża wielka przestrzeń, którą uprawiłoby się rzepą za pomocą siéwnika kukurudzianego, do którego wypada wstawić siéwny walec rzepowy, co bardzo się nada, gdyż zbiór w rzędy uprawionéj rzepy, bywa daleko lepszym od zasiéwanéj miotem.

Do téj próby wzywam gospodarzy, bo z jednéj strony należy się spodziéwać, że zboże zasłoni kartofle od szkodliwych wpływów atmosfery, a z drugiéj niepotrzeba żadnych nakładów i jest bezpieczeństwo zbioru rzepy po zbożu, gdyby się kartofle nie udały.

Jeżeli, jak się po dotychczasowych doświadczeniach spodziéwam, próby się udadzą, natenczas znikną zwolna

---

*) W klimacie naszym jare żyto tak późno się zbiéra, że już niemyśleć nawet o poruszaniu ziemniaków, wszakże plon może być bardzo przydatnym na przyszły rok do nasienia. (P. R.)

wyłącznie ziemniaczane obszary, a ziemniaki zająwszy naturalne miéjsce, nie będą więcéj karały smędem gorzałczanym. (Hlubek wszędzie głosi krucyatę przeciw gorzałce). Wzywam oraz gospodarzy, aby głąbie nasienne, przed sadzeniem, w słodowni lub ciepłéj izbie suszyli, co podług doświadczeń (które autor wymienia) plon ziemniaczany zupełnie lub bardzo od zarazy chroni.

Uprawa kukurudzy.

Pod uprawę kukurudzy wybiéra się rola ile możności lekka, ta się w jesieni podkłada, na wiosnę radli lub hakuje i bronuje; nawozi się potém dobrze gnojem, przyoruje i zawłóczy. Od 12. do 14. maja, kiedy już niema obawy mrozów, porobiwszy znacznikiem na krzyż w świéżéj roli rowki, 16 cali na szérokość, 12 cali na długość zagona od siebie odległe, w punktach przecięcia się tych linii sadzi się na cal głęboko po dwa ziarnka i pokrywa miałką ziemią. Kukurudza do sadzenia przeznaczona, powinna być na kilka godzien wprzód gorącą wodą sparzona, lecz tylko w takiéj ilości, jaka w tym dniu wysadzona być może. Skoro kukurudza 2—3 cali wyrośnie, okopuje się, porusza ostrożnie i zdrobnia około każdéj rośliny ziemia; a jeżeli oba ziarnka zeszły, mizerniéjszy wypustek wyrzyna się uważnie aby drugiego nie uszkodzić i jednn tylko pozostawia. Po wyrośnięciu kukurudzy na 10 — 15 cali wysoko, okopuje się powtórnie jak ziemniaki i znowu ostrożnie około każdego krzaka ziemia dobrze porusza, uważając szczególniéj aby listków ziemią niepoprzykrywać.

Przy końcu września lub na początku października, skoro liście żółknąć poczynają i ziarnka w kaczanach wykształcone pożółkną, stawia się na dwa rządki jeden człowiek z koszykiem, który obłamuje kaczany. Te się obiérają z liścia i oddzielnie składają dojrzałe, a osobno, gdyby się jeszcze znalazły zielone. Piérwsze sypią się w duże ku temu przysposobione kosze, a przy mniéjszéj ilości, wiążą się po kilka kaczanów razem i zawiesza na belkach lub żérdkach pod dachem, zachowując ją na nasienie. Przestrzegać téż potrzeba, aby kaczany po wyłamaniu, na kupach się niezagrzały.

Łodygi lub kukurudzianka zaraz po zebraniu rżnie się sierpem; po 3 lub 4 garście kładzie się razem, snopki takie wiążą się w saméj górze powrósłami słomianemi, a rozdzieliwszy od dołu na trzy części aby ich wiatr

nie poprzewracał, rozstawiają się na polu i tam aż do wyschnięcia zostawują; poczém ustawiają się pod strzechą lub pod dachem w przewiéwném miéjscu. Łodygi te suche lub na sieczkę zerżnięte dają się bydłu; szczególniéj téż dla krów dojnych bardzo są pożywne. Dobrze wysuszona kukurudzianka, z jednego morgu, wyrównywa pożywności 20 centnarów najlepszego siana.

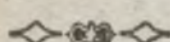
Wyrachowanie kosztów, uprawy i pożytku z jednego morga kukurudzy.

Koszt:

Oranie jednego morga 3 razy po złr. 3. m. k.	złr.	9	kr.	—
Bronowanie dwa razy po 1 złr 30 kr. „	„	3	„	—
Wywiezienie gnoju . . . . „	„	4	„	30
40 fur gnoju (na 6 lat, po 1 złr. fura) czwarta część		10	„	—
Znaczenie . . . . „	„	1	„	—
8 ludzi do sadzenia po 10 kr. . . „	„	1	„	20
8 „ do okopywania, 2 razy . . „	„	2	„	40
18 „ do wyłamania, obierania, wyrzynania kukurudzianki i młocki . . . . „	„	3	„	—
Razem m. k.	złr.	34	kr.	30

Przy dobréj uprawie, zbiór z morga:

Ziarna korcy 30 po złr. 9	złr.	270	kr.	—
Kukurudzianka	„	15	„	—
Razem m. k.	złr.	285	kr.	—
Potrącając koszt	złr.	34	kr.	30
Pozostaje czystego zysku z morga . .	złr.	250	kr.	30

O kukurudzy.

Dwa lata temu sprowadziłem z Podola do siéwu kukurudzę: piérwsza nią próba udała mi się niezgorzéj; bo ziarno dojrzało zupełnie, o czém w naszéj okolicy z uprawą téj rośliny nieobznajomionéj, powszechnie powątpiewano.

Nie mając wszakże i ja żadnego w téj uprawie doświadczenia, a nie ufając dobroci ziarna do siéwu sprowadzonego, sadziłem po 3 ziarna razem co 8 cali, co rzeczywiście było zbyt gęsto i nie wydało pożądanego plonu: z dwóch korcy jednak 150 korcy zebrałem.

W zeszłym roku, jakkolwiek nie zupełnie jeszcze dokładnie, polepszyłem przecież sposób uprawy, a lubo

spóźniona wiosna nie dozwoliła wcześnie zasadzić, otrzymałem jednak rezultat następujący:

16 morgów, z których połowa na świéżem nawozie, połowa zaś przeszłorocznego kukurudziska, zorałem w 6skibne zagony, i na tych, pod motykę tak jak fasolę przykrywając, zasadziłem kukurudzy przez 48 godzien poprzednio moczonéj, 2 korce 11 garcy. Z tego zebrałem 240 korcy czystego ziarna. Rachunek mój zatem jest następujący:

	złr.	kr.	m. k.
Orka potrójna 8 morgów po 1 złr. 20 kr.	złr. 32	kr. —	m. k.
Orka pojedyncza 8 morgów kukurudziska po 1 złr 20 kr..	złr. 10	kr. 40	m. k.
Włóczka potrójna	„ 16	„ —	„
Nawóz na 8 morgów 240 fur po 1 złr. na 6 lat czwarta część	„ 60	„ —	„
116 ludzi do sadzenia po 7 kr. . .	„ 13	„ 32	„
270 „ do okopywania po 8 kr. .	„ 36	„ —	„
575 „ do żniwa i obiérania po różnych cenach *)	„ 78	„ 39	„
Dwa korce 11 garcy nasienia po złr. 8	„ 18	„ 45	„
Razem	złr. 265	kr. 36	m. k.

Za 240 korcy ziarna po 7 złr. otrzymałem 1680 złr. m. k
Potrąciwszy koszt . . . . 265 „ „

Pozostaje zysku złr. 1414 kr. 24 m. k.

Czyli morg jeden uczynił złr. 88 kr. 24 m. k. nie licząc badyli i kaczanów.

Powyższy rachunek z rejestrów wyciągnięty jest jak najdokładniejszym.

Przez te dwa lata przekonałem się:

1. Że lepiéj jest sadzić kukurudzę na 2 letnim nawozie.
2. Czas sadzenia do 8 maja najwłaściwszy.
3. Przed sadzeniem kukurudzę 48 godzin moczyć potrzeba, bo prędzéj kiełkuje, a ziarna niezdatne spływają.
4. Iż rzadsze sadzenie jest lepszém.
5. Po wykształceniu kaczanów dobrze jest zerżnąć wierzchnie badyle, bo kukurudza lepiéj będzie na działanie słońca wystawiona.
6. Ze badyle kukurudziane najlepiéj jedzą źrébięta.
7. Z okopywaniem należy się spieszyć, bo parę dni opóźnienia robi wielką w plonie różnicę.
8. Chować należy dla wysuszenia w kosznice, a przy obiéraniu odbierać niedojrzałą i tę wysuszywszy,

*) Do obiérania różnie płaciłem, bo i dzieci małe chodziły.

trzodą spaść można, bez tego bowiem przebiérania, jedna od drugiéj w kosznicy się psuje.

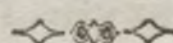
9. Jak urządzić sadzenie, żeby okopać można przed sianożęciem, gdyż to zabiéra ludzi do okopywania potrzebnych.

10. Kaczany omłócone suszą i potłukłszy w stępie dają trzodzie chléwnéj i cielętom, które chciwie je spożywają.

Oto są uwagi na doświadczeniu oparte, któremi chciałbym się ogółowi przysłużyć.

Pisałem w Milanowie d. 10. marca 1854.

Michał Wiesiołowski.

O paszy stajennéj.

Najpiérwszém życzeniem każdego rolnika bez wątpienia jest, urządzić gospodarstwo swoje jak najlepiéj, t. j. jak najprościéj a przecię jak najkorzystniéj. Do takowego urządzenia należy przedewszystkiém odpowiedni sposób chodowania bydła, na który to przedmiot zwykliśmy powierzchownie patrzeć. Doświadczenie nas uczy, że zgoła żadne przedsięwzięcie nam się nie uda, jeżeli około niego tylko powierzchownie zabiegamy, a tém mniéj gospodarcze stosunki, które rzucają losy dla gospodarza, według jego zdolności i zasługi.

W zarządzie gospodarstwa naszego nie małą to różnicę stanowi, czy bydło na pastwiska wyganiamy, albo téż takowe paszą stajenną karmimy. Zaraz bowiem w gospodarce inny zarząd rolą, inny czeladzią, inny zasiewem, inny paszą, pościółką, nawozem: w ogóle różny ten sposób chodowania bydła zmienia zupełnie stósunki gospodarza.

Paszenie bydła na zostawionych przyłogach (ugorach), jest to sposób wprawdzie lekki lecz staroświecki. W przeszłych czasach nie było dla rolnika pańszczyzną obciążonego łatwiejszego i lepszego sposobu bydło swoje zaopatrzyć, jak paszeniem na polu, ani téż nie było potrzebą o innym sposobie pomyśleć, gdyż ludność była mała, a pola daremnie leżały ugorem, i tylko przez wieloletnie pastwiska zatwardniałe ugory do obsiewów używane były. Gdy się zaś teraz stósunki ludności i jéj potrzeby zmieniły, i wszystko podług tychże potrzeb postępuje, przeto i nasza okolica wymaga, według własnych jéj potrzeb postępu w chodowaniu bydła, według doświadczeń i wiadomości zagranicznych rolników. Wypada nam

mianowicie paszy polnéj zaniechać, od rozległych przyłogów odstąpić i chowanie w oborze zaprowadzić, przynajmniéj połowicznie t. j. aż do żniw.

Takowa zmiana wymaga wprawdzie nowego porządku w gospodarce, z nim atoli otwierają się nowe korzyści, a te są: dosięgnie się dostatek paszy, nieużyteczne pastwiska mogą być z korzyścią uprawiane, często przez bydło uszkodzone zarośla i cierniska mogą się albo w porządny las, albo na rolę zamienić, obszerne i bezużyteczne wygony, których na każdym gruncie zgoła tyle, żeby się z takiéj przestrzeni daremnie leżącéj całe familie wyżywiły, mogłyby wraz z ugorami do obsiewu koniczyną lub innemi trawami być użyte i najzyskowniéj do korzystnego płodozmianu zastósowane. Bo ileż to trzeba jałowego pola aby kilku sztukom bydła paszy dostarczyło.

Korzyści chowu stajennego przewyższają u nas w każdym razie korzyści paszenia na zostawionych ugorach lub téż pastwiskach, gdyż wiemy, iż zatwardnienie ziemi koniczyny i trawy pastewne prędzéj sprowadzają jak ugory, i oraz weźmiemy na uwagę inne dokuczliwe okoliczności paszenia bydła, jako to: nieskończone uszkodzenia u rodzajów przez pastérzy i bydło, tudzież processy z sąsiadami względem uszkodzeń, ubytek żywności i wiele innych.

Nadto uważyć należy, że u nas tylko małe dzieci mogą być użyte za pastuchów; bo chociaż ludność liczna, to przecież dorosłych osób do prac fabrycznych, przemysłowych i innych jeszcze brakuje. Z resztą cóż to za pastuchy z dzieci? A czyż się godzi przy postąpionéj teraz oświacie społeczeństwa naszego, aby dzieci w wieku, w którym trzeba dbać o ich wykształcenie, przepędzały czas surowo, którego więcéj w nauce nie dogonią. Zastąpić je zaś przez osoby innego wieku, jest prawie niepodobieństwem, wymagałoby to bowiem osób dojrzałych wielką liczbę, z przyczyny, iż u nas bardzo mała ilość pastwisk gminnych, na którychby bydło pod dozorem jednego pastucha zostawało; dojrzalsi zaś mogą być daleko korzystniéj do innych prac gospodarskich, rękodzieł lub fabryk użyci, gdyby się zaś jaki włóczęga za pastucha zgłosił, takowy szuka jadła a nie pracy, i ma życzenia według starego przysłowia: jabym wolał, żeby mię brzuch bolał, bobym nic nie robił, tylkobym się walał.

Zwracajmy tedy pilnie uwagę na te stosunki, i na tę okoliczność, że nam każdy kawałek ziemi wydaje żywność i wynagradza pracę, a że takowego grunta w naszéj prowincyi jeszcze ogromna ilość się znajduje, która da-

remnie leży i przez naszą winę na nas niedostatek sprowadza, coby nam właśnie za pobudkę do poprawy służyć miało. Przychodzi nam tedy jak najszczerzéj pomyśleć o chowie w oborze czyli stajni i zaniechaniu paszenia na pastwiskach i ugorach. —

Sposób

jak zapobiédz wypędzaniu dzieci służebnych przez gospodarzy wiejskich w zimie.

Jakkolwiek rok cywilny zaczyna się 1go stycznia, są jednak zatrudnienia ludzkie odnoszące się do innéj epoki roku; i tak rok szkolny, wojskowy i t. d. w innéj się porze roku zaczynają. Pytam więc, dla czego rok służby czeladzi wiejskiéj ma się zaczynać razem z cywilnym, a nie ze szkolnym n. p. lub wojskowym rokiem? Właśnie zatrudnienia gospodarskie żadnéj nie ulegają zmianie zacząwszy od grudnia do marca, dla czegóż w owym czasie rok służby w gospodarstwie ma się zaczynać? Gospodarz na pierwszego stycznia z najlepszém sumieniem wypędza pastérza, bo się jego rok skończył a żadna władza nie ma dotąd prawa przymuszać go aby go daléj żywił; gospodarz też nie jest pewnym czy mu na wiosnę chłopak nie ucieknie, a przeciwnie najpewniejszym, że z początkiem ciepłéj pory roku znowu jaki pastuszek przez zimę wygłodniały trafi się, i że go znowu do 1go stycznia przyjmie. Chcąc zapobiédz téj nędzy młodych żebraków, potrzebaby zmienić czas przyjmowania czeladzi, co na wsi zwykle **godami** nazywają. Najlepiéj byłoby ustanowić początek kwietnia na gody. Ale samo przez się rozumie się, że bez czuwania władzy i ta zmiana na niczémby spełzła. Władze miejscowe widząc dziécię wśród zimy włócząc się, mogą się zapytać gdzie dotąd służyło, i karę nałożywszy na gospodarza nielitościwego, takowe mu do roku t. j. do kwietnia dotrzymać nakazać. Jeżeli czeladnikowi krzywdę gospodarz czynił w jedzeniu, wolno mu będzie od roku odejść; będzie więc gospodarza staraniem by temu zapobiegł. Gdy jednak początek kwietnia nie zawsze w święto przypada a wieśniacy gody zwykle w dzień wolny od pracy mieć pragną, gdy nadto w końcu marca już czasem pora ciepła nastaje, najstósowniéj byłoby raz na zawsze dzień **Zwiastowania N. P. Maryi** t. j. 25. marca na gody czyli początek roku służbowego dla czeladzi ustanowić. —

Przysłowia zastósowane do pór roku.

przez Tym. Lipińskiego.

Od lat kilku obudzona została w pismiennictwie polskiem chęć zbierania przysłowiów, przechowujących się tradycyjnie między ludem, jako téż rozproszonych po dawnych księgach i rękopismach. W tym przeciągu wielekroć objawiono swoje myśli i zdania o zaletach przysłowiowych, wykazując ich wartość pod względem obyczajowym, dziejowym i językowym. Jedni z czytających podzielali to przekonanie, inni zaś z urąganiem na to poglądali, powtarzając cui bono? Tym to ostatnim dosyć jest odpowiedziec: że musiał byc jakiś cel i dążność, skoro już przodkowie nasi z zamiłowaniem zajmowali się tym przedmiotem; skoro i inne narody posiadają zbiory przysłowiów; skoro na koniec pobratymcze szczepy sławiańskie z taką gorliwością krzątają się w obecnéj chwili gromadzeniem tych rozlicznych skarbów mowy swoich narzeczy. Nie godzi się przeto lekceważyć téj gałęzi umysłowości praojców naszych, którzy w miarę swoich pojęć i potrzeb tworzyli zwięzłe, na doświadczeniu oparte przypowieści i zdania, obfitujące w piękne myśli i przestrogi. Są one wielce szacowną dla nas puścizną, lubo nie każdy ją należycie ocenia. Pomnijmy na to, co wyrzekł Stanisław Grochowski w rymach swoich: „Niebieskie na ziemi zabawy,“ 1611 roku wydanych:

Nie brzydź się przypowieściami
Ludzi, co byli przed nami;
Niedaremno są powiedziane
Od starszych, i nam podane.

Przysłowia odnoszące się do Wiosny.

Czeka wiosny zielonéj wszelka rzec z ochotą.

Czekaj przeszłoroczném wiosny aż ci się suchy dąb rozwinie,

Łudź się czczą nadzieją; nic z tego nie będzie.

Dziecińśtwo wiosna; lato młodzieństwo, jesień dostałe męztwo, a chmurna zima starość.

Insze wiosna, a insze lato mają prawa;
Insza w jesieni insza jest w zimie zabawa,

Jakby téż rok bez wiosny mieć chcieli,
Którzy chcą żeby młodzi nie szaleli.

Jaszczurkę kto na wiosnę obaczy,
Zaraz szczęścia spodziewać się raczy.

Jeden palec nie czyni całéj ręki, ani jedna jaskółka wiosny nie uczyni.

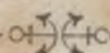
Jédz w wiosnę mało,
Chceszli żyć cało;
Jédz co chcesz w zimie,
Ale przy winie.

Jeszcze ptaki nie śpiewają,
Już się wiosny spodziewają.

Kiedy żórawie wysoko latają,
Prędkiéj się wiosny ludzie spodziéwają.

(Ciąg dalszy nastąpi).

PANI KRASZEWSKA.

Powiastka Nadwiślańska.

(Nuta „a cyśmy to“ . . . nie do ciągłego śpiewania—ale do wyrywkokowego stósując, którą zwrotkę do okoliczności.)

Któż nie znał przed laty dwudziestu, trzydziestu Pani Kraszewskiéj, głównéj krupniczki Krakowa? któż nie znał jéj wesołego życia, jéj piosnek codziennych, brzmiących po wszystkich miasta ulicach, jéj zatargów z brukowemi figlarzami, jéj sprzeczek z stróżami miéjskiemi, jéj szyderstw z bogaczów, jéj upajania się i poniewierki dowolnéj, a przytem jéj nadymania się z szacunku, jakiego u wszystkich mieszczan doznawała? dumna ta kobiéta z dobytku i z gniazda swojego, pobożna a chwilami zbyt pracowita, uderzała swoich i obcych wybitnym rysem staroświeckiego obrazu.

Od stóp jestem waszecianka,
Nie chwaląc się Krakowianka,
Od prsdziadka przedmieszczanka . . .
W rynku mam kochanka,
W rynku mam kochanka.

Zna mnie miasto do około,
Wié Zwierzeniec, wié Wesoła,
Że mój ród u bram kościoła,
Od Piasku pod Stradom,
Ciskał grosze dziadom.

Przez co robak mnie nie trawi,
Bóg mój domek błogosławi . . .
W święta noszę ogon pawi . . .
Ma jupka królicza
Pamięta Drewicza.

Jeżli przywdzieję z ochoty
Na Nowy-rok czepiec złoty
I opnę się co do joty . . .
Na powale w ciemnie
Łuna bije ze mnie.

6

Cóż dopiéro ja nie robię,
Kiedy w comber przy nóg próbie,
Przytrzepuję w ręcę obie?
Każden, Bogu dzięki!
Pcha się do méj ręki.

W takim stroju na umorek,
Hulam po ostatni-wtorek,
Póki w tańcu dudni korek...
Póki ziemię świętą
Nie rozgrzeję piętą.

Nie raz mi się zapęd zdawał,
Że przeskoczy biédy kawał...
Już na susa krok zakrawał...
W tém Popielec z pola
W oknie krzyknął „Hola"!

Na takiego gościa przyjście,
Cofam nogę oczywiście,
I, gdziem drapła, widzieliście...
Choć za chłopców susem
Smyczki biegły kłusem.

Już nie goszcząc i bez gościa,
W izbie, jak w murach Zamościa,
Doziewałam Srodopościa...
Swięty Józef wreszcie
Cztéry słońca w mieście.

Z jednéj strony nad Rudawą
Miód Krupnicy piją z wrzawą,
Że nie słychać młynów w prawo...
Bo sto mil wesele,
Kiedy Kraków miele.

W lewo, po-za Kapucyny,
Kuma sprasza Józefiny...
Tam jéj mąż rubin jedyny,
W ten dzień kroczy szumnie
Z pierwszą szklanką ku mnie.

Na Lubiczu gra uparta,
Kokosowicz tnie w drużbarta,
Jeśli i tam miód coś warta...
Wnet śpiewka Kraszesi
Cały domek wskrzesi.

I znowu post — ja jak w siéci
Więdnę tydzień, drugi, trzeci,
Aż Wielkanoc próg rozświéci...
Wtedy przy mamidłach,
Dni lecą na skrzydłach.

Ledwie z swym karkiem Sułtanim
Bocian spadnie z Zwiastowaniem,
Już i *zwiedzień kwiecień* *) za nim...
Już pierwiosnek z ziółek
Woła na fijołek.

Czas jedwabny — suche ławki —
Gry w zielone — dzień rękawki,
Hałas — szmigust i chuśtawki...
Pod domem Zwierzynka
Fuja katarynka.

Ja w tę porę cała górę,
Gdy przedmieściom na przekorę,
Szyję w bursztyny ubiorę...
Głośniéj jestem czczona
Niż królowa Bona.

I wśród cechów i w gospodach,
I po dworkach i w ogrodach,
I przy bramach i na wschodach...
Czapkują mi widze
Jak saméj Jadwidze.

Znowu przerwa z dni nie wielu,
Stygnąć trzeba po weselu,
Nim dzwon zagra na Wawelu,

---

*) Uczeńsi trochę, co od uczonych zasłychali, nazywają prima Aprilis, i rozmaicie przekręcają to.

I w ulicach ludzi
Na Skałkę *) przebudzi.

W tym dniu wielkim, z różnych szlaków,
Chmury ciągną Panów, żaków,
Brzmi na Skałce cały Kraków...
Sam wiatr obertasa
W mieście tylko hasa.

Nawet trębacz Maryjacki,
Przeklinając dech trębacki,
Tęschni z wieży do przechadzki...,
Nie widząc nic zbliska
Wzrok ku Skałce ciska.

Tam i ja wypiętrzam szyję,
Modlę się, umizgam, piję,
Miód, gorzałkę, małmazyję...
Z powrotem osłabła
Spoczywam u Djabła. **)

Wszak to święto trzy tygodnie,
Mogę pamiętać wygodnie,
Nim mi we łbie miód ochłódnie...
Nim zajrzy w mój kątek
Dzień zielonych-świątek.

Dopiéro ze Świętym Duchem,
W mieście pod nóg ciągłym ruchem,
Szumią ściészki tatarczuchem... ***)
Czy dom, czy rudera
W gaj okna ubiera.

W drugi ranek pędzą w laski,
Wózki, dorożki, kolaski,
Przy nich śmiechy, świst i wrzaski...

---

*) Jak ma być Uroczystość ś. Stanisława to przed dniem po południu o godzinie 3. dnia 7. Maja, głos Zygmunta dzwonu wzywa do choru swych braci mniéjszych — Na Skałce tojest w kościele Paulinów główne odbywa się nabożeństwo, gdzie pamiątka śmierci ś. Stanisława.

**) Głośny Szynk na Kazimierzu pod znakiem Djabła.

***) Tatarak (ziele) którym (i innemi też zielami) ścielą sienie, izby; i bramy zielone przed domem stawiają.

Kto tylko ubrany,
Woła „na Bielany“!

Na Bielanach, w stu odmianach,
Starsi gwarzą na dywanach,
Młódź po trawie suwa w tanach...
Oklask i muzyka
Pod Tyniec pomyka.

W lesie, gdzie się cisza tuli,
Słysząc trąbki Kameduli,
Życie pierwszy raz uczuli;
Radziby z uboczy
Przez mur przewlec oczy.
I mnie krakowiak nie minie,
Gdy wśród dębów, gdzie w dolinie,
Odetchnę po miéjskiem winie...
W noc chłopców dwunastu
Wiezie mię ku miastu.

Tak najszczersze zchodzą święta,
Po nich starzec Maj pamięta,
Im winien los wiercipięta...
I ja mym zwyczajem
Żyję tylko majem.

Piwonija w Czerwcu rośnie,
Jakżeż wtedy miło po śnie,
Ręce wyciągnąć ku wiośnie...
I schwycić wypadkiem
Chłopca z licem gładkiem.

W tych dniach po modłach, ofiarach,
Kraków na miéjskich obszarach
Święci Czwartek po Tatarach... *)
Hula wzdłuż gościńca
Konik od Zwierzyńca.

Kto ma oczy — kto ma nogi —
Leci z wiatrem, gdzie lud mnogi,
Przed konikiem drapie z drogi...

---

*) W Oktawę Bożego-Ciała.

Gdzie konik prysiudem
Wierzga między ludem.

Na ten ludu wir daleki,
Z okien Zamku patrzą wieki,
Nim tłumy, jak fale rzeki,
Prosto i uboczą
W ulice się wtłoczą.

Ja w oddechu czując tamę,
Otwarłabym usta same,
Gdyby floryjańską bramę...
Chcąc piersi rozlepić
Muszę kroplę przepić.

Nigdy jednak nie jest ranem,
Przedmieście tak rozruszanem,
Jak wieczór przed świętym Janem,
Gdy Sobótki w koło
Oświetlą gór czoło.

Od Krzemionek, od Mogilan,
Każden wzgórek ogniem wylan,
Od Tatrów znowu do Bielan,
Drugi rzęd promieni
Na krzyż się czerwieni.

W taki wieczór nieraz myślę
Przy księżycu wyjść ku Wisle
Tam ze swym znajomym ściśle
Pogwarzyć z zapałem
O czarném i białem.

A gdy ujrzę wśród gromady
Dwóch Sobótek płomień blady,
O miód puszczam się w zakłady...
I wskazuję właśnie
Tę co piérwéj zgaśnie.

Tu przerywam dni uniesień
Serce chowam aż na jesień;
Czerwiec, Lipiec, Sierpień, Wrzesień...
Sama się już prawie
Jak kukułka bawię.

O jednych drzwiach, jednym Domku
Żyć się uczę w ciasnym domku
Przy ojcowskich cnót ułomku,
Ogrodzona razem
I płotem i jazem.

Huczy kamień, woda dzika...
Stara młynarska muzyka,
Aż mi uszy huk zatyka...
Aż mi kurz od mléwa,
W oczach świat zawiéwa.
Chyba lato bezprzykładnie
Tak Rudawę z wód okradnie,
Że młyn nie zaszepta na dnie;
Wtedy cała w trwodze
Chmur szukać wychodzę.

Jedenasta — ja do miasta!
Grzmią walhornie, ludność wzrasta,
W pośród bębnów nogą szasta.
Od Wiślnéj ulicy
Nitkowski w dźwiedzicy. *)

Kto go ujrzy, wnet omamion...
Ja takiéj krwi, takich znamion,
Takich wąsów, takich ramion.
Nie spotkałam w świecie
Na żadnym portrecie.

Héj gdzie szklanka! — w téj uciesze,
Kapitana życie piesze!
Sama oblać się rozgrzeszę...
Kiedy młyn nie idzie,
Jeni **) ufa krydzie.

Cóż to znaczy, dla urodzin,
Dla przyjaźni, dla ochłodzin,
Hulać w życiu parę godzin?
Tem bardziéj że drogą
Można spotkać kogo.

Ujrzę, jak w siodle francuzkiem
Hasa kłusem lub pół-kłuskiem
Konik pod małym garluskiem.
Jak do różnych zwrotów
Na bruku jest gotów.

***) Wytyszkiewicz na kasztanku
Damom w oknach i na ganku,
Macha ręką bez ustanku...

---

*) Kapitan gwardyi dawnéj Krakowskiéj, ubrany na głowie w bermicę bo czasem i w stósowanym kapeluszu chodził; tak lud nazywa bermicę t. j. dźwiedzicę — a czapstreich nazywa ciapi-strach. Pierwsze zdaje się skrócone za niedźwiedzica.

**) Głośny pod ówczas piwowar w Krakowie i jeszcze dziś istniejący.

***) Obywatel wiekowy Krakowski, osiadły tutaj i znany powszechnie z swego stroju i przejazdek konnych popołudniowych.

Z ócz mu dusza szczéra
Jak z lustra wyziéra.

Albo spotkam gdzie oczyma,
Tego Morsztyna olbrzyma,
Co swą laską sto lat trzyma.
I w każdy dzień gracki...
Wlecze się do Czackiéj. *)

Ma on jeszcze z swych zapasów
Zapuszczony wąs za Sasów
Ostry jak cierń jak chwast z lasów...
W kontuszu dość śladów
Z Augusta objadów.

Choćbym nawet cudem Boskim
Spotkała się gdzie z Librowskim, **)
Pierwszym pomnikiem Krakowskim...
To w twarz téj postaci
Zajrzeć się opłaci.

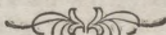
Zwłaszcza gdy z słonecznéj strony,
Siednie w rynku dziad skulony,
I po wieżach liczy wrony...
A studenci zgrają
Z czoła mu czytają.

Jak deszcz chlaśnie — precz mi z winem
Precz z Nitkowskim, precz Morsztynem,
Znowu uszy zaprę młynem...
Nie wyciągnę głowy
Aż wyjźrzy Rok-nowy.

---

*) Starościna Wolbromska p. Czacka mieszkająca w ulicy Sławkowskiéj naprzeciw Knoca, dawała często obiady, na które także sędziwy olbrzymiego wzrostu Morsztyn piechotą przybywał.

**) Najwyższych lat staruszek w Krakowie patrzący na swoje 6te pokolenie własnemi oczyma.

Fraszki Kalendarskie.

— Podchlebstwo ma bydź gorsze od trucizny, a jednak z jakąż rozkoszą ludzie pożywają ten zabijający trunek.

— Czy jest błoto, czy nie ma, birbanci zawsze jednak są zaszargani.

— U jednych zawsze świta w głowie, u drugich znowu nieustanna noc panuje.

— Kto po pijanemu żyje, ten i po pijanemu umiera, a to według owego przysłowia: „*Jakie życie taka i śmierć.*“

— Dobra żona osładza życie, a zła uczy cierpliwości; każda więc ma swoją zaletę.

— Pewien jegomość musi teraz na starość smażyć sobie głowę, która mu się niedowarzyła za młodu.

— Pewien jegomość zamiast basetli stroi swoją żonę, ale ona tak mu gra za to, że go aż uszy bolą.

— Pieniądze są niczem w ręku szalonych, ale w ręku pijaków, to się zmieniają w gorzałkę, porter, wino i t. d.

— Powoli! powoli! czegoż tak zacinasz konia i pędzisz jak szalony? — Panie, trzeba umykać, (rzekł furman) aby nas nie dognali wierzyciele.

— Po co też to ludzie ustawicznie suszą sobie głowy nad nauką (mówił pewien głupiec). „Zapewne, odpowiedział drugi, my oba niczegośmy się nie uczyli, a i tak mądrzy jesteśmy.

— Fortuna jedzie na jedném kole, a bida na dwóch, dla tego bida częściéj do nas dojeżdża.

— Nie słusznie czynią ci którzy narzekają na tych co prawdę w bawełnę obwijają, gdyby bowiem nagą była łatwo by się stłukła.

— Nienależy się dziwić, że tak wiele widzimy cieląt uwijających się, wszak wiadomo z mitologii że Jowisz uwiódł Europę w postaci byka.

— Instrumenta muzyczne przedstawiają wzorowy przykład oszczędności; one się stroją, ale zawsze małym kosztem.

— Napróżno słońce oświéca głupich, im się zdaje że oni najbardziéj jaśnieja.

Pewna pani dostała męża z repetycyami, bo ustawicznie ją bije.

— Chińczykowie się dziwią że ich poważna herbata, jest zagranicą tańcującą.

— Dumni to są instrumenta dęte, a prostaki dudy, na piérwszych gra pochlebstwo, a bieda na drugich.

— Cielęta największą teraz rolę odgrywają, bo ustawnie obijają się nam o uszy wyrazy; urządzi-ciele, poprawi-ciele, wierzy-ciele i t. d.

— Łopatka do kopania pod kim dołków jest do sprzedania jako niepotrzebna, bo pierwotny jéj właściciel już się dorobił znacznego majątku.

— Usta co innego mówiące, niż myśl im podaje, są do najęcia każdego czasu, w domu zejezdnym pod lisim ogonem, powziąść o nich można wiadomość.

— Chłopak od krawca, przyniosłszy robotę pewnemu modnisiowi, rzekł do niego: *proszę pana na piwo.* Jak ty hultaju śmiesz mnie prosić na piwo, proś sobie takich jakeś sam i wypchnął go za drzwi.

— W przeszłym roku musiała ziemia coś złego zrobić, bo ją dészcz ustawicznie kropił.

— Gdyby rok był rosołem, to byłby bardzo smaczny, albowiem ma aż cztéry pory w sobie.

— Gdyby nieszczęście z fabryk mydlarskich pochodziło, toby każdy mógł je przeczuć z daleka.

— Do gołego poety przyszedł wieczyciel i dopominał się o zwrót swojéj należytości; ten w zapale zawołał na niego: — „Czego tu stoisz wrogu? — Mój panie ja nie w rogu, ale na środku pokoju stoję.“

— Rura świeżo przybyła, poleca się do barszczu albo do rosołu.

— Pewien jegomość zgrabnie przelewa płody węgierskie na polski język, edycya zawsze jest in kwarto.

— Gdyby głupców nie było z kądżeby się rozumni brali?

— Kto zdrów to młody, kto nie winien to bogaty, kto wesół to nie smutny.

— Pewien jegomość chodzi na połów summy, ale nic złapać nie może, bo kapitaliści pozamykali sadzawki.

— Nie zawsze i przysłowia się sprawdzają, wszak mówią: „co ma wisieć nie utonie,“ wszak właśnie kolczyk który wisiał przy uchu, onegdaj utonął.

— Każdy Chińczyk może rzeczywiście powiedzieć do swojéj rodaczki: ściskam nożki pani, bo tam zaraz po urodzeniu ściskają nogi kobietom.

— Nietylko Gdańsk w flądry obfituje, i u nas często je widzieć można w Warszawie, zwłaszcza kiedy jest błoto.

— Oj pewien mąż musi swéj żonie wykładać praktycznie kurs astronomii, albowiem ona często chodzi z znakami niebieskiemi pod oczyma.

— Ci którzy robią kobiétom atencye, są Ateńczykami, a ci którzy ich gryzą są Gryzonami.

— Zwykliśmy mówić że *uczeni gotują się* na to lub owo, ale czasem się nie dogotują i dla tego też mamy wielu nie dowarzonych.

— Wszystko na świecie teraz dzieje się do góry nogami, dawniéj bawiono się na balach, a teraz biją bale przy nowéj drodze do Wisły dla ustalenia gruntu.

— Młyny wietrzne nadzwyczajnie się u nas zagęściły, co raz więcéj widzimy takich młynarzów którzy wiatrem żyją.

— Dobra to rzecz dla ubogich rumfordzka zupa, ci jednak pragnęliby ażeby jeszcze dla nich wynaleziono rumfordzką pieczeń.

— Młode panienki to rodzice każą uczyć tańcować, a one potém uczą swoich mężów.

— Nietylko teraz worki i kieszenie są próżne, ale nawet i ludzie.

— Męztwo nie tak wielką rzeczą być musi, kiedy się każdemu zmieści w gębie.

— Dwa duchy są duszą teraźniéjszego czasu, jeden chce zawsze brać a drugi nic nie dać.

— Najlepsza rzecz łgarzom powierzyć tajemnicę, bo choć ją wyplotą, to im nikt nie wierzy.

— Pieniądze u trzpiotów to są śmiałki; bo wszędzie się rozchodzą, u skąpców zaś tchórze, bo się ciągle tylko chowają.

— Ciekawą jest rzeczą jak dawno ulice przemieniły się w rogate zwierzęta, albowiem mówi się: na rogu ulicy Długiéj, na rogu Trembackiéj i t. d.

— Żadna jarzyna tak nie odyma człowieka, jak miłość własna.

— Jeden kawaler nie wielki miłośnik gotowizny, wziąwszy pannę w papierach, także nie chciał i żony w gotowiźnie ale w papierach, aby nie brzęczała i nie była ustawicznym kurantem.

— Wszędzie damy są pierwsze do ratunku nawet i w arcabach; nie jeden bowiem uciekł do damy i tém się ocalił.

— Nie nadaremnie nie jeden mąż mówi: moja droga, moja najdroższa żono! zapewne że jéj opłacić nie może.

Swoboda dziewczynki.

Świeci słoneczko — osłonko złote
Rozsiewa blasków promienie
Kocham słoneczko śliczną istotę,
Bo zdobi niebios sklepienie.

Kropi deszczyczek drobny Majowy,
Płaczą nim ziołeczka młode
O kocham deszczyk świeżuchny zdrowy
Rozpięknia kwiatków urodę.

Wieje i wietrzyk lekki różany,
Na moją szyję na czoło,
Igraj swobodnie wietrzyku ranny,
Bardzo mi z tobą wesoło.

A błyskawica śliczna mój Boże
Ogniste miecze roztrzela,
Tam nad górami świeci jak zorze
Niebo się w chmury obściela.

Grzmi—piorun spada—o jak to miło! . . .
Ciemno—grad tłucze o drzewa
Wszystko żyjące gdzieś się pokryło
I żaden ptaszek nie śpiewa.

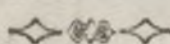
Nie straszno — przecież zmówię Koronkę,
Bo czasem piorun zabija
Niechaj ujrzawszy świętą patronkę
Nasz domek mały omija.

Noc cicha—Księżyc patrzy po ziemi,
Dyamentową źrenicą
Słowik piosnkami dzwoni czułemi
Gwiazdeczki cudownie świecą.

Do jutra ledwo już godzin kilka
Wstanę o jutrzenki wschodzie
Złapię śpiącego na Bzie motylka,
Zatańczę z wiatrem po chłodzie.

Potym bukietów świeżych nawiążę
Nim słonko z pije z nich rosę
W gierlandy splotę gwoździki róże
I do kościoła zaniosę.

Dobra noc Mamo droższa nad życie
Stasińku Poluniu mała
Zbudźcie mię proszę o piérwszym świecie.
Jeźlibym sobie zaspała.

Poranek Niedzielny.

Siostrzyczko Różyczko wstawajmy bo dzień
Zabielał, zaświtał, wesoło —
Słychać na paciorek, z wieży dzwoni dzwonek,
Słoneczko wyprzedza zórz koło,
O jakżem szczęśliwa!
Serce się rozpływa,
Bo i ptaszek śpiewa
Tam nad gajem śpiewa!

Białą sukieneczkę — błękitną wstążeczkę
Dziś, włożę i warkocz zaplotę —
Wezmę do Kościoła czerwoną książeczkę,
Dla dziatków ubogich dwa złote, —
O jakżem szczęśliwa &c.

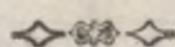
Kogoś w tę niedzielę, zobaczę w kościele —
Ty śmiejesz się duszko ja wstydzę:
Kiedy ja się modlę, on patrzy zbyt śmiele,
W ten czas wźrok odwraca gdy widzę.
O jakżem szczęśliwa! &c.

Mówisz to nieskromnie — o nie nie kochanie,
Niespojrze i puszcze zasłonę —
W czytam się w książeczkę, choć przeciw mnie stanie,
On taki niegrzeczny aż płonę. —
O jakżem szczęśliwa! &c.

Jeżeli to grzéchem, że w pośród kościoła
Niemyśli o Bogu lecz o mnie:
To zmówię godzinki do stróża Anioła,
Niechże go napomni tajemnie —
O jakżem szczęśliwa! &c.

Śmiejesz się, mnie smutno — lecz spytam się Mamy
Czylim ja co winna o Boże!
Patrzaj z bukietami ktoś jedzie od bramy,
Prześliczne gwoździki i róże. —
O jakżem szczęśliwa! &c.

Biały bez, stokrotki, wonne fiołeczki
O jakże mnie cieszą niebogę —
Od niego tak rano świeżuchne kwiateczki,
Chciałabym się gniewać niemogę!
O jakżem szczęśliwa!
Serce się rozpływa,
Bo i ptaszek śpiewa
Tam nad gajem śpiéwa!

Wietrzyk i Dziewica.

DZIEWICA.

Zkąd wietrzyku lubem wianiem,
Puszek ścielesz mi na skronie?
Czyliż jeszcze przed świtaniem
Świeżych kwiatów wypił wonie;
Miękki oddech balsam roni
Powiedz z któréj lecisz błoni?

WIETRZYK.

Z kąd ja lecę o dziewico;
Od doliny Intestanu —
Piękniéjsze tam kwiaty świecą,
Świeższa wieje woń poranu;
Lecz mnie piorun pchnął na skały
I wonie gdzieś uleciały. —
Alem trącił o Kaukazy,
O ziemicy podniebionie;
Ta woń lubi, te wyrazy,
Twoich zionków pozdrowienie —
Ciche lekkie choć żałosne,
Lecz po zimę wróżą wiosnę! . . .

DZIEWICA.

Zkąd wietrzyku ognia skwarem
Więzisz oddech palisz lice?
Czyś się żenił z Etny żarem,
Czy zwiastujesz błyskawice?
Mdleją róże trawka słania,
O wietrzyku przestań wiania!

WIETRZYK.

W cichéj lecę ja pogodzie,
Śpią na Etnie błyskawice —
Ale na mych skrzydeł przodzie,
Niosę, siostry dwie tęsknice;
Z kraju gdzie żar słońce leje
Niosę rozpacz i nadzieję
Obie własnym ogniem zieją
Z Etyopów płomieniami
Ni im chłodne wiatry wieją
Wulkan bucha ich piersiami
Rosą Wisły pokrzepione
Zaniosę je w swoją stronę. —

DZIEWICA.

Z kąd wietrzyku te tumany
A w nich jasne perły błyszczą
I horyzont zadumiany
A twoi w nim bracia świszczą
Rozwiéj te ćmy o wietrzyku
Ukaż słońce choć w promyku.

WIETRZYK.

Ta ćma gęsta nie tumany,
Nie dżdżu krople perły jasne
Lecz od Chimboroso ściany,
Niosę ziemi płody własne
Jéj to dzieci swemi łzami
Zakuszyły tumanami;
Patrz dzieli się Niebo w smugi
I obłoczki wstają młode,
Te chwilowa ćmy szarugi
Zwiastunami na pogodę,
Gdy się Niebo zwilży niemi
To słoneczkiem błyśnie ziemi. —

Rozkosz.

Bujne żądze daléj daléj,
Wybuchnijcie raz płomieniem
Ogień uciech wnętrze pali
Rozkosz moim przeznaczeniem
Jako piorun niewstrzymany
Za popędem uczuć lecę
Czy upadnę zmordowany
Nową siłą lot podniecę
Bujne żądze daléj daléj,
Ogień uciech serce pali.

Z drogi trupy już przegnite
Do bezsilnych wznieście rady
Niech odejmią współ mogiłe,
I odtrące od niéj gady
Wcielę ducha z mocy marzeń
Z snu rozumu żyję wrażeń.

Dla mnie życie gadów chwilą
W pełni uczuć rozcieplonych
Niechaj słabi mózgi siłą
Dowieść skutków wymarzonych,
Wiem czym będę po za światem
Robakowi karmą bratem.

Daléj do uciech tam w miłosnym splocie,
Młode hasają dziewice
O jak roskosznie w szatu zawrocie
Utonąć . . . muzyce
W pieszczotach uczuć miększych od kwiatu
Lub łabędziego mchu piórek
Oko na licach wesprzeć szkarłatu
Edenskich przekrasnych córek.

Już najpiękniéjsza w objęć mych sile
Łamie się . . . swym stanem,
Oko jéj z moim zetkło się mile
Gorę uczuciem nieznanym.

Serce przy sercu dłoń jéj w méj dłoni,
Ledwie ust wstrzymam płomienie
Lotna muzyka goni mię goni
I skrada każde westchnienie
Oby w tym niemem pełnym zachwycie,
Okrążyć ziemię do koła
W wieczne marzenia przelać to życie
Obok dziewicy Anioła.

Ale niepewność jestże wzajemną
Nad samą miłość mię pali
Zechcesz uczucia podzielić ze mną
I w taniec życia iść daléj
Kocham! rzekła mi z dziewiczym wdziękiem,

Dość życiu jedno to słowo
W jego odgłosie śpiewnym a miękim
Chciałbym się rodzić na nowo.

Czyż koniec uciech! Młodzieńcze ramie
Mocniéj szał roskosz tli we mnie
Dalej ja przesąd wieków przełamie
I nieprzeminę daremnie

Jak rumak stepów pętami spięty
Zapienia nozdrze ze złości,
Przy jednéj . . . skąpo ponęty
Wolnéj chcę użyć miłości.

Tyle ich kocham a tyle łudzę,
Jeszcześ to żądzom za mało
Przeklęta rozkosz już się nie nudzą,
Próżno nią serce pałało.

Lecz jak wybrną z złudzeń koła
Już biesiada rozpoczęta,
Szatan uciech nęci woła
Pozłacane ściele pęta.
Ej tą razą kto wié może
Już ugaszę me pragnienie
Nowych uciech świéże róże
Okolą me przeznaczenie.
Ach jak mi się kręci w głowie
Dzięki winu jam Pan świata
Pełne siły dzierżę zdrowie
Sekundami płyną lata
Każdą trwogę lęk sumienia
Za kielichem kielich płoszy
Kto tych rozkosz nieocenia
Żadnych niezna on roskoszy
Ach Gustawie młoda żona
Rzekła z łzami i wyrazem
Roskosz taka zwierzęcona
Mnie i ciebie zgubi razem.

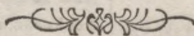
Spamiętaj się jedno słowo
Poddaj rozum świętéj wierze
Chciéj człowiekiem być na nowo
Nawróć się ku Niebu szczérze
Te bluźnierstwa te szkarady
Te miotania skryte duszy
Złego ducha jawne zdrady
Niech cię własny los poruszy
Nad płacz dziatek boleść żony
Masz samego zbawić siebie
Człek do Nieba przeznaczony
Wolą czynów ma być w niebie
Ach niewierz téj chytréj zgrai
Co ci cnoty z krwi wyssali
O jakążby trwogą drgali
Gdyby dzisiaj umiérali
O ja wierzę z duszą z ciałem,

Ni chcę Stwórcy być zakałem
Że wolności dał mi wiele
Że rozumu ogień święty
Swoim ciepłym mię rozgrzewa
Niechcę łączyć go z bydlęty
Przez występnych rządz ogniwa.

Ostre mierze twe wyrazy
Dawno dręczon wyrzutami
Tylko żono bez urazy
Jeden kielich spełniéj z nami.

Już ostatni jak na godach
Moje zdrowie przypij do mnie
Gdy to mówił na jagodach
Dwie spalone wyszły głownie.

Oparł głowe na róg stoła
Z krzesłem na bok się zawrócił
Padł w śród biesiadników koła
I więcéj się nieocucił. —

Co dzisiaj gotować?

Barszcz z uszkami i z mięsem.

Ten powinien być w domu ukiszony z buraków; gdy jest dobrze kwaśny, włóż w niego rurę wołową, słoniny, kiełbasy, jeżeli jest w domu; cielęcinę, kapłona, zająca, nic to nie zaszkodzi, chociaż i bez tego obejść się można. Cebulę pokrajać i tak gotować dodawszy kapusty w główkach; a gdy uważasz, że mięso miękkie i barszcz smaczny, to wléj go do tego garnka, gdzie buraki słodkie poszatkowane w czystéj wodzie gotowały się. Tak niech postoi chwilę, a będzie miał kolor piękny i smak słodkowaty.

Kiedy kto lubi, ten sam można zaprawić śmietaną, a do poprzedniego robią się uszka w ten sposób: ciasto zagniata się jak na makaron i zawija się mięso przygotowane, usiekane; dodaj trochę pieprzu, cebulki usmażonéj, bułeczki utartéj, jaje, wymięszać to i w ciasto zawinąć.

Ten sam barszcz można także użyć na postny dzień, tylko z tą różnicą, że zamiast mięsa, grzyby ugotowane w barszczu usiekać i masło usmażyć z cébulką aby się przyrumieniła; wlać w te grzybki, bułeczki tartéj, pieprzu, jaj, i tak zawijać w ciasto i zapalić barszcz albo zaprawić śmietaną.

Zupa z perłowéj kaszki.

Ta się gotuje tak: rozbija się z masłem i rosołem zalewa się; śmietaną zaprawić, cytryną zapuścić do smaku.

Zupa z grochu czyli fasolka.

Ten po opłukaniu gotuje się gęsto, a rosół osobno i rozciera się. Potem rosołem zalać, także cokolwiek można mąkę z masłem zarumienioną wlać do téj zupy. Grzanki ususzone, jeżeli na post, a jeżeli z rosołem to słonin-

ka ma być w kostki pokrajana i w zupę wrzucona; zagotować to na wydaniu.

Rosół czysty.

Mięso pięknie wypłukać i dla kruchości włóż w mięso kawałek żelaza i z tém gotuj, a gdy odbierzesz mięso, wypłóczesz, włóż włoszczyznę na spód, dla lepszego smaku, cébulę upiec i włóż aby się razem gotowała; osól i uważaj, aby nie wykipiał. Do tego można dawać co chcesz: kluski z pozłoty zamiast masła; to rozetrzéć bardzo dobrze z mąką do umiarkowania, ale bardzo trzeba ucierać; trochę pietruszki zielonéj usiekanéj, i tak zrobione to ciasto na kluski niech stoi parę godzin, a pulchne będą i nie rozlewają się.

Dają się i gałeczki czyli pulpety, które robią się: łoju nerkowego usiekać bardzo drobniutko, wyżyłować, bułeczką tartą zasypać, trochę muszkatołowéj gałki, jaj, co widzisz potrzebę, ale aby nie za rzadka była ta siekanina; w mące utulać, robić gałki, albo krajać i tak ugotować w rosole, nie dużo mąki by rosół nie zabielił się.

Rosół z różnemi jarzynkami.

Ta jarzynka gotuje się z kawałkiem mięsa i masłem, osolona, a rosół wołowy jak masz już gotowy, powybieraj marchewkę, kalarepę, szparagi, kalafiory, groszek kapustę włoską w inne naczynie, pokraj w porządne kawałki aby nierozgotowane były, i tak zaléj rosołem, zagotuj ostrożnie, i wydaj na wazę; do takiego nic więcéj nie daje się.

Zupa grzybowa.

Tę ugotować i smakiem z włoszczyzny zalać, krupki perłowe gotowane z masłem rozbić i przecedzony ten rosół zmięszać z tą kaszką.

Sztufada.

Mięso oporządzone nasól i uszpikuj; rądel wyłóż słoniną i dusić aby rumianne było. Dodać cébul kilka,

włoszczyzny; jak jest miękkiém, zasyp trochę mąką a później zaléj rosołem; grzybki ugotować, posiekać i sok z nich dodać; razem to zagotować, a kiedy się ma dać na stół, przecedzonym sosem poléj, ubrać półmisek makaronem włoskim, a ten ma być polany masłem gorącém.

Sztuka mięsa siekana.

Mięso zbij dobrze i usiekaj mocno słoninę, wodą skrop; rozciągnąć na stolnicy grubéj słoniny wzdłuż pokrajanéj, poukładaj, korniszony pokrajane poukładaj zrobić jak wałek i tak zaokrąglić; dać na masło, aby się dusiło; ostrożnie obracać, podlewać po łyżce rosołem; a gdy zacznie się rumienić, cébuli usiekanéj wsyp oraz korzenia i tak mocno zagotuj; więcéj rosołu dodaj i przecedź sok, półmisek obłóż kapustą dobrze przyprawioną, po drugiéj stronie kartoflami osobno ugotowane utrzyć, śmietanki dodaj, łyżkę masła i soli.

Sztuka mięsa biała.

Każde mięso dla kruchości szpikulcem lub nożem zapniéj i tak gotuj, a gdy czas dawać na stół miéj przygotowany chrzan zaprawiony śmietaną, trochą mąki, octu, żółtkiem; zagotowawszy, poléj tém mięso oraz masłem z bułeczką zarumienioném, daj do pieca na kwadrans.

Można to samo mięso ubrać jarzynami na cztéry strony, buraczkami te mają być usiekane, zapalone słoniną z octem; kartofelki przysmażone rumiano, kapusta słodka ugotowana z słoninką; oraz bulwy albo marchewka.

Sok jeszcze inny: łyżkę masła zapal z mąką wkraj cébulę jednę, liścia bobkowego, śmietany kwaterkę, cytrynę wycisnąć, rosołu dodaj, mocno zagotuj i daj osobno.

Sos na zimno: żółtka ugotowane przetrzyć przez sito, dodaj śmietany, octu, oliwy, cukru dać osobno do czego chcesz.

Sztuka mięsa na angielski sposób.

Mięso wyżyłowane, ubite, pokrajać na wielkie i grube kawałki, każdy smarować masłem i rądel także, cé-

bulę siekaną nakładać i tak układać aż pełno będzie. Cytryna w talarki krajana kładzie się pomiędzy to mięso; pieprzu trochę angielskiego i soli; tak dusić, a gdy widzisz, że dosyć przyrumieniona, posyp chlebem utartym i znów niech się gotuje z rosołem; na ostatku śmietany parę łyżek, osobno cébulki malutkie miéj udyństowanych dużo, i obłóż półmisek na wydaniu ostrożnie, by się nie przypaliło.

Kapusta nadziewana.

Pokrajać na 4 części, sparzyć po dwa razy, mięso usiekać, cébulkę usiekaną zasmażyć i z tém mięsem zamięszać; soli, pieprzu dodaj i jaje, jeżeli na mało osób, gdy na więcéj trzeba się stósować, to się większa ilość dodaje; nakładać kapustę tém mięsem pomiędzy listki i tak poukładać w tyglu; słoniną obłóż niech się dusi mocno, doröb sos: cébulkę usiekaną zrumień ale na żółty kolor; mąki dodaj, liścia bobkowego, pieprzu w całości i rosołem zaléj, oraz kawałek bulionu dodaj; tak zagotowanym sosem podléj kapustę, przygotuj dobrze.

Kalarepa nadziewana.

Obrana, wydrążona nadziewa się w taki sposób: na maśle usmażyć jajecznicę, i tę rozetrzéć na misce; dodaj tę kalarepkę z środka, bułeczki moczonéj w mléku, pietruszki zielonéj, albo szczypiorku wmięszaj; mocno utrzéj, aby massa dobra była, ponakładaj w tę kalarepkę wierzchami poprzykrywać szpilkami z miotły ustruganemi poprzypinać, w tygiel włożyć, rosołem nalać, kawałek bulionu, jeżeli jest i cukru przydać. Tak niech się gotuje aż miękka będzie, potém utrzyć masła łyżkę z mąką, włożyć to na dogotowaniu.

Jarmuż z kasztanami.

Ten, gdy obrany, wypłókany, nalewa się wodą do gotowania, buraki trą się na tarce oraz marchew i razem gotuje się z słoninką; wycisnąć to potém, posiekać i za-

prażkę zrobić, włożyć te siekaninę, wymięszać z cukrem i rosołem zalać, aby się zagotował, posoliwszy go. Na wierzchu ubrać kasztanami smażonemi w cukrze, które po upieczeniu obrać należy, syrop zrobić i kasztany maczać, a gdy zastygną pokładź je po jarmużu, oraz słoninkę. Można i kartofle na ten sposób w cukrze przygotować i pokłaść je na jarmużu.

Groszek młody.

Ten wyłuskany gotuje się z cukrem, nieco soli; masła utrzéć z mąką, włożyć, rosołem zalać, aby nie rzadki był, śmietanką podlać; z bułeczki grzanki.

Kaczka z jarmużem.

Tę na pół upiec, osobno ugotować w wodzie z solą; jarmuż, gdy jest miękki, drobno usiekaj, włóż w rądel zaprażkę, ten jarmuż i kaczkę, młodą słoniną przykryć, i tak dusić aż będzie wszystko miękkie.

Kapłon z rydzami.

Ten ma być oczyszczony, osolony, nadziadź go rydzami siekanemi, cebulą, trochę pieprzu i masła. Włożywszy do tygla obłożyć rydzami całemi, cebulą i masłem; na wolnym ogniu dusić, nie zalewać niczém, bo rydze sok puszczają; chleba tartego dodać można.

Potrawa z cielęciny.

Tę opłukaną, osoloną z włoszczyzną ugotować; masła surowego utrzéć z mąką i włożyć, aby się zagotowała i żółtkami zaprawić na wydaniu, aby się nie zważyła uważać.

Na ten sposób można dać z kalafijorami, szparagami, tylko nic żółtek.

Potrawa z cielęciny.

Cielęcinę ugotować z solą i jarzynami, zaprażkę z mąką i zieloną pietruszką zrobić; tak razem zagotować. Pulpety robią się: cynaderki posiekać, bułeczkę utartą

wsypać, kwiatu muszkatowego, masła; jaj, utrzéć to mocno uwałkować w mące i tak ugotować, a późniéj pokrajać i potrawę ubrać.

Koklety z cielęciny.

Tę mocno usiekaj, nieco soli; wyżyłuj, dodaj bułeczki tartéj, muszkatołowéj gałki, jaj, wody; wyrób dobrze, rób koklety, niezbyt cienkie i nie na wielkim ogniu, ale te posmarować jajem, bułeczką obsypać, a gdy już odsmażone, sos jak wyżéj, i zagotować kilka razy.

Zrazy z każdego mięsa lub zwierzyny.

Jak mięso opłukane, czysto oporządzone, pokraj go na zrazy, które zbij dobrze, wysmaruj masłem rądel, cebuli dostatkiem usiekaj drobno, zrazy posól i układaj, przesypuj warstwami cebulą, przykryj papierem, na to pokrywą; postaw na dobrych węglach, i na wierzch węgli połóż, rądlem często potrząsać, niech się tak 3 kwandranse dusi, wléj wina szklankę, octu łyżkę jednę lub dwie, zasyp trochę tartym chlebem; dodaj skórki cytrynowéj, uszatkowanéj, cokolwiek pieprzu i zamieszaj. Przez minut kilka zagotuj, tak przyrządzone wydawaj.

Kurczęta smażone.

Te oparzone, oczyszczone posolić, pokrajać na kawałki i w mące obwalać, w jaju czyli w piance z białek, obsypywać bułeczką i na maśle smażyć jak pączki; pietruszkę świéżą zieloną na ostatku smażyć i po wierzchu potrząść.

Sztuka mięsa z cébulkami.

Zrazówkę pieczeń naszpikuj słoninką, osól i octem skrop, upiecz na rożnie, miéj masło zrumienione z cébulką i mąką, tém samém zaléj co ściekło na patelnię i dodaj majeranku, maczając słoninę do szpikowania w tém, i tak zagotuj, przecedź i na wydaniu wrzuć cebulki ugotowane w wodzie z masłem; obrane i podléj rosołem, aby się tak zagotowało, żeby cébulki miękkie były, dodawszy

spory kawałek bulionu. Często poruszaj jak masz wydawać, pokraj to mięso i cebulkami obłóż w około.

Pieczeń dobra z serdelkami albo śledziem.

Pieczeń na pół upiec, rądel wyłuż słoniną, włóż pieczeń, wléj rosołu parę filiżanek, wina szklankę i dwie łyżki octu, gałki i trochę gwoździków potłuczonych; tak niech się dusi, aż sos będzie zawiesisty, miéj przygotowaną garść usiekanéj szarlotki, łyżkę masła, kaparów, śledzia wymoczonego usiekanego, bułeczki tartéj trochę; to razem zagnieść i tak ponakrawaną pieczeń, ponakładaj, rosołem trochę podléj, nie bardzo gotuj, aby ta nadziewka niewyszła z pieczeni, tylko aby się razem zagotowało, żeby ta pieczeń nabrała smaku.

Potrawa z kaczki lub z kapłona.

Ugotuj mięso z włoszczyzną i angielskim pieprzem, łyżkę masła z mąką utrzéj, odcedź rosół; pieczarki obrane pokraj, wrzuć niezczerniałéj pietruszki, i tak udusić. Razem zagotuj mléczka i amoretki, i zagotować z tym kapłonem.

Cielęcina z sosem holenderskim.

Śmietankę słodką zapraw dodaj cukru, kwiatu i innych korzeni, zagotuj i rosołem zaléj, octu lub cytryny. Cielęcinę upieczoną pokrajać w zraziki i zagotować z tym sosem, lub użyj baraniny.

Polędwica z korniszonami.

Naszpikuj słoniną polędwicę, upiecz do połowy, polewając masłem z octem; pół kubka cukru zrumień i zaléj tym sosem, co ścieka, — łyżkę mąki z tém zamieszaj i dodaj octu do upodobania. Tak tę polędwicę włóż do rądla, tym sosem przecedzonym zaléj, korniszonki pokrajać, przykryć niech się dobrze zagotuje, dopóki sos nie będzie zawiesisty, a przewracaj kilka razy i dobrze kilka razy zagotuj.

Pączki.

Mléka kwartę, pół funta drożdży, mąki na oko, ma-

sła pół kwarty, żółtków kwartę, ale te mają być bardzo dobrze rozbite. Całych jaj 12, cukru funt 1, gorzkich migdałów kilka utłuczonych, skórki cytrynowéj, kwiatu muszkatołowego; wybić to razem zmieszawszy, aż od warzęchy odstawać będzie; wyłożyć na stolnicę, rozciągnąć; powyrzynaj szklanką, konfiturki włóż, i tak niech podejdą w górę. Użyj 2 części smalcu, jednę masła; jak zacznie się smażyć, to trzeba przykryć, poprzewracać się powinny same, powyjmować na bibułę, o araku nie trzeba zapomnieć, którego kieliszek mały do ciasta się daje.

Pączki parzone.

Zaparzyć pół kwarty suchéj mąki, pół kwaterką kipiącego mléka i tak wyrobić, aby grudek nie było, a gdy zupełnie wystygnie to ciasto, to dodać pół kwarty drożdży dobrych i tak dać wykisnąć; 20 żółtek mocno ubitych, 10 białek ubić na pianę, kubek cukru, 2 łyżki araku, soli trochę; co chcesz dla zapachu, późniéj mąki dodaj do umiarkowania, jak się wymiesza, pół kwarty klarowanego masła ciepłego użyj; wymięszaj mocno, a gdy się wyruszy, rób podług wiadomości.

Legomina z jabłek.

Pół funta masła niesłonego, ubij na śmietanę żółtek 8, jakłek drobno usiekanych 9, bułki tartéj łótów 9, cukru kubek, cytrynę otrzyć na tartce, białek 4 ubij na pianę; to razem zamięszaj i na wolnym ogniu upiec lub w piecu.

Legomina z séra.

Séra utrzyć na tarle, masła utrzyć w donicy łyżkę z 8 żółtkami, a gdy to dobrze roztarte, wsyp séra kubków 2, mąki łyżek 2, gorzkich migdałów i słodkich za groszy 15, te sparzone tłuc na massę w moździerzu i dodaj z 5 białek pianę, rodzénków bez pestek i tak wymięszać, do wysmarowanego rądla wlać i upiec w dość gorącym piecu.

Mléczko w filiżankach.

Do każdéj filiżanki śmietanki lub dobrego mléka użyj 2ch łyżek cukru i trochę wanilii; tak zagotować i przecedzić, żółtkami zaprawić, mięszać, aby się nie zwarzyło, żółtko jedno używa się na 2 filiżanki, potém ponalewaj w nie i wstaw w rądel, gdzie masz wodę przygotowaną, aby filiżanki nie spłonęły, nakryć z wierzchu węgla i pod spód, gotować przez kwandrans; jak widzisz, że gęste jak galareta, powyjmować z wody i tak dawać, a można powyjmować z filiżanek, poszpikować wzdłuż pokrajanemi migdałkami, każdy kawałek oblać szodonem z śmietanki zrobionym z żółtkami, i tak poukładać na półmisku, na zimno do zastawy stołu daje się.

Strudel doskonały.

Bardzo pięknéj mąki niewysuszonéj kwartę, cokolwiek masła, wbić jajko do ciepłéj wody, zrobić pianę i tym zarób ciasto żeby nie tęgie było, ale tak wyrobić, wybić o stolnicę aż pęcherze będą, serwetę umaczać w wodzie zimnéj, zawinąć to ciasto i tak przez pół godziny niech pobędzie, bułeczki do nadziania utrzéć na tarle, domieszać migdałów, cytrynowéj skóreczki ile się podoba i rodzénków, bułeczki ma być pełen talerz, ciasto wyciągnąć na obrusie, masłem przetopionéem pokropić gęsto, poprzednio przygotowaniami posypać bardzo dużo, można także i śmietaną skropić i tak obrus podnosić z jednéj strony i zawijać ten strudel, ułóż w kółko i w rądlu wysmarowanym i wysypanym bułeczką, włożyć, wypiec na węglach lub w piecu pod blachą, wyłożyć na półmisek i cukrem na wydaniu posyp.

Mazurki.

Pół kwarty żółtek i pół kwarty dobrego mléka nieparzonego, pół kwarty drożdży, to razem wymieszać, ciasto jak na bułeczki wymięszać dobrze, pół kwaterki masła topionego, związać w serwetę i w zimną wodę włożyć a gdy wypływać zaczyna, wyłożyć na stolnicę i wyrabiać

mazurki, można je posypywać cukrem i migdałami po wierzchu, ale i massą migdałową nakładają się.

Sałata na post z śledzi.

Kartofle ugotowane pokrajać cienko, usiekać cébuli jabłka, śledzia drobno pokrajać po wyczyszczeniu i wymoczeniu zmięszaj to wszystko razem, rozetrzéć mléczko z octem i oliwą polać; ale pamiętać wymoczyć śledzie, a dla prędkości to go w kilku wodach płukać.

Sałata z kapusty czerwonéj.

Ta powinna być bardzo cienko poszadkowana jak makaran, sparzyć wodą, odlać i octem nalać, dodaj fasolkę drobną gotowaną; selery gotowane, rydzyki, korniszony i tak na półmisku czyli salaterce ułóż, każde z osobna i zapraw dla lepszego smaku, jaje posiekać ugotowane, osobno żółtko, osobno białko i po wierzchu posypać.

Sałata repontyka.

Ta w ogrodzie sieje się i całą zimę można z pod śniegu mieć, ugotowaną jak kartofle pokrajać, ostudzoną zaprawić octem, oliwą, solą i na pół z jajami daje się do każdego pieczystego a nawet i sama doskonała.

Sałata głowiasta zielona.

Ta pięknie obrana, zaprawia się oliwą z octem, ale i z śmietaną bardzo dobra kto lubi.

Komputy z jabłek.

Te obierają się, gotują, ale w glinianém naczyniu, z cukrem, winem, cytrynową skóreczką wzdłuż krajaną, ostrożnie by nie rozgotować.

Z pomarańcz komput.

Te obrać i nie krajać tylko dzielić i z białéj skóreczki pięknie pooddzierać, gotują się w syropie bardzo gęstym, można i nieco jabłek wmięszać. Ostrożnie łyżką przewracać i to na salaterki układać.

Tym sposobem robią się ze śliwek, gruszek, ale do gruszek dodaje się sok malinowy, albo maliny, poziomki, konfitury do większego dania.

Z wisień także, ale ostrożnie gotować z cukrem i łyżkę wina i tak się wydaje, nic nie dodawać.

Pierogi Rozengartowskie.

Kwartę mąki suchéj, kwaterkę mléka, drożdży łyżek dwie, jaj pięć rozbić i wlać, i tak rozbić ciasto, cukru i soli; mocno wybić, to razem kłaść łyżką na papier wysmarowany, rozciągnąwszy, nakładaj konfiturą, albo sérem, sér suchy utrzéć na tartce, dodaj jaj, cukru, migdałów siekanych rodzénków, pianę z białek wymięszaj i tak zawiń; z téj massy czyli ciasta ma być 12 pierogów, upiec na blasze i do nich daje się śmietana, albo masło gorące rozpuszczone, te pierogi wolno rozwijaj, aby się nie połamały.

Legominka z kaszki drobnéj gryczanéj.

Szklankę soku, jakiego chcesz i 2 szklanki wody zagotować z cukrem, zasypać krupkami, aby nie tęgie było; a gdy się ugotuje, wlać w formę i wystudzić, wyłożyć na półmisek, oblać śmietanką z cukrem ubitą i nieubitą.

Sztuka mięsa po włosku.

Pieczeń zrazową pokraj na spore zrazy, posiekaj posól z obydwóch stron i posyp korzeniami, wysmaruj rądel grubo masłem, na spód włóż w talarki pokrajaną włoszczyznę, t. j. marchew, kalarepę, pietruszkę, selery i warstwami układaj zrazy, trochę masła pomiędzy te jarzyny włożywszy; pilnować, by się nie wydusiły nadto, dodać pół kwarty rosołu dobrego, wszystko pod pokrywą gotować i bulionu kawałków kilka dodaj.

Na prędce ciasteczko do kawy lub do stołu.

Trzy ćwierci funta cukru, tyleż masła, mąki tyleż, 4 żółtka; wyrób należycie na stolnicy, ale żeby masło

było nie słone, młode i surowe, mąka piękna; rozwałkować na pół palca grubości i szklanką ciasto wyrzynaj; posmarować je żółtkami, posypać migdałami drobno usiekanemi z cukrem, pokładź na papier masłem wysmarowany, na blasze w leciuteńkim piecu upiec, nożem zdejmować po upieczeniu.

Torciki do herbaty.

Wziąść migdałów sparzonych, obranych, w moździerzu je tłuc z trochą śmietanki, na jaką ilość zechcesz, a gdy natłuczesz pełną miseczkę od kawy, utrzéj na sicie 10 żółtek gotowanych, cukru taką ilość użyj, co migdałów, mąki do umiarkowania zagnieść z trochą wina białego, masła topionego, wanilii przydaj i tak mocno wyrabiać to ciasto, aby ciągnące się było. Rób torciki, posyp je migdałami lub konfiturami; białkiem je posmarować, cukrem grubym posypać i w niegorącym piecu upiec.

Baba przepyszna.

Pół garnca mąki, rozczynić kwartą mléka ciepłego, kubek drożdży, a gdy się ruszy, wlać kwartę żółtek dobrze ubitych i tak męszać, dosypując, drugie pół garnca mąki, cukru z ćwierci funta, masła gorącego pół kwarty, migdałów słodkich siekanych $^3/_4$ funta, gorzkich 8 łutów, rodzenków bez pestek funt, cykady ćwierć funta dla zapachu, ciasto wybija się zwyczajnym sposobem mocno, w formy zaraz nakładać mniéj jak połowę, a jak się zrówna z formą dać do pieca i piec przez godzinę lub 5 kwandransy, na drugi dzień najlepsza do jedzenia.

Ciąg dalszy nastąpi na rok przyszły.

JARMARKI
UPRZYWILEJOWANE W GALICYI.

---

1. OBWÓD BOCHEŃSKI.

Bochnia. 2 Stycz. w ponied. po niedzieli septuagesima po trzeciéj niezieli postu przez wszystkie tygod. od czwartku aż do piątku po Wnieowstąpieniu, w piątek po bożem ciele, 24 Czerwca w dzień Sw. Jana hrz. 30 Czerwca po S. Piotrze i Pawle, 22 Lipca w dzień S. Magdaley, 10 Sierpnia na S. Wawrzyńca, w ponied. po podwyższeniu S. Krzya, w poniedz. po różańcu, 11 Listop. na S. Marcina, 25 List. w dzień . Katarzyny, targi tygodniowe każdego czwartku.

Brzésko. We wtorki od 3ch do 3 tygodni 17 jarmarków, a w inne torki bywają targi tygodniowe.

Czchów. Wtorki od 3ch do 3 tygodni, jarmarki.

Dobczyce. W roku całym odbywa się 12 jarmarków, to jest każdego azu we Czwartek, targi zaś tygodniowe w poniedziałki.

Drogina. Na S. Walentego, na S. Wojciecha, na N. P. M. szkaplerzną.

Niegowice. W dzień po 3 Królach, na S. Wojciecha, na S. Annę, na . Urszulę, w każdą Sobotę targ tygodniowy.

Niepołomice. W dzień po 3 Królach w poniedz. po niedzieli zapustnéj poniedziałek po niedzieli palmowéj, 8 maja w dzień S. Stanisława, w poniedziałek po S. Trójcy, S. Jana 24 Czerwca, w S. Annę, w S. Maeusza, 4 Listopada w S. Karola.

Podgórze. Na S. Honoratę 12 Stycznia, na S. Juliannę 16 Lutego, na S. Józef 19 Marca. na S. Katarzynę 30 Kwiet., na S. Julję, 22 Maja, na S. Medarda 8 Czerwca, na S. Elżbiétę 8 Lipca, na Porciunkule 2 Sierpnia, na S. Nikodema 15 Września, na S. Teresę, 15 Października, na S. Teodora 9 Listopada, na Sw. Ambrozego 7 Grudnia, targi co wtorek i piątek.

Szczurowa. Od dwóch do dwóch tygodni jarmarki się odbywają.

Trzciana. W dzień po niedzieli kwietnéj w dzień S. Małgorzaty, w S. Michał, w dzień po S. Marcinie.

Uście solne. 23 Kwietnia, 24 Czerwca, 24 Sierpnia, 12 Października.

Wieliczka. W Styczniu w poniedziałek przed S. Agnieszką, w poniedziałek przed N. P. M. Gromniczną, w ostatni poniedziałek w miesiącu Lutym, w poniedziałek przed S. Każmiérzem, w poniedziałek po niedzieli kwietniéj, w poniedziałek przed Znalezieniem S. Krzyża, we wtorek po Zielonych Swiątkach, w poniedziałek przed Sw. Janem, w poniedziałek przed S. Jakóbem, w poniedziałek przed S. Hyacentym, w poniedziałek przed S. Michałem, w poniedziałek przed S. Szymonem i Judą, w poniedziałek przed Sw. Klemensem, w poniedziałek przed S. Tomaszem, i co czwartek targ tygodniowy.

Wiśnicz. W trzech Króli, w dzień po wszystkich SS. w św. Tomasza Apostoła 21 Grudnia.

Wojnicz. W poniedziałek od 3ch do 3 tygodni, a co tydzień w poniedziałek targi.

Zakluczyn. W poniedziałek od 3 do 3 tygodni, i targi tygodniowe co Czwartek.

2. OBWOD BRZEŻAŃSKI.

Bolszowce. 2 Stycznia, 28 Stycznia., 8 Marca czyli na tak zwane ruskie Obrytynie, 16 Lipca, 13 Września czyli na ruskie święto. S. Semena, 21 Listopada czyli 1 dnia po ruskiem S. Michale

Brzeżany. W dzień ruskiego ś. Bazylego 13 stycznia nowego Stylu, w środę środopust. podług grec. kalendarza, w wtorek po Zielonych św. ruskich, w dzień ś. Pror. Eliasza, 6 Sierpnia nowego kalendarza, 3 Lutego, 21 maja, 20 wrześń. 13 października, 26 listopada, 18 gruduia, targi tygodniowe w każdy poniedz. i piątek.

Chodorów. 14 stycznia, 5 maja, 12 lipca, 22 października przez 2 tygodnie na Piotrówkę obrz. rus. co czwartek targ.

Dunajów. 2 stycznia w poniedziałek po przewodniéj niedzieli obrz. rusk. 24 Czerwca, w dzień ś. Jana chrzc. 18 Października obrząd. rusk. w dzień ś. Łukasza.

Konkolniki. 24 Marca, 22 lipca na ś. M. Magdalenę, na Wniebowzięc. P. M. ruskiego obrzędu, na Pokrowę 13 paźdz. 7 listopada na ś. Dymitry ruskiego, 20 Września na niepok. poczęcie N. P. M ruskie w grudniu.

Kozłów. 9 stycznia, na św. Marcina w czwartą środę wielkiego postu. podług obrządku łacińskiego, w pierwszy poniedł. po Zielonych Swiętach w poniedziałek po Bożym Ciele obrządku greckiego, na ś. Wawrzyńca 10 Sierpnia, na podniesienie ś. Krzyża pols. na ś. Łukę ruską.

Narajów. Na płótna, konie, owce i bydło. 18 stycznia, na ruskie 3 króle, 29 marca w ś. Alexy ruskiego obrzędu, 6 kwietnia, na N. P. Maryi Zwiastowanie ruskiego obrzędu, 14 Maja na Chlib. Borysa. 6 Lipca, na ś. Jana ruskiego obrz. 6 sierpnia, na św. Annę ruskiego obrzędu, 26 września, na podwyższenie św. Krzyża ruskiego obrzędu 3 Grudnia, na N. P. Maryi ofiarowania rusk. obrzędu i co piątek targi.

Podhajce. W 3 króli w niedz. syropust, na ruskie środopoście, w poniedziałek po pierwszéj niedzieli po Wielkanocy rusk. na Wniebowstąpienie, na śś. Piotra i Pawła, na Wniebowzięcie P. Maryi, na podniesienie ś. Krzyża, na ś. Łukasza, na ś. Michała, na ś. Mikołaja, co wtorek i piątek targ.

Przemyślany. 1 stycznia, 14 lutego, 28 Marca, 29 maja, 11 czerwca, 11 listopada i co piątek targ.

Rochatyn. 9 stycznia, 3 lutego, 26 lipca, 1 paźdz, i co piątek targi.

3. OBWOD CZORTKOWSKI.

Czortków. 2 Lut. 21 Marca, 12 Maja, 11 Lipca, 27 Sierpnia, 7 Listop. 20 Grud. co piątek targ tygodniowy.

Husiatin. 24 Czerwca, 21 Września.

Jagielnica. 8 Stycz. 28 stycz. 14 lutego, 20 lutego, w środę środop. 20 marca, w pierwszy poniedziałek po Wielkanocy, 6 kwietnia, 6 lipca, 30 paźdz. 13 listop. 18 grud. w każdy piątek targ tygodniowy.

Korolówka. 8 Jarmarków na woły tuczne 20 stycznia na ś. Antoniego rus. ob. w środę środopością rus. na Wniebowstąpienie rusk. 8 sierpnia na ś. Pantaleona rus. 24 czerwca na ś. Onofrego rus. obr. 10 września na ścięcie ś. Jana rus. obrz. 9 listopada na ś. Paraskowéj, 18 grudnia na ś. Mikołaja obrzędu rusk. targ co piątek.

Krzywcze. Na bydło 18 stycznia, 30 kwietnia, 10 lipca, 8 grudnia, targ co Poniedziałek.

Ułaszkowce. Na bydło na świętego Jana rusk. dnia 24 czerwca rusk. kalendarza.

Uścieczko. 14 lutego, 11 marca, 31 marca, 6 kwietnia, 29 kwietnia, 12 czerwca, 10 lipca, 13 października, 13 listodada, 18 grudnia.

4. OBWÓD CZERNIOWIECKI. NA BUKOWINIE.

Bojana. Na bydło podług starego kalendarza ośm dni po Wniebowstąpieniu Pańskiem, 9 lipca to jest dwa dni przed św. Piotrem i Pawłem ruskiego obrzędu. 25 lipca. 14 września, to jest na podwyższenie święt. krzyża rusk. obrz. 21 października, 21 listopada, to jest w św. Wowed Bohorodycy.

Czerniowce. 12 lipca ruskiego kalendarza po ś. Piotrze i Pawle przez dni czternaście, 12 listopada przez dni ośm, każdego poniedziałku targ tygodniowy.

Kimpolung. 20 stycznia, 21 maja i 8 listopada star. kalendarza w każdy poniedziałek targ tygodniowy.

Radowce. 5 maja, 20 listopada, w każdy piątek targ tygodniowy.

Sadogóra. Na bydło 6 lutego, w czwartek przed niedzielą palmową, 1 sierpnia, 6 września, 13 Października, 5 listopada, 28 listopada, 23 grud. podług nowego kal. i co czwartek targi.

Seret. 15 lutego na ś. oczysz. N. M. P. obrz. rusk., w dzień Wniebowstąpienia rus. obrz. w ś. Mikołaja rusk. obr. trwa trzy dni.

Suczawa. W pierwszy dzień po nowym roku rus. obr. w wtorek po zielonych świętach ob rus. n. k. na ś. Prokopa rus. obr. 29 lipca now. kalendarza na Samuelity rusk. obr. 1 września, w dzień podniesienia ś. Krzyża rusk. obrz. 26 września, now. kal. na ś. Dymitry obrzędu ruskiego, 7 listopada now. kal. co czwartek targi.

Wyżnica. 25 stycznia, 30 kwietnia, 15 lipca, 13 sierpnia, 20 września, 6 listopada, co poniedziałek targ tygodniowy.

5. OBWÓD JASIELSKI.

Bicz. Na nawrócenie ś. Pawła w środopostny poniedziałek, w ponied. po przewodniéj niedzieli, w poniedz. po Wniebowzięciu, w poniedziałek po ś. Piotrze i Pawle, na ś. Wawrzyńca, na ś. Mateusza. na św. Mikołaja, co poniedziałek targi na zboże, bydło i płótno.

Dukla. W dzień po 3 królach, na ś. Mateusza, na ś. Józefa, na Wniebowstąpienie pańskie, w dzień Bożego ciała, na ś. Jana Chrzciciela, na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Michała, na ś. Katarzynę, na ś. Tomasza.

Gorlice. Wtorki po 3 królach, po św. Macieju, po niedzieli palmowéj, po ś. Filipie i Jakóbie, po Wniebows. Pańskim, po ś. Janie Chrzcicielu, po ś. Maryi Magdalenie, po Wnieb. Maryi Panny, po narodzeniu Maryi P. po ś. Franciszku Seraf. po ś. Marcinie, po 3 niedzieli adwentu.

Jasło. Na 3 króle, na ś. Błażeja, na ś. Wojciecha, na ś, Małgorzatę, na Wniebowz. N. P. Maryi, na ś. Macieja, w dzień Wszystkich SS., co piątek targi tygodniowe.

Jedlicze. 25 lutego, 20 kwietnia, 18 czerwca, 9 sierpnia, 29 września.

Korczyna. 3 kwietnia, 15 czerwca, 30 sierpnia, 1 grudnia.

Krosno. Na nowy rok w pierwszą sobotę po Wielkanocy, w poniedz. po ś. Trójcy, w dzień ś. Ignacego, w dzień ś. Szymona i Judy na płótno, konie i woły.

Niebylec. W dzień po ś. Walentym, dnia 15 lutego, 1 września, w ś. Egidiusza 7 listopada, na młodzianków, 28 grudnia, co poniedz. targi.

Żmigród. 2 lutego, w środku postu na ś. Wojciecha, na ś. Jana Chrz. na ś. Jakóba, na ś. Jadwigę, w ś. Łucyą.

6. OBWÓD KOŁOMYJSKI.

Chocimierz. W dzień ostatni postu, 29 marca, 20 maja, 5 lipca, 19 listopada, 17 grudnia.

Gwoździec. 28 stycznia, na ś Piotra w okowach, 21 marca, na ś. 40. męczenników, 26 lipca na ś. Annę, 4 października, na ś. Franc. Seraf. co piątek targi.

Horodeńka. W dzień nowego roku rusk. kalend. 14 lutego. (Strytenye hospody) w 2 poniedziałek postu obrz. rusk. na Zwiastowanie Maryi P. ruskiego obrzędu, na ś. Wojciecha obrz. rusk., 5 maja na Wniepowstąp. ruskiego obrzędu, na ś. Piotra i Pawła obrzędu ruskiego, na Wniebowzięcie obrz. rusk. 27 sierpnia, 7 listopada, na ś. Demetra obr. rusk.

Kołomyja. W dzień Wniebows. obrz. rus. 3 sierpnia, 13 września, 18 grudnia, co poniedziałek i piątek targi.

Kossów. W pierwszym tygodniu przed Swiętami wielkanocnemi obrz.

ruskiego, w czwartek i piątek na Wniebowstąpienie obrzędu ruskiego, na Wniebowzięcie Maryi P. obrz. rusk. na ś. Pokrowe t. j. 11 i 12 Października, co poniedziałek i piątek targ tygodniowy.

Kułaczkowce. 9 stycznia, 15 lutego, 16 marca, 9 kwietnia, 24 maja, 6 czerwca, 18 sierpnia, 27 sierpnia, 6 września, 12 grudnia, 21 grudnia, 29 grudnia.

Kutty. 30 stycznia, 22 maja, 26 września, 13 listopada, każden trwa dni cztéry; poniedziałki i piątki targi tygodniowe, byle tylko na te dni święto nie padło.

Obertyn. 18 stycznia, 6 kwietnia, 7 maja, 24 czerwca, 18 lipca, 1 sierpnia, 18 sierpnia, 20 września, 13 października, 9 listopada, 12 grudnia, 23 grudnia.

Peczeniżyn. Podług ruskiego kalendarza co wtorki i piątki targ, w dzień po rusk. ś. Dymytry, na ruskie 3 króle, na Zwiastowanie Maryi Panny, w dzień po ruskiem Wniebowzięciu Panny Maryi, na ruskie podniesienie ś. Krzyża.

Pistyn. Podług ruskiego kalendarza na ś. Michała, przed nowym rokiem, 31 grudnia, dniem przed 3 królami, na ś. Aleksy, 29 Marca na pierwszy czwartek po Wielkanocy, w poniedziałek po Zielonych świętach, pierwszego i drugiego dnia po ś. Piotrze i Pawle, 16 lipca, na ś. Jędrzeja i Onufrya, na ś. Pantaleona 8 sierpnia, na ściecie ś. Jana 10 września, w dzień ś. Łuki, 30 października, w ś. Jędrzeja, 12 grudnia.

Sniatyn. Podług ruskiego kalendarza w środę środopostu, we wtorek po Zielonych świętach, w dzień po ś. Janie Chrzcicielu na ś. Eliasza, w dzień po narodzeniu N. M. Panny co poniedziałek, środę i piątek targ tygodniowy.

Zabłotów. 18 stycznia, w dzień ś. 3 króli ruskiego obrzędu, 11 lutego, na 3 biskupów ruskiego obrzędu, 6 kwietnia, w dzień Zwiastowania N. M. P. 5 maja na ś. Jura, 11 Lipca, 11 września, w dzień ścięcia ś. Jana, 28 września, na ś. Józefata, 13 października w dzień Matki Bożéj, 7 listopada w dzień ś. Dymitra, 12 grudnia na ś. Jędrzeja.

7. OBWÓD LWOWSKI.

Gródek. W poniedziałek po Bożem Ciele, w dzień Podniesienia św. Krzyża, każdego czwartku targ tygodniowy.

Hołosko. blisko Lwowa na ś Annę rusk. obrzędu.

Janów. W dzień po Nowym roku ruskiego obrzędu, 17 maja ruskiego kalendarza, na ś. Michała ruskiego obrz. 19 listopada, każdy dni 8.

Jaryczów. 21 styczna, 31 maja, 19 września, 11 grudnia, w każden piątek targ tygodniowy.

Lwów. Na św. Agnieszkę 4 maja przez 4 tygodnie, 12 października przez 2 tydodnie. Prócz tych jest co rok pozwolony główny jarmark na wełnę od 1 do 8 lipca; gdyby pierwszy na niedzielę lub święto przypadł, wtedy poczyna się 2 i trwa aż do 9.

Malechów. W czerwcu w dzień po ś. Janie, w wrześniu w ś. Michał.

Nawaria. 18 stycznia, 14 lutego, 11 lipca, 18 sierpnia, 26 września, 10 listopada, a co środa targ.

Szczerzec. 2 stycznia, w dzień po Zielonych świętach, 20 lipca w dzień po ś. Małgorzacie, 30 września i co czwartek targ.

8. OBWÓD PRZEMYSLSKI.

Babice. 6 stycznia, 4 maja, 24 sierpnia, 29 września.

Fredropol. 2 stycznia, 25 marca, 12 sierpnia, 19 listopada, i co piątek targ tygodniowy.

Hussaków. 8 maja, 29 sierpnia, 18 grudnia, i co czwartek targ tygod.

Jarosław. 12 stycznia, 10 marca, 13 czerwca, 2 września, każdy trwa dni 8, w każden poniedziałek i piątek targ tygodniowy.

Jaworów. 6 maja, 1 sierpnia, 20 października, 12 grudnia, a co poniedziałek i piątek targ tygodniowy.

Krakowiec. Dnia pierwszego po nowym roku ruskim, w poniedziałek przewodny po Wielkanocy ruskiéj, 25 lipca, 27 września, 18 października, 25 listopada, i co czwartek targ tygodniowy.

Krukienice. 18 stycznia, 5 marca, 23 kwietnia, 11 lipca, 13 września, 13 października.

Krzywce. 13 stycznia, 2 lutego, 4 marca, 6 kwietnia, 23 kwietnia, 31 maja, 29 czerwca, 10 sierpnia, 20 września, 8 Października, 11 listopada, 18 grudnia, i co środa targ tygodniowy.

Mościska. 25 lutego, 24 czerwca, 10 sierpnia, 1 listopada, z tych są na ś. Jana w listopadzie głównie na konie, a tydzień przed każdym jarmarkiem bywa znaczny handel na płótna i futra.

Niżankowice. Na ś. Trójcę ruskiego obrządku, na ś. Mikołaja rusk. obrządku, targ co środa.

Pruchnik. 21 stycznia, 3 lutego, 19 marca, 23 kwietnia, w dzień po Bożem Ciele, 30 czerwca, 25 lipca, 9 września, 17 października, 12 listopada, 6 grudnia, i w każden poniedziałek i czwartek targ tygodniowy.

Przemyśl. 26 czerwca, 9 grudnia, każdy trwa 14 dni, targ tygodniowy co poniedziałek i piątek.

Radymno. 25 maja, 20 sierpnia, 20 września, 20 grudnia.

Rytarowice. 13 stycznia, 13 lipca.

Sądowa Wiśnia. Na nowy rok, w Zielone świątki, ruskiego obrządku, 26 lipca, 27 września, w każdą środę targ tygodniowy.

Sieniawa. 2 stycznia, 4 kwietnia, 24 czerwca, i 2 listopada.

Wielkie oczy. 6 lutego, 29 kwietnia, 10 czerwca, 25 lipca, 10 września, 17 listopada.

9. OBWÓD RZESZOWSKI.

Głogów. Na przędze, 2 stycznia, 21 stycznia, 24 lutego, 12 marca, 8 maja, 24 czerwca, 22 lipca, 6 sierpnia, 9 września, 30 września, 15 października, 16 listopada, 6 grudnia, oprócz tych bywają targi w wtorek i piątek.

Grodzisko. 6 stycznia, 2 lutego, 3 marca, 19 marca, 3 maja, 20 maja, 29 czerwca, 14 września, 1 listopada, 4 Grudnia.

Jawornik. 2 stycznia, 27 marca, 1 maja, 24 czerwca, 29 września.

Kańczuga. 6 stycznia, 2 lutego, 25 kwietnia, 29 czerwca, 22 lipca, 15 sierpnia, 29 września, 4 listopada, 4 grudnia, w każdy wtorek i piątek targ tygodniowy.

Łańcut. 7 stycznia, 3 lutego, 15 marca, 16 maja, 13 Czerwca, 10 lipca, 26 lipca, 25 sierpnia, 6 października, 11 listopada, 30 listopada, w każden piątek targ tygodniowy.

Przeworsk. 2 stycznia, 19 marca, 1 maja, 25 lipca, 3 października, 19 listopada, co poniedziałek, środa i piątek targi.

Radomyśl. 6 stycznia, 4 marca, 23 kwietnia, w dzień Wniebowstąpienia, 24 czerwca, 10 sierpnia, 20 września, 25 listopada.

Rudniki. 17 Stycznia, 9 marca, 5 kwietnia, 21 września, 21 października, 30 listopada, każden trwa dni 8 i zaczyna się gdyby na te dni święto padło w dzień następny.

Rzeszów. 19 marca, 23 kwietnia, w dzień po ś. Trójcy, 2 lipca, 21 września, 2 listopada, 21 Grudnia i co wtorek i piątek targ tygodniowy jeżeli święto nie padnie.

Sędziszów. 19 marca, 23 kwietnia na konie, 3 czerwca, 2 lipca, 21 września, 2 listopada, 21 grudnia, co piątek targi.

Tarnobrzeg. Ma 12 jarmarków to jest z końcem każdego miesiąca jeden.

Tyczyn 2 stycznia, 25 stycznia, 26 marca, 11 czerwca, 21 września, 25 listopada, co poniedziałek targi.

Ulanów. 2 stycznia. 1 marca, 2 kwietnia, 23 kwietnia, w dzień po Wniebowstąpieniu Pańskiem, w poniedziałek po ś. Trójcy, 20 Lipca, 24 sierpnia, 29 września, 11 listopada, 4 grudnia.

Zołynia. W niedzielę kwietnią w dzień ś. Trójcy, 10 sierpnia, 21 grudnia, trwają po 2 dni na len. przędze i płótno, zaś 25 stycznia, 24 lutego, 11 maja, 22 lipca, 8 września, 28 października, 25 listopada, trwają tylko po dniu jednym, co piątek targ tygodniowy.

10. OBWÓD SAMBORSKI.

Chyrów. Każdego wtorku targ tygodniowy.

Drohobycz. 19 marca, we wtorek po ruskich Zielonych Swiętach, na ś. Bartłomieja ruskiego obrządku 6 listopada, na ofiarowanie Maryi P. ruskiego obrządku 3 grudnia, każdy trwa przez cztéry dni, co poniedz. targ tygodniowy.

Felsztyn. 13 kwietnia, 30 września, każden trwa dni ośm.

Komarno. W poniedziałek po ś. Trójcy, w poniedziałek po ś. Szymonie i Judzie, co poniedziałek targi.

Rudki. 26 marca, 30 czerwca, 27 września, 6 grudnia, co wtorek targi.

Sambor. 3 lutego, 1 maja, 21 września, 30 listopada, każden trwa dni 14, co czwartek targi.

Stare miasto. 12 marca, 24 czerwca, dni 12 na płótno, 10 września, 12 października, co wtorek targi.

Starasól. 2 stycznia, w dzień po Bożém Ciele, 30 Września, co poniedziałek i piątek targi.

Turka. 11 stycznia, 7 kwietnia, 10 lipca, 25 sierpnia, 11 października, trwa dwa dni i co środę targi.

11. OBWÓD SANDECKI.

Bobowa. Na płótno, przędze i len, na ś. Prokopa, w dzień po Narodzeniu P. Maryi, w dzień po ś. Bartłomieju, w dzień po św. Łucyi, w dzień po św. Zofii, w poniedziałek po W. SS. w dzień po nawróceniu ś. Pawła, w niedziele po ś Franciszku Wyznawcy, na ś. Weronikę, 1 maja 10 sierpnia, 11 listopada, co wtorek targi.

Cięszkowice. W poniedziałek po ś. Wojciechu, w poniedz. po Wniebowstąpieniu, w dzień podwyższenia ś. Krzyża, w pierwszy poniedziałek postu, w poniedziałek po nowym roku, w poniedziałek po Poświęc. Kościoła, wponied. po Bożem Ciele, w ponied. po niedz. Laetare, w ponied. po ś. Małgorzacie, w ponied. po ś. Hyacencie w ponied. po s. Franciszku Serafinie, w ponied. po ś. Jakóbie, w ponied. po ś. Jędrzeju, co poniedziałek targi.

Dunajec czarny. Na płótno w ostatni poniedziałek zapustny, w poniedziałek w wielkim tygodniu, w poniedziałek po ś. Trójcy, w poniedz. po Wniebowzięciu N. P. Maryi, 2 listopada, w poniedziałek ostatniéj niedzieli adwentowéj.

Grzybów. Na ś. Agnieszkę, na ś. Kazimierza, w poniedziałek środopustu, we wtorek świąt. Wielkanocy, w dzień podniesienia św. Krzyża, we wtorek po Zielonych Swiętach, w poniedziałek po ś. Janie Chrzcicielu, w dzień ś. Anny, w poniedziałek po ś. Wawrzyńcu, w poniedziałek po narodzeniu N. P. Maryi, w dzień ś. Mateusza, w dzień ś. Katarzyny, na ś. Jana Ewangielisty, targ co piątek.

Krościenko. We wtorek po Zielonych Swiętach, w dzień ś. Anny, w dzień ś. Michała, w dzień Wszystkich Swiętych, co poniedziałek targi.

Limanowa. Na piérwszy dzień po nowym roku, podobnie po Matce N. Gromnicznéj, po niedzieli Laetare, po niedzieli Conductus, w dzień ś. Filipa i Jakóba, we wtorek po Zielonych Swiętach, na ś. Jakóba Aposto-

ła, w dzień św. Wawrzyńca, w dzień powszechny po ś. Michale, podobnie po Wszystkich SS. na ś. Marcina biskupa, na ś. Tomasza.

Łoncko. Co 3ci tydzień w poniedziałek targ się odbywa, jeżeli na ten dzień nie padnie święto.

Lubomierz czyli Lubowa. W dzień po nowym roku, na ś. Grzegorza, w dzień po narodzeniu Maryi P.

Łukawice. W dzień po N. P. Maryi Gromnicznéj, w dzień po podwyższeniu ś. Krzyża, w dzień po znalezieniu ś. krzyża, w dzień po św. Jędrzeju, w dzień po ś. Michale, w drugi dzień po niedzieli misericordia.

Muszyna. W dzień po nowym roku, w dzień po N. Maryi P. Gromnicznéj, w dzień po Wniebowstąpieniu, na ś. Maryą Magdalenę, na ś. Michała, po niedzieli przed ofiarowaniem N. Maryi Panny, co poniedziałek targ tygodniowy.

Nowy Sącz. 2 stycznia, 21 stycznia, w pierwszy poniedziałek po niedzieli palmowéj, w poniedziałek po ś. Małgorzacie, na ś. Wojciecha, na znalezienie ś. krzyża, w dzień po ś. Piotrze i Pawle, w dzień objawienia pańskiego, na podwyższenie św. krzyża, na ś. Marcina, na ś. Stanisława biskupa, co piątek targi.

Nowytarg. W poniedziałek po 3 Królach, na ś. Agnieszkę, na ś. Dorotę, na ś. Józefa, w poniedziałek po narodzeniu M. P., w poniedziałek po ś. Wojciechu, we wtorek po Zielonych Świętach, na ś. Jakóba, na ś. Jana Kantego, w dzień po ś. Michale, na ś. Antoniego z Padwy, w poniadziałek po ś. Katarzynie, po ś. Łucyi, w dzień ścięcia ś. Jana Chrz., co sobotę targi.

Piwniczna. 2 stycznia w poniedziałek po niedzieli Laetare, we wtorek po Zielonych Świętach, 25 lipca, 24 sierpnia, w każdą środę targ tygodniowy.

Stary Sącz. W środe po ś. 3 Królach, przed niedzielą postu, po Popielcu, przed niedzielą białą po Wielkanocy, przed święt. Stanisławem, przed ś. Trójcą, przed ś. Janem Chrz. przed ś. Jakóbem, przed Wniebowzięciem, przed narodzeniem N. Maryi P., przed ś. Michałem, przed ś. Szymonem i Judą, przed ś. Elżbiétą, przed ś. Tomaszem apostołem, co czwartek targ tygodniowy.

Tylicz. W dzień po ś. 3 Królach, w dzień po niedzieli Conductus Paschae, w dzień po Zielonych Świętach, w dzień po ś. Piotrze i Pawle, w dzień po Wszystkich Świętych, na ś. Jędrzeja.

Tymbarg. W poniedziałek po Bożym Ciele, na ś. Jakóba apostoła, w dzień ś. Jadwigę, co środa targ tygodniowy.

Zbyszyce. Na ś. Fabiana i Sebastiana, na ś. Walentego, na ś. Józefa, na ś. Marka, na ś Jana Nep., na ś. Jana Chrz., na ś. Annę, na ś. Bartłomieja, na ś. Mateusza, na ś. Łukasza, na ś. Katarzynę, na ś. Tomasza.

12. OBWÓD SANOCKI.

Baligród. Na podniesienie ś. krzyża, 24 września, targ tygodniowy co poniedziałek.

Bircza. W dzień po nowym roku, na śś. Piotra i Pawła, na ś. Franciszka Seraf., 4 października, targ co środa.

Brzezów. Na 3 króle, na ś. Dorotę, w pierw. poniedz. po Środop. na ś. Wojciecha, na Ziel. Świątki, na ś. Piotra i Pawła, na ś. M. Magdalenę, 19 sierpnia na ś. Hijacynta, na podnies ś. Krzyża, w ś. Franc. Serafi., na W. SS., na ś. Barbarę, targ co poniedziałek.

Bukowsko. Na tuczone woły w dzień ś. Macieja, 14 lutego, trwa przez dni cztery. Oprócz tego w każdy czwartek targ tygod.

Dobromil. Na konie i woły: w dzień ś. Anny przez 4 tygodnie, w dzień ś. Michała, przez 2 tygodnie, w dzień piérw. przed 3 Królami ob. rusk., po Wniebowz. obrz. rusk. po Wniebows. obrz. rusk., 25 czerwca przed ś. Onufr. ob. rusk. Oprócz tego w piątki targi tygodniowe.

Dubiecko. 25 stycznia, 30 czerwca.

Dynów. 17 stycznia, 8 maja, 29 września na ś. Jędrzeja, 30 listopada.

Haczów. Na ś. Michała, na ś. Marcina, w każdą sobotę targ tygod.

Jaczmierz. 12 marca, na ś. Grzegorza, 8 maja, na ś. Jana Chrz., 24 czerwca, każdy trwa 3 dni, na woły tuczne.

Jasienica. 7 marca, 13 czerwca, 2 lipca, 5 sierpnia, 9 grudnia, co czwartek targi tygodniowe.

Jaśliska. Na trzy Króle Ruskie, na N. P. Gromnicz. na Wstępną środę, na niedzielę kwietnią, na znalezienie ś. Krzyża, na ś. Antoniego z Padwy, na ś. Małgorzatę, na Wnieb. N. P. Maryi, na ś. Teklę, na ś. Łukasza, na ś. Katarzynę, na ś. Łucyą, na konie i bydło węgierskie, każdy trzy dni, co wtorek targ tygodniowy.

Lisko. W dzień po N. P. Maryi Grom. 3 lutego w poniedziałek po niedz. Rogate, co wtorek targ tygodniowy.

Lutowisko. Podług grecko-katolick. kalendarza, na Nowy Rok rusk. na Stryt. hos. dnia 2 lutego, na środ. ruskie to jest w Srodę 4 tygod. postu, na ś. Jura rusk. obr., 23 kwietnia, w poniedz. po Ziel. Swiątkach ruskiego obrządku. na ś. Piotra i Pawła ruskiego obrządku, 29 czerwca, na Preobr. Hosp. dnia 6. sierpnia, Rozd. Pryś. Bohorod. 8 września, na ś. Łuki Ewang. rusk. obrządku, 18 października, na ś. Mikołaja rusk. obrządku, dnia 6 grudnia, targi tygodniowe co czwartek.

Mrzygłód. W dzień po ś. 3 Królach obrządku ruskiego, w dzień po Bożem Ciele obrzadku łacińskiego w dzień po Wnieb.

Nowe Miasto. 23 kwietnia ś. Wojciecha, 19 listopada ś. Elżbiety, we czwartki targi tygodniowe.

Nowotaniec. Na ś. Filipa i Jakóba, w 1 poniedziałek po ś. Trójcy, na N. P. Maryi An., na ś. Marcina Bisk.. i co poniedziałek targ tygodniowy.

Rogi. 26 lipca, 24 sierpnia, 6 grudnia. w każdą środę targ tygodniowy.

Rybotycze. Na podnies. ś. Krzyża, 14 wrześ, 10 grud., targi co czwartek.

Rymanów. 25 lipca na ś. Jakóba, w dzień Narodzenie N. Maryi P., na św. Wawrzyńca 10 sierpnia, na ś. Mikołaja, 6 grudnia po dni sześć, na woły. nie rogacizny, wełne i płótna, targ tygodniowy w każden poniedziałek.

Sanok. We wtorek przed Zielonemi Swiętami, w poniedziałek przed Bożem Narodzen., co piątek targ tygodniowy.

Tyrawa Wołoska 16 lipca, na bydło, a co środa targ tygodniowy.

Ustrzyki. W styczniu na ś. Makarego, w kwietniu na ś. Isidora, 8 lipca na ś. Elżbiétę, w październiku na ś. Franciszka wyz., co czwartek targ tygodniowy.

Zarzyn. Na ś. Jerzego, w pierwszy dzień po Wnieb., 17 lipca, 12 października, co środę targ tygodniowy.

13. OBWÓD STANISŁAWOWSKI.

Bochorodczany. 14 stycznia, 14 marca, 7 lipca, 8 listopada dawnego stylu; targi każdego wtorku i piątku.

Buczacz. 18 stycznia, 14 lutego, 29 marca, 6 kwietnia, 5 maja, 2 czerwca, 24 czerwca, 13 sierpnia, 7 września, 13 października, 11 listopada, 12 grudnia, oprócz tych jarmarków w każden czwartek targi tygodniowe.

Delatyn. Na wełne i na owce, na wnieb. obrządku ruskiego, i na ś. Michał, targi tygodniowe w poniedziałki i piątki.

Halicz. 7 stycznia, 5 kwietnia, 5 lipca, 12 października, targ tygodniowy co piątek.

Jezupol. 27 lipca, na ś. Kiryaka obrządku rnskiego.

Łysiec. 11 lutego, 24 czerwca, 26 listopada, i sześć targów tygodniowych, 1 stycznia, 8 marca, 5 maja, 11 lipca, 18 sierpnia, 26 października.

Manasterzyska. 8 stycznia, 14 lutego, w pierwszy i piąty poniedziałek po Swiętach Wielkanocy, we wtorek po Zielonych Swiętach, 20 czerwca, 30 lipca, 18 sierpnia, 13 września, 26 października, 7 listopada, 18 grudnia, co piątek targi tygodniowe.

Nadworna. Na owce i bydło w święto 3 króli ruskiego obrzędu w ś. Piotra ruskiego obrzędu w ś. Pokrowy, w ś. Jerzego, w każdy poniedziałek i piątek targi tygodniowe.

Niżniów. 1 stycznia, 19 stycznia, 11 lutego, 29 marca, 4 maja, 24 czerwca, 6 lipca, 13 sierpnia, 20 września, 7 października, 20 listopada, 3 grudnia.

Otyniec. (Podług kalendarza rusk.) na św. Annę, w Stryten, w Pochwalnéj, na ś. Jakóba, na ś. Piotra, na ś. Prokopa, na ś. Michała, na ś. Łukasza.

Sołotwina. Na bydło, 2 lutego w ósmy dzień po wielkanocy, w dzień Wniebowstąpienia, na ś. Eliasza, na ś. Michała, na ś. Mikołaja podług ruskiego kalendarza, co piątek targi.

Stanisławów. 1 maja na bydło, 2 sierpnia na Porciunkule, 5 września na ścięcie ś, Jana obrzędu ruskiego, 18 października, w ś. Tomasza, ruskiego obrzędu, 8 listopada, w dzień po ś. Dymitrym obrzędu ruskiego co poniedziałek i czwartek targi.

Tłumacz. 23 maja, 6 grudnia, co środę targi.

Tyśmienica. Na bydło i konie 24 marca, 30 kwietnia, 3 lipca, 27 września co piątek targi tygodniowe.

14. OBWÓD STRYJSKI.

Bolechów. Na trzy króle obrzędu ruskiego, na św. Jerzego rusk. obrz. na ś. Piotra ruskiego obrzędu, na podniesienie ś. krzyża ruskiego obrzęd.

Bukaczowce. Na nowy rok w ostatni czwartek zapustny ruskiego obrzędu we wtorek wielkanocny obrzędu ruskiego, w Zielone święta obrzędu ruskiego, na ś. Jana obrzedu ruskiego, 8 sierpnia, w dzień ś. Pantalemona, 10 września, na Usiknow. ruskiego obrzędu, 1 listopada, 3 grudnia, na Wowed. Bohorod. ruskiego obrzędu.

Dolina. 14 lutego, 12 maja, 6 lipca, 1 sierpnia, 13 października, 21 grudnia, co poniedziałek i czwartek targi.

Kałusz. 18 stycznia, 6 czerwca, 19 lipca, 27 września, 25 października, 11 listopadá, trzy powyższe dnia 6 czerwca, 19 lipca, i 25 października, po dni 8 trwać mają, co poniedziałek i piątek targi.

Lisiatycze. Na woły tuczne, konie i inne towary, na ruskie trzy króle, 18 stycznia, na ś, Jana Chrzciciela, dnia 14 czerwca podług nowego kalendarza, co środę targi.

Mikołajów. Na nowy rok ruski, 6 sierpnia, 8 września, ruskiego kalendarza, co wtorek targi.

Podhorce. 13 lutego, 7 marca, 19 września, 2 grudnia, w każden czwartek targ tygodniowy.

Rozdół. W każden poniedziałek targi.

Różniatów. W dzień po nowym roku, w środę środopoście, we wtorek po Zielonych świetach, w dzień po ś. Piotrze i Pawle, 1 sierpnia w dzień po narodzeniu N. P. Maryi, na ś. Michała.

Ruda. W nowy rok ruskiego obrządku, w ś. Jana. obrządku ruskiego, w każden poniedziałek targi.

Smorza. Na bydło, na syropost. ruskiego obrzędu, 4 marca, 31 maja starego stylu, 21 czerwca w dzień ś. Julii ruskiego obrzędu, 15 lipca, 14 września w ś. Ussiki ruskiego obrzędu, 18 października, 9 listopada, 9 grudnia.

Sokołów. 7 kwietnia, 13 czerwca, 19 sierpnia, 4 grudnia.

Stryj. w 1 tydzień po Wielkanocy rusk. obrz. przez dni 8 na bydło, na ś. Mikołaja ruskiego obrzędu w marcu, dni 8 w sierpniu, na Wnieb. N. M. P. dni 14 na bydło, w grudniu na ś. Mikołaja dni 8 na bydło, co poniedziałek i czwartek targi.

Wojniłów. 13 stycznia, 5 maja, na bydło trwa do pięciu dni, 11 lipca, 18 grudnia.

Żurawno. 7 kwiet, na ś. Matronę, obrz. rusk., 6 dni od 11 czerwca. w W. S. obrz. rus. do dnia 17 czerw., w dzień po św. Janie Chrz., obrz. rus. od 6 listopada, w ś. Dymitrego do 2 grud., na woły, konie i inne tow. na konie, 15 marca, 15 października.

Żurów. 14 lut., 6 kwiet., 8 maja, 12 lipca, 6 sierpnia, 20 listopada.

Żydaczów. Na 3 króle obrz. rus. w dzień ścięcia ś. Jana. na ś. Dymitrego obrz. rus., co wtorek i piątek targi.

15. OBWÓD TARNOPOLSKI.

Grzymałów. 17 marca, 4 maja, 9 września, 17 wrześ., podług nowego stylu, co czwartek targi.

Mikulince. Podług rusk. kalend. 2 stycznia, 3 lutego, po rusk. święcie Strytenye, 25 lutego po rus. ś. Obrytenyje, 25 marca, po błahowicznéj, pierw. dnia po św. Wielkanocy obrz. rus. 21 maja w ś. Konstantyna rusk. obrz. 24 czerwca, na ś. Jana Chrz. 20 lipca, na ś. Eliasza rusk. obrz. 24 sierpnia, łacińsk. kalend., 9 września, w dzień po narod N. M. P. obrz. rus. 18 paźdz. na ś. Łukasza obrz. rus., 6 grudnia, w dzień po ś. Mikołaju obrząd. rusk. co wtorek i piątek targi.

Skałat. Podług rus. kal. na 3 króli. w ś. 3 Biskupów, 1 kwietnia na ś. Alexy, na ś. Wojciecha 23 kwiet., w dzień po Ziel. Św., 12 lipca, 21 wrześn., 8 paźdz. co wtorek targi.

Tarnopol. 2 stycznia, na N. M. P. Gromnicz. rus. obrz. 14 lutego, na środ. rusk. w 1 poniedz. po rusk. Wielkanocy, w ś Onufrego rus. obrz. 24 czerw. w ś. Annę 26 lipca, na konie, w Przem. Pańskie r. obrz. 18 sierpnia, w dzień Podwyższenia ś. krzyża rus. obrz. dnia 26 września, w ś. Michała obr. rus. dnia 20 listopada.

Trembowla. Na popielec 8 lipca, 19 lipca, 15 grudnia, co piątek targi.

Zbaraż. 7 lutego. 3 tygod. 24 kwiet. dni 11, 5 lipca 3 tyg., 12 wrześn. podług dawnego kal. 4 tygod., co poniedziałek i piątek targi.

16. OBWÓD TARNOWSKI.

Dąbrowa. Na Zielone Św., Rozesłańce, 15 lipca, na ś. Michał, na konie.

Dembica. 2 stycznia, 2 lutego, 25 kwietnia, 14 maja, na Boże ciało, na ś. Małgorzatę 24 czerw., 15 paźdz., 4 grudnia.

Pilzno. W dzień po 3ch królach, po 1 niedzieli, po N. M. P. Gromnicznéj. na ś. Józefa, we wtorek po Wielkanocy, na ś. Wojciecha, na ś. Stanisława, we wtorek po Zielonych Świąt., na narod. ś. Jana, targ na płótna, na ś. M. Magdalenę, w Wniebow. P. Maryi, na ś. Hieronima, na ś. Jana Kantego, na ś. Michała, na ś. Marcina, w ś. Grzegorza, po niedz. 3 Adwentu.

Ropczyce. 7 stycznia, 12 lutego, po wstępnéj środzie od piątku 8 dni, 26 kwietnia. 26 maja, 22 lipca, 18 sierpnia, 28 października, 9 grudnia, w poniedziałek targ tygodniowy.

Szczucin. Na ś. Dorotę, na św. Floryana, na ś. Trójcę, na ś. M. Magdalenę, na ś. Teresse, na ś. Barbarę, co poniedziałek targ tygodniowy.

Tarnów. W dzień po N. P. Maryi Gromn. po niedz. Cantate, w Maryą Magdalenę, w Podnies. ś. Krzyża dni 14 trwać mają.

17. OBWÓD WADOWICKI.

Biała. Pierwszego dnia przed każdym z 4 następnych jarmarków bielskich, jarmarki na konie, a mianowicie, w trzeci poniedziałek po 3 Królach, w drugi poniedz. po św. Janie Nepom. w pierwszy po ś. Jakóbie w pierw. poniedz. po ś. Szymonie Juda, targ tygod. każdéj soboty, na wełnę, 1 sierpnia pięć dni.

Jędrychów. Na drelichy, pestry, obrusy, 19 marca, 24 czerwca, 21

ierpn., 21 grudn. Gdyby który na Niedzielę lub święto przypadł, w następujący wtorek się odprawi, targ co wtorek i piątek.
Kalwarya. 25 stycznia, 4 maja, 17 sierpnia, 19 listop., i co środa targ ygodniowy.
Kenty. 13 stycz. 12 maja, 15 września, 15 grudnia, targ tygodniowy w każdą sobotę, a co poniedziałek targi na bydło.
Lanckorona. W ponied. po 3 Królach, na ś. Agnieszkę, na ś. Kazimieza w 1 poniedz. po Ziel. święt., na ś. Wojciecha, na św. Stanisława w ponied. po ś. Trójcy, na ś. Jana Chrz., na ś. Jakóba.
Maków. 29 stycznia, 2 maja, 7 sierpnia, 19 listopada, co czwartek arg tygodniowy.
Milówka. Na len i przędziwo, w 1 poniedz. każdego miesiąca gdyby na en dzień święto padło, jarmak odbywa się we Wtorek.
Myślenice. W dzień po 3 Królach, we wtorek po Zielonych Swięt. 25 pca każden po 2 dni, na płótno w wtorki i piątki targi tygod.
Oświęcim. W ponied., po ś. 3 Królach, w poniedz. po N. P. M. Gromnicz. po nied. Oculi, po Kwietniéj niedz., po św. Wojciechu, po Wnieb. ańskim po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Piotrze w Okowach, po św. Egiiuszu, po ś. Franciszku Seraf., przed ś. Marcinem, po Niep. Pocz. N. anny, każden dni 8 trwać może.
Podbiecz. 10 lutego, 27 kwiet, w środę po ś. Wojciechu, 25 czerwca v 1 środę po ś. Janie Chrz., w sierp. po Wnieb. N. M. P. w paźdz., po w. Michale, po św. Łycyi.
Skawina. 2 stycznia, 9 kwietnia, 16 sierpnia, 4 października.
Sucha. W pierwszy poniedziałek po nowym roku, w ś. Wojciecha, w oniedziałek po Wielkanocy, po Wniebow. N. M. P., w ś. Narod. N. Maryi ., na ś. Marcina, w ś. Teressę, w Swięt. pocz. N. M. P.
Wadowice. W pierwszy poniedział. każdego miesiąca, targi tygodniowe w każden Czwartek.
Willamowice. Po nawr. ś. Pawła, w poniedz. po ś. Janie Nepom. po w. Bartłomieju, po ś. Jadwidze po trzy dni trwają, targ tygodniowy co roda.
Zator. 28 stycznia, 28 kwietnia, 30 Czerwca, 22 września.
Żywiec. W poniedziałek po 3 Królach, po Wniebows. Pańskiem, na ś. Piotra i Pawła, w poniedziałek po ś. Michale.

18. OBWÓD ZŁOCZOWSKI.

Biały kamień. 2 stycznia, 2 lutego, 1 marca, 2 kwietnia. 15 maja, 29 lipa, 14 wrześn. 25 listop. 6 grud. targ tygodniowy co środy i piątki.
Brody. 5 maja na ś. Jerzego rusk. obrz. w ś. Łukasza 30 października.
Busk. (Podług grecko-katolickiego kalendarza) w dzień po ś. 3 Królach, w dzień następ. po niedzieli zapustnéj (serkeska), w dzień po św. Teodorze (Federowine) we środę w środku świąt. Wielkan. w dzień po Zwiastowaniu N. P. 9 maja po ś. Mikołaju, 13 czerwca, po ś. Onufrym, 12 lipca, po ś. Piotrze i Pawle, 7 i 19 sierp. po objaw. pańsk., 13 paźdz. po różań. (pokrowa) 1, 18, i 28 paźdz. w dzień ś. Łukasza, 7 i 19 grud. na ś. Mikołaja, w każdy piątek targ tygodniowy.
Gliniany. Po nowym Roku rusk. kalendarza 13 lutego w środę święta Wielkanocy, obrz. rusk 8 maja, w dzień po Wielkanocy obrz. rusk. 23 maja, 20 lipca, 6 listopada, 20 list., 18 grudnia, a co piątek targ tygodniowy.
Gołogóry. 26 lutego, 21 marca, 7 maja, 15 czerwca, 26 lipca, 20 września 15 października.
Jezierna. 12 stycznia, w pierwszy dzień po rus. Wielkanocy 20 lipca, 20 października.
Kamionka strumiłowa. Na nowy rok, 21 marca, 7 kwietnia, 24 czerw. 11 lipca, 18 sierpnia, 15 października, 21 listopada, co piątek targ.

Olesko. 14 lutego, 14 kwietnia, 21 maja, 6 lipca, 20 września, 7 listopada, 20 listopada, 18 grudnia.

Pomorzany. 17 marca, 12 czerwca, 26 września, 17 grudnia, podług ruskiego kalendarza, co piątek targi.

Radziechów. 19 stycznia, 11 lutego, 12 marca, 10 kwietnia, 21 maja, 24 czerwca, 1 sierpnia, 18 sierpnia, 26 września, 30 października, 13 listopada, 18 grudnia.

Sassów. 14 lutego, 24 czerwca, 30 września, 6 grudnia, co poniedziałek i piątek targi.

Uniów. 15 Sierpnia, Wniebowzięcia N. Maryi Panny, obrzędu ruskiego trwa tydzień na futra.

Witków. 14 stycznia, 23 marca, 11 lipca, 1 października, 1 grudnia, co czwartek targi.

Załoście. 14 stycznia, 12 lutego, 14 marca, 12 kwietnia, 12 maja, 24 czerwca, 14 lipca, 3 sierpnia, 18 września, 13 października, 8 listopada, 4 grudnia, co poniedziałek i piątek targi.

Zborów. 25 marca, 5 lipca, 17 sierpnia, 25 września.

Złoczów. 19 stycznia, 1 lutego, 1 kwietnia, 7 maja, 9 czerwca, 2 sierpnia, 10 września, 7 listopada, 27 grudnia, targi co poniedziałek, środę i piątek.

19. OBWÓD ŻÓŁKIEWSKI.

Bełz. 9 stycznia, 31 stycznia, 17 marca, 28 kwietnia, 24 czerwca, [illegible] lipca, 1 sierpnia, 13 października, 26 listopada, 12 grudnia, i co piątek targ tygodniowy.

Lubaczów. 21 marca, 21 maja, 29 czerwca, 8 sierpnia, 20 września 1[illegible] grudnia.

Mosty wielkie. Dnia 5 kwietnia.

Narol. 19 marca, 24 sierpnia, i co czwartek targ tygodniowy.

Niemirów. 18 stycznia, 12 listopada, targ co czwartek.

Sokal. 18 stycznia, 23 kwietnia, 12 lipca, 4 października, 20 listopada na ś. Michała obrzędu ruskiego i co piątek targ tygodniowy.

Tartaków. 14 lutego, 31 maja, 6 sierpnia, 30 paźdz. i 18 grudnia.

Żółkiew. 19 stycznia, 8 maja, 30 czerwca, 13 sierpnia, 12 listopada i co wtorek i piątek targi.

NB. Podług c. k. rozporządzeń nie wolno w niedzielę lub święta ja[rmarków] lub targów odbywać, a zatem na dzień następujący o[d]łożone być powinny.

JARMARKI ZAGRANICZNE.

Berdyczew. Jarmarków 3, jako to: 26 styczia, 9 kwietnia, 23 czerw[ca]

Brody. Na 3 króle, na ś. Łukasza.

Dubno. Na św. Piotra i Pawła, podług rusk. kal. trwa 3 tygodnie, tygodnie przed tym jarmarkiem, zaczyna się jarmark na wełnę, na 3 króli, gdzie się odbywają różne obywatelskie interessa, trwa 4 tygodni[e]

Gdańsk. 1 na ś. Dominik, 2 na ś. Marcin.

Grodno. Na podwyższenie św. krzyża.

Królewiec. Na nowy rok, w poniedz. przed ś. Janem, po ś. Michale.

Lipsk. 1 na nowy rok, 2 na niedzielę Jubilate (N. 3 po Wielk.) 3 ś. Michale.

Poczajów na Wołyniu. 4 niedzielny na Zielone Swięta ruskie i 4 niedzielny na Uśpienie rusk.

Spis książek znajdujących się w księgarni W. Pisza w Bochni.

(Cena w monecie konwencyjnéj.)

Weber Dr. J. — Dzieje powszechne ze względem na oświatę, piśmiennictwo i religię najdawn. i najnow. czasów. Na język polski przetł. a w rzeczach słowiańskich do potrzeb narodowych zastósowane przez S. Zarańskiego i H. Żywieckiego. Zeszyt I—III str. 1—288 w duż. 8ce Lwów 1849 Cena wszystkich 12 zeszytów 6 złr

Mohort, Poezyje Wincentego Pola, w (8ce) nakładem Autora w Krakowie 1855. 5 złr

Niemcewicz J. U. — Śpiewy historyczne z krótkim dodatkiem zbioru historyi polskiéj. Wydanie piąte z 34 kart, nót muzycznych i 32 rycin litogr. XVI i 322 str. w dużéj 8ce. Lwów 1849 5 złr.

— Śpiewy historyczne &c. ułożone na fortepian. Wydanie nowe Przemyśl 5 złr.

Nobis Reinh. — Dokładna i praktyczna książka podręczna o wszystkich częściach i odnogach gospodarstwa wiejskiego, dla gospodarzy i uczących się gospodarstwa przełożona z niem. przez X. F. A. Ł. i W. Ch. Z wielu wyobrażeniami w narysie, w 8ce Leszno 1852 5 złr 40 kr

Nowy Ekonom wiéjski, czyli Szkoła porządnego wykonywania głównych robót w roli, narzędziami zaprzęgowemi udoskonalonemi lub dawnemi, z oszczędzeniem czasu i wydatku przez Max. Żełkowskiego (nakładem Autora.) Kraków 1855 2 złr

O naśladowaniu Jezusa Chrystusa, ksiąg czworo z łacińskiego przetł. X A. J. Nowe wydanie: Ozdobione 5 ryc. XXXVI i 370 str. w 18ce 2 złr 40 kr

Otwinowski Erazm. — Dzieje polski pod panowaniem Augusta II od roku 1696—1728, Wydanie nowe, VII i 374 str. w dużéj 8ce Kraków 1849 3 złr 20 kr

Orelli Konr. — Mała francuzka gramatyka dla początkowych, mianowicie dla takich, z którymi nauczyciel późniéj Hirela grammatykę przechodzić zamyśla Podług ósmego popr. wydania przeł. przez Ks. Piechórskiego. (IV i 254 str.) w 8ce Lwów 1851 1 złr

Potocki Jan hr., podróż do Turcyi i Egiptu z wiadomością o życiu i pismach tego autora. XXVI i 83 str. w 12ce. Kraków 1849 45 kr

Prawidła gramatyki francuzkiéj, ułożone nową metodą w siedmiu lekcyach, przez X. B. A. 24 str. w 8ce Lwów 1849. Napisał X. Arciszewski 15 kr

Reklewski Winc. — Sielanki Krakowskie. V i 46 str. w 16ce Kraków 1850 30 kr

Słupnicki Hipp. — Galicya pod względem typogr.-geograf.-histor. Z mappą Galicyi i 1 tab. IV i 176 str. w 8ce Lwów, 1849 1 złr

Szajnocha K. — Pierwsze odrodzenie się Polski. 1279—1333. Szkic historyczny. 298 str. w małéj 12ce Lwów 1849 30 kr

Szkoła kucharek, czyli łatwy sposób wyuczenia się gotowania różnych potraw mięsnych i postnych przez Careme, Kuchmistrza Napoleona, wydanie drugie. Kraków 1848 1 złr

Tyc X. Ant. — Dzieje starego i nowego przymierza dla użytku szkolnéj młodzieży. Z mappą Palestyny. Drugie wydanie popr. 2 części (VII i 227, IV i 270 stronic) w 12 Leszno. 1 złr 3 kr

Wiesiołowski Mich. — Uwagi gospodarskie szczególnie dla sąsiadów kreślone (30 str. w 8ce Lwów 1850 12 kr
(IV i 96 str.) w 8ce Lwów 1851 1 złr 12 kr

Wykład prosty nauki kościoła św. rzymsko-katolickiego, dla użytku młodzieży wiejskiéj. Wydanie drugie. (252 str.) w małéj 4ce Lwów 1850 1 złr. 15 kr

Spis książek znajdujących się w księgarni W. Pisza w Bochni.

(*Cena w monecie konwencyjnéj.*)

Wilczek Ks. Józ. — Kazania na niedzielę całego roku, 2 tomy I 220. II 186 str. w 8ce. Lwów 1848—1849 2 złr 30 kr

Wyjaśnienie Cesarskiego Patentu względem Regulacyi i spłaty spraw poboru drzewa, paszy i produktów leśnych, tudzież względem niektórych służebności i praw wspólnego posiadania i użytkowania. Napisał dla pożytku wszystkich włościan i posiadaczy gruntu C. Mally w 8ce str. 54. Kraków 1854 40 kr.

SPIS KSIĄŻEK

nakładem i drukiem Wawrzyńca Pisza,
w Bochni wydanych.

Ahna F. nowa Metoda praktyczna i łatwa nauczenia się w krótkim czasie języka niemieckiego; przekład z francuzkiego według 3go wydania z zastósowaniem do użytku młodzi polskiéj, przez Antoniego Tesarczyka. Kurs pierwszy, w dużéj 8ce, 1854, wydanie drugie opr. w okładkę kolorową 30 kr

— Kurs drugi, w 8ce 1854. wydanie pierwsze 40 kr

Ballady i Poezye liryczne Fryderyka Szyllera, tłomaczenia A. Gorczyńskiego. Oddziałów dwa: pierwszy oddział Ballady, drugi Poezye liryczne, w 8ce 1844, na pap. welinowym z okładką kolorową obydwie części razem 30 kr

— w oprawie ozdobnéj na premie 40 kr

Czarna krówka. Legienda z naszych czasów, przez Wincentego Pola. w 8 maj. 1854, na papierze welinowym oprawna w okładce 30 kr

— w oprawie ozdobnéj na premie 1 złr

Genowefa, jedna z najpiękniéjszych i najczulszych historyi starożytności, nowo opowiadana dla wszystkich dobrych ludzi, szczególniéj zaś dla matek i dziatek, przez Krzysztofa Schmida, przetłomaczona przez X. J. M. k. T. Wydanie trzecie poprawne, w 12ce 1851, na papierze białym drukowym z okładką kolorową i z ryciną 16 kr

— na papierze welinowym oprawne w okładkę kolorową 20 kr

— w oprawie ozdobnéj na premie 30 kr

Krótki rys Jeografii we dwóch kursach. dla użytku młodzieży gimnazjum niższego i niższych szkół realnych przez Bellingera. Przełożył z niemieckiego W. Schmidt, podług czwartego poprawnego i pomnożonego wydania z roku 1854, w dużéj 8ce, 1855, na pap. welinowym opr. w okładkę kolorową 20 kr.

— w oprawie ozdobnéj na premie 30 kr.

Historyja naturalna podług Zygmunta Kaspra Fischera, doktora medecyny i chirurgii, c. k. radcę, zwyczajnego i publicznego professora mineralogii i zoologii przy c. k. wszechnicy, członka fakultetu lekarskiego i towarzystwa lekarzy w Wiédniu; dla szkolnéj młodzieży ułożona i do potrzeb kraju naszego zastósowana przez X. L. Lewartowskiego, w dużéj 8ce, 1854, wydanie drugie poprawne, na papierze białym druk. opr. w okładkę kolorową 1 złr

— w oprawie ozdobnéj na premie 1 złr 30 kr

Rejestra ekonomiczne wydanie nowe in Folio maj. oprawne 1 złr

O zarazie bydlęcéj (księgosusz) wyjątek z dzieła obszernego wydanego przez L. Bojanusa, opr. w okładkę kolorową 20 kr.

Wykład nauki wiary kościoła katolickiego, dla użytku młodzieży szkolnéj przez Ks. Jana Staroniewicza Dr. Teologii i Filozofii, kapłana dyecezyi Krakowskiéj (w 8ce str. 262) Bochnia 1855. 1 złr.